

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

کد کنترل

321

A

321A

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۰/۳۰
دفترچه شماره ۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
(امام خمینی (ره))

**آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاهها و مؤسسات
آموزش عالی کشور - نوبت اول - سال ۱۴۰۲**

گروه آزمایشی علوم انسانی

ملاحظات	زمان پاسخ گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۰ سؤال ۸۵ دقیقه	۳۰ دقیقه	۲۰	۱	۲۰	ریاضی	۱
	۳۰ دقیقه	۵۰	۲۱	۳۰	زبان و ادبیات فارسی	۲
		۶۵	۵۱	۱۵	علوم اجتماعی	۳
		۸۰	۶۶	۱۵	روان شناسی	۴

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد، و با مغایرتین برابر مقررات رفتار می شود.

دی ماه ۱۴۰۱

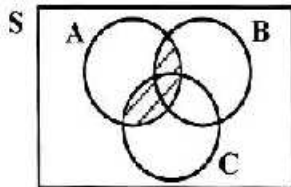

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضاء در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب..... با شماره داوطلبی..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضاء:

۱- سه پيشامد A ، B و C مطابق شکل زیر، در فضای نمونه‌ای S مفروض‌اند. کدام مورد برای قسمت هاشور خورده، نادرست است؟

- (۱) $A \cap (B \cup C)$
- (۲) $(A \cap B) \cup (A \cap C)$
- (۳) $(A - (A - B)) \cup (A - (A - C))$
- (۴) $(A - (A \cap B)) \cap (A \cap C)$

۲- می‌خواهیم دور تادور باغچه‌ای به شکل مستطیل که طول آن، دو برابر عرض آن است را حصار بکشیم، به طوری که بازدیدکنندگان به یک متری باغچه نزدیک نشوند. اگر مساحت زمین محصورشده، $1 + \frac{1}{18}\pi$ برابر بیشتر از مساحت باغچه باشد، طول باغچه چند متر است؟

- (۱) ۸
- (۲) ۶
- (۳) ۴
- (۴) ۳

۳- اگر α و β ریشه‌های معادله $x^2 + 7x - 3 = 0$ و $\alpha > 0$ باشد، حاصل $|\alpha + 2\beta| + |\alpha| - |\beta|$ کدام است؟

- (۱) $2\alpha + 3\beta$
- (۲) $-2\alpha - 3\beta$
- (۳) $-\beta$
- (۴) β

۴- برای برخی مقادیر x ، زوج مرتب $(f(x) + f(-x), 3x^2 - 17x + 10)$ ، روی نیمساز ناحیه دوم و چهارم قرار دارد. اگر تابع f همانی با دامنه $\mathbb{R}$ باشد، اختلاف مقادیر x کدام است؟

- (۱) $\frac{7}{3}$
- (۲) $\frac{10}{3}$
- (۳) $\frac{13}{3}$
- (۴) $\frac{17}{3}$

۵- رابطه $\{(a, 4), (b, x - y), (a, m^2 - 1), (b, m^2), (a, x + y), (b, m^2)\}$ ، یک تابع است. مقدار $x^2 + y^2$ کدام است؟

- (۱) $\frac{2}{5}$
- (۲) $\frac{20}{5}$
- (۳) $\frac{24}{3}$
- (۴) $\frac{42}{4}$

۶- ضرایب معادله $2kx^2 - 4x - 2k - 5 = 0$ صحیح هستند. اگر به ازای مقدار k ، حاصل ضرب ریشه‌های این معادله دارای بیشترین مقدار باشد، مقدار Δ کدام است؟

- (۱) ۴
- (۲) ۵
- (۳) ۷
- (۴) ۲۸

۷- تابع $f(x) = |2x - 2|$ و $g(x) = [x]$ با دامنه $-1 \leq x \leq 1$ است. اگر مجموعه A برد تابع f, g باشد، کدام عدد عضو A است؟

- (۱) ۲
- (۲) ۳
- (۳) -۳
- (۴) -۲

محل انجام محاسبات

۸- شیب خط $y = ax + b$ ، $-1/5$ برابر شیب خط $y = cx + d$ است. اگر دو خط در $x = -2$ روی محور x ها یکدیگر را قطع کنند، محور تفرق $f(x) = (\frac{c}{a}x + d)^2 - (ax + b)^2$ کدام است؟

- (۱) $x = -2$ (۲) $x = -3$ (۳) $x = -\frac{3}{2}$ (۴) $x = -\frac{7}{4}$

۹- برای رسم نمودار تابع $y = -\frac{1}{4}|2x + 1|$ به کمک نمودار $y = |x|$ کدام مورد برای کامل کردن جمله زیر، مناسب است؟
 «پیدا نمودار تابع قدرمطلق را $\frac{1}{4}$ واحد به سمت ..... جابه‌جا کرده و سپس قرینه آن را نسبت به محور ..... رسم می‌کنیم.»

- (۱) چپ - x ها (۲) راست - x ها (۳) بالا - y ها (۴) پایین - y ها

۱۰- به یک مرکز درمانی، هر روز تعدادی بیمار مراجعه می‌کنند. نمودار زیر، تعداد مراجعه‌کنندگان در روزهای کاری یک هفته به این مرکز درمانی را نشان می‌دهد. کدام عدد می‌تواند میانگین تعداد بیماران در این هفته باشد؟

- (۱) ۲
(۲) ۳
(۳) ۶
(۴) ۷

۱۱- با کدام شرط، استدلال گزاره زیر، درست است؟

«در یک مستطیل با اضلاع a و b ، اگر اندازه a ، $\frac{16}{9}$ برابر شود، اندازه قطر $\frac{4}{3}$ برابر می‌شود.»

- (۱) $b = a$ (۲) $b = \frac{4}{3}a$

(۴) برای هر مستطیلی، این گزاره درست است.

- (۳) $b = \frac{16}{9}a$

۱۲- کدام مورد در خصوص ارزش گزاره $q \Rightarrow (p \wedge \sim q)$ ، درست است؟

- (۱) هم‌ارز $p \Rightarrow q$ است. (۲) همواره نادرست است.
 (۳) همواره درست است. (۴) هم‌ارز $p \Rightarrow \sim q$ است.

محل انجام محاسبات

۱۳- قیمت برنج و گوشت در سال پایه به ترتیب ۴۲ و $137/5$ هزار تومان و در سال موردنظر به ترتیب ۱۲۰ و ۲۴۰ هزار تومان است. اگر شاخص بهای برنج و گوشت در سال موردنظر ۲۴۰ و مقادیر مصرفی برنج و گوشت به ترتیب a و ۱۶ کیلوگرم باشد، مقدار a چند کیلوگرم است؟

- (۱) ۴۸ (۲) ۵۰ (۳) ۶۴ (۴) ۷۵

۱۴- تابع هزینه برای تولید تعداد x کالا از یک محصول، به صورت خطی است. به ازای هزینه‌های ۸۵۰ و ۱۰۰۰ تومانی به ترتیب ۲۰ و ۲۵ کالا تولید می‌شود. اگر شرکت هر کالا را ۵۵ تومان بفروشد، این شرکت، حداقل چه تعداد از این کالا را باید بفروشد تا سوددهی آغاز شود؟

- (۱) ۹ (۲) ۱۰ (۳) ۱۱ (۴) ۱۲

۱۵- محصول تولیدی یک شرکت، در بطری بسته‌بندی می‌شود. بنا بر آنچه روی بطری‌ها درج شده، تقریباً حجم ۹۶٪ بطری‌های بسته‌بندی شده، بین ۲۲۰ و ۲۳۰ میلی‌لیتر است. واریانس حجم بطری‌ها کدام است؟

- (۱) $2/56$ (۲) $6/25$ (۳) ۱۶ (۴) ۲۵

۱۶- ۳ نفر به همراه علی و حسن قرار است در یک هتل، هر کدام در یک اتاق، اقامت کنند. هتل سه اتاق خالی کنار هم در یک طرف راهرو و دو اتاق دیگر در کنار هم، در طرف دیگر راهرو دارد. به چند طریق، این افراد در اتاق‌ها می‌توانند اقامت کنند، به طوری که علی و حسن در اتاق‌های کنار هم ساکن شوند؟

- (۱) ۸ (۲) ۲۴ (۳) ۳۶ (۴) ۷۲

۱۷- در یک مسابقه دو میدانی، ۷ نفر شرکت کرده‌اند که ۳ دانش‌آموز از مدرسه A و ۴ دانش‌آموز از مدرسه B به خط پایان رسیده‌اند. با کدام احتمال، مقام اول و آخر، از مدرسه A است؟

- (۱) $\frac{2}{3}$ (۲) $\frac{1}{7}$ (۳) $\frac{5}{9}$ (۴) $\frac{3}{14}$

۱۸- مقدار $a_3 = \frac{17}{12}$ از رابطه بازگشتی $(a_{n+1} = \frac{1}{4}(a_n + \frac{a_1}{a_n}))$ ، تقریبی از $\sqrt{k}$ است. اگر $k \in \mathbb{N}$ و $a_1 = k$ باشد، مقدار k کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۷

۱۹- اگر ریشه دوم جملات دوم، نهم و شانزدهم از یک دنباله حسابی، سه جمله متوالی از یک دنباله هندسی را تشکیل دهند، نسبت مشترک دنباله هندسی کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) -۲

۲۰- تابع نمایی $f(x) = 5 - 3^{ax+h}$ را در نظر بگیرید. اگر $f(\frac{1}{3}) = \frac{1}{3}$ و $f(0) = 2$ باشد، مقدار جزء صحیح $f(-\frac{1}{3})$ کدام است؟

- (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) -۱ (۴) صفر

محل انجام محاسبات

- ۲۱- کدام آثار به ترتیب «منظوم»، «مثنوی» و «منظوم» است؟
 (۱) مکتب - مرصداالعباد - بهارستان
 (۲) بوستن - عالم‌آرای عباسی - فیه ما فیه
 (۳) عین‌الحیات - انوار سهیلی - جمشید و خورشید
 (۴) عشاق‌نامه - نجات‌الانس - تحفة‌الاحرار
- ۲۲- کدام مورد به ترتیب، بیانگر «ویژگی نثر دوره سامانی و ویژگی فکری شعر سبک خراسانی» است؟
 (۱) تفاوت تلفظ برخی از کلمات در مقایسه با زبان امروز - توجه به صفا و پالایش درون در سروده‌های این عصر
 (۲) به‌کارگیری لغات کم‌کاربرد فارسی در مقایسه با دوره‌های بعد - استفاده از قافیه و ردیف‌های بسیار ساده
 (۳) تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی - غالب بودن روح شادی و نشاط و خوش‌باشی
 (۴) آوردن مترادف‌ها و توصیف‌های فراوان - حکم بودن روح حماسه بر ادبیات این دوره
- ۲۳- وجود بعضی از واژگان، در همه ابیات، یادآور نقد شعر عطار در کتاب درسی است؛ بجز:
 (۱) نو پاک بان و مدار ای برادر از کس پاک
 (۲) چه خوش گفت آن تهی‌دست سلحشور
 (۳) بیاموزم این کودکان را همی
 (۴) دو سوراخ چون روبه حیل‌ساز
- ۲۴- کدام مورد از ویژگی‌های فکری شعر «سبک عراقی» است؟
 (۱) درهم‌آمیختگی مختصات نو و کهن، در شعر این دوره کاملاً بارز است.
 (۲) گرایش به تصوف موجب رواج اندیشه‌هایی مانند بی‌اعتباری دنیا در شعر شد.
 (۳) مدعیان عرفان به شرح اصطلاحات و پیچیده جلوه دادن مفاهیم آن پرداختند.
 (۴) شاعران برای مضمون‌سازی از هر پدیده طبیعی یا هر موضوعی در فمرو ذهن استفاده کردند.
- ۲۵- ویژگی‌های ادبی سبک هندی در همه ابیات مشهود است؛ بجز:
 (۱) گر عشقم آشکار شد انکار من مکن
 (۲) از بس که گرفتار به خون خوردن خویشم
 (۳) نیست ممکن عشق را در سینه پنهان داشتن
 (۴) صبح از جان‌های روشن یاد می‌آرد مرا
- ۲۶- کدام آثار همگی مربوط به «دوره بیداری» است؟
 (۱) سبک‌شناسی - داستان بستان - امثال و حکم - منشآت
 (۲) چرند و پرند - تاریخ احزاب سیاسی - سه تابلوی مریم - گلشن صبا
 (۳) سرگذشت حاجی بابا اصفهانی - شمس و طغرا - گنجینه نشاط - ایده آل
 (۴) شمس‌الدین و قمر - خداوندنامه - تاریخ تطور نظم فارسی - تاریخ بیداری ایرانیان
- ۲۷- کدام عبارت در خصوص شعر یا نثر معاصر «درست» است؟
 (۱) تصرف نیما در ماهیت شعر قدیم و ارائه ماهیتی نو از آن به تغییر قلب و ویژگی‌های سخن شاعران قدیم انجامید.
 (۲) از مهمترین رویدادهای دوره سوم شعر معاصر ظهور شعر نو تغزلی و تشکیل اولین کنگره نویسندگان و شاعران بود.
 (۳) تقی مدرسی، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی با روی آوردن به مضامین مبارزه و پایداری از نویسندگان دوره مقاومت هستند.
 (۴) داستان‌نویسی نوین با افرادی مانند صادق هدایت، جلال آل احمد و سیمین دانشور که به نویسندگان نسل اول معروفند، آغاز شد.
- ۲۸- از دیدگاه تاریخ ادبیات کدام مورد، نادرست است؟
 (۱) در دهه هفتاد و پس از آن، گرایش به خاطرنگاری، زندگی‌نامه‌نویسی، نثر ادبی و ادبیات نمایشی قابل توجه است.
 (۲) «بدوک» حاصل تجربه‌های داستانی سیدمهدی سجعی و «ضمیافت» و «جای پای خون» از فیلم‌نامه‌های مشهور اوست.
 (۳) برخلاف شعر، در داستان‌نویسی دهه شصت، جایگاه نسل جوان که‌رنگ‌تر است و اغلب نویسندگان از پیش‌گسوتان هستند.
 (۴) کانون نویسندگان ایران، پس از پیروزی انقلاب، فعالیت خود را مجدداً آغاز کرد و به حاضر کشمکش سیاسی - عقیدتی، در نهایت به انتساب حزب توده از آن انجامید.

- ۲۹- کدام بیت «فاقد» حسن تعلیل است؟
 (۱) رزق اگر با آدمی عاشق نمی‌باشد چرا
 (۲) تأثیر گریه سحر عندلیب بود
 (۳) گفت خوابت هیچ می‌آید به چشم
 (۴) دو نصیحت کثمت بشنو و صد گنج ببر
- ۳۰- در کدام بیت شاعر «استعاره» را با «مناقض‌نما (پارادوکس)» همراه کرده است؟
 (۱) یا رب به که شاید گفت این نکته که در عالم
 (۲) به خردمندی و خوبی بارسا و نیک‌خواست
 (۳) ای زلف تو برهه زن فرزنگی ما
 (۴) ترسم که صرفه‌ای نبرد روز بازخواست
- ۳۱- بیت زیر به کدام آرایه‌های ادبی آراسته شده است؟
 «ز بند حرص بر آهو چه تازی نفس را چون سنگ»
 (۱) تشبیه - کنایه - اسلوب معادله - تضاد
 (۲) تشبیه - کنایه - تشبیه - ایهام - تضاد
 (۳) تشبیه - کنایه - تشبیه - ایهام - تضاد
 (۴) تشبیه - کنایه - تشبیه - ایهام - تضاد
- ۳۲- کدام بیت را شاعر «دو بار» به ایهام و «سه بار» به تشبیه آراسته است؟
 (۱) گفت که تو شمع شدی قله این جمع شدی
 (۲) چشمه خورشید تویی سایه‌گه بید منم
 (۳) میرشکر فلکی تیر بزن در دل من
 (۴) بار توام باز توام چون شوم طبل تو را
- ۳۳- در ابیات زیر، به ترتیب، چند «تشبیه» و چند «استعاره مصرحه» وجود دارد؟
 - من بادی‌ای روحم، من بادبان نوحم
 - با وجود لعل ساقی جرعه کوتر ننوشم
 - مجلس امشب از فروغ لاله‌رویان روشن است
 (۱) پنج - دو (۲) پنج - سه
 (۳) شش - دو (۴) شش - سه
- ۳۴- آرایه‌های مقابل کدام ابیات «هر دو» درست است؟
 الف: به لطف دلبر من در جهان فبینی دوست
 ب: سخن طوطی خطت به چمن می‌گفتم
 ج: از آن به بند نو آزادگان گرفتارند
 د: توانگرا دل درویش خود به دست آور
 (۱) «الف» - «ج» (۲) «الف» - «د»
 (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»
- ۳۵- در ابیات زیر به ترتیب، کدام آرایه‌ها یافت می‌شود؟
 الف: نام شکر نرم پیش عقیق تو که خسرو
 ب: دل افکار ما را نیست غیر از داغ دلسوزی
 ج: میان بحر به یاد گهر توان رفتن
 د: تا خیال لب و دندان تو در چشم من است
 (۱) تشبیه - ایهام - مراعات‌نظیر - حسن تعلیل
 (۲) تشبیه - ایهام - تضاد - تمییح
 (۳) تشبیه - ایهام - تضاد - تمییح
 (۴) تشبیه - ایهام - تضاد - تمییح
- از زمین گندم گریبان چاک می‌آید برون
 کز غنچه سرخ‌روی برآمد جمال گل
 گفت: آری تا ببینم روی تو
 از در عیش در آ و به ره عیب می‌وی
- رخساره به کس نمود آن شاهد هر جایی
 صورتی هرگز ندیدم کلین همه معنی در اوست
 وین سلسله سرمایه دیوانگی ما
 تن حلال شیخ ز آب حرام ما
- به صحرای قناعت رو که بی‌آهوست آن صحرا»
 (۲) کنایه - تشبیه - لف و نشر - استعاره
 (۴) ایهام تناسب - تشبیه - ایهام - استعاره
- جمع نیام شمع نیام دود پراکنده شدم
 چون که زدی بر من پست و گذارنده شدم
 ور بزنی تیر جفا همچو زمین پی سپرم
 ای ته و تاهنشده من باز شود بال و پرم
- من رازدار غیبم، من راوی روانم
 ناپنداری که من لب تشنه آب زلام
 بی‌خبر هر سو که می‌غلند نگاهم، گلشن است
 (۳) شش - دو (۴) شش - سه
- که دشمنی کند و دوستی بیفزاید (حناس الفزایی - تضاد)
 نسبت پسته تنگت به شکر می‌گردد (موازنه - تشبیه)
 که عبرت مه تابان و سرو آزادی (پارادوکس - حسن تعلیل)
 که مخزن زر و گنج درم نخواهد ماند (ایهام - کنایه)
 (۳) «ب» - «ج» (۴) «ب» - «د»
- با وجود لب شیرین به شکر باز نماند
 ز چشم جغد دارد روشنی ویرانه در شبها
 هوای زهر به شوق شکر توان کردن
 مردم چشم من از لعل و گهر قارون است
 (۲) استعاره مصرحه - اسلوب معادله - موازنه - تشبیه
 (۴) ایهام - حسن تعلیل - تضاد - تمییح

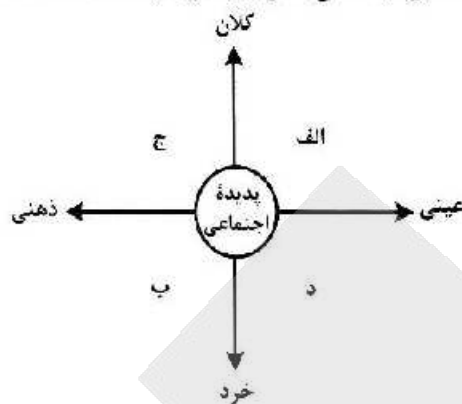

- ۳۶- آرایه‌های «تشبیه، ایهام، لف و نشر و مجاز» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟
الف: بی‌خبر شد ز جهان هر که گرفتار تو شد
ب: لطف و قهر تو به چشم من غمناک یکی است
ج: قلب من گردیده از اکسیر خرسندی طلا
د: در حلاوت خانه وحدت دویی را بار نیست
- (۱) «الف» - «ب» - «د» - «ج»
(۲) «ب» - «د» - «الف» - «ج»
(۳) «د» - «الف» - «ج» - «ب»
(۴) «د» - «ج» - «ب» - «الف»
- ۳۷- در کدام بیت قافیه درونی براساس قاعده «۱» و تبصره قافیه سروده شده است؟
(۱) تا عشق و رندی است کیشم یکسان بود نوش و نیشم
(۲) تا در دلم جا گرفتی در سینه ماوا گرفتی
(۳) من کیستم بینوایی با درد غم آشنایی
(۴) بنشین جو گل در کنارم تا بشکفتد گل ز خارم
- ۳۸- در کدام بیت «ذوقافیتین» به چشم می‌خورد؟
(۱) اگر با پدر جنگ جوید کسی
(۲) یکی باز را دیده بردخته است
(۳) مگر کن فرومایه زشت‌کیش
(۴) یکی سر برآر از گریبان غم
- ۳۹- با در نظر گرفتن اختیارات شاعری تقطیع کدام سروده «غلط» است؟
(۱) تو در نمار عشق چه خواندی
(۲) جان من و تو تشنه مهر بود
(۳) گامی به تو نزدیک و گامی دور
(۴) پشت لبخندی پنهان هر چیز
- ۴۰- «شکم ز دیده قمه طوفان سؤال کرد
(۱) بیت دارای وزن دوری یا دونختی همسان است.
(۲) در بیت هر دو اختیارات شاعری وزنی و زبانی موجود است.
(۳) مصرع دوم دارای ۱۴ علامت هجایی است که سه هجای آن کشیده است.
(۴) بیت در بحر رجز سروده شده است و به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود.
- ۴۱- وزن عروضی کدام سروده در مقابل آن نادرست است؟
(۱) گل من / تو راز ما را به کدام دیو گفتی؟ (فعلات فاعلاتن / فعلات فاعلاتن)
(۲) سر برافراشتن و افتادن / دو برادر هستند (فاعلاتن فاعلاتن فع لن / فاعلاتن فع لن)
(۳) در روی من میخند / شیرینی نگاه تو بر من حرام باد (مفعول مفاعیلن / مفعول فاعلاتن مفاعیلن)
(۴) بچسبید میغ / خروشید رعد / درخشید برقی به مانند تیر (فعولن فعل / فعولن فعل / فعولن فعولن فعل)
- ۴۲- نام بحر مقابل کدام مصراع، نادرست است؟
(۱) دل آخر ز دست غمش می‌گریزد
(۲) چون شوم خاک رهش دامن بیفشاند ز من
(۳) عنایت دان اگر روزی به شادی در رسی ای دل
(۴) آخر نگاهی باز کن وقتی که از ما بگذری
- ۴۳- در بیت زیر همه اختیارات شاعری یافت می‌شود: بجز:
«مردگان چمن از دعوت حق زنده شدند»
(۱) بدال - بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه
(۲) کونا - تلفظ کردن مصوت بلند - حذف همزه
(۳) حذف همزه - بند تلفظ کردن هجای پایانی
(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال
- ۳۶- فیضی زنجیر تو و سلسله تاک یکی است
نظر مرحمت و حلقه فتراک یکی است
چهره زرین و قصر زرنگار من یکی است
قند شیرین کار و زهر جانگزای او یکی است
- ۳۷- من دشمن جان خویشم گر او بود دشمن من
بوی گل و سوسن آید از چاک پیراهن من
هر لحظه گردد بلایی چون سایه پیرامن من
ای روی تو لاله زارم وی موی تو سوسن من
- ۳۸- پدر بی‌گمان خشم گیرد بسی
یکی دیده‌ها باز و پر سوخته است
به کارش نیاید خر پشت‌ریش
به آرام دل با جوانان بچشم
- ۳۹- (U--UU---U-U)
(-U-UU-U-U--)
(---U---U--)
(---UU--U-)
- ۴۰- چشمم جواب داد که از ما پدید شد»
- ۴۱- (متقارب مثنی محذوف)
(رمل مثنی محذوف)
(هزج مثنی سالم)
(رجز مثنی سالم)
- ۴۲- کفرهاشان همه از رحمت حق ایمان شد»
(۲) کونا تلفظ کردن مصوت بلند - حذف همزه
(۴) آوردن فاعلاتن به جای فعلاتن - ابدال

- ۴۴- در کدام بیت همهٔ اختیارات زبانی به کار رفته است؟
 (۱) بگو که برده‌سرا ساز را به ساز درارد
 (۲) مشخو که شی تا سحر از آتش سودا
 (۳) ای افتاب روشن و ای سایهٔ همای
 (۴) سال‌ها کردیم قطع وادی عشقش ولیک
- ۴۵- همهٔ موارد در ابیات زیر «کاملاً» یافت می‌شود؛ بجز:
 «هر که تأمل نکند در جواب
 یا سخن آرای چو مردم به هوش
 (۱) قالب ابیات مثنوی و سرایندهٔ آن نظامی گنجوی در قرن ششم است.
 (۲) فقهیه براساس قاعدهٔ «۲» سروده شده است و «ب و ش» حرف روی است.
 (۳) سرودهٔ فوق با ضرب‌انمش «اگر گفتش سیم باشد، خاموشی زر است.» تناسب مفهومی دارد.
 (۴) ابیات فوق با بیت «کیست در این دیرگه دیربای کو لمن الملک زند جز خدای؟» هم‌وزن است.
- ۴۶- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟
 (۱) مکن تا توانی دل خلق ریش
 (۲) چنین است گردننده کار جهان
 (۳) نگه کن در همه روزی به فردات
 (۴) مینداز سنگ گران از برت
- ۴۷- کدام بیت با بیت زیر مفهوم یکسانی دارد؟
 «مرا رضای تو باید نه زندگانی خویش
 (۱) خصمی که نیر کافرش اندر غزا نکشت
 (۲) فردا که خاک مرده به حشر آدمی کنند
 (۳) گر دوست بنده را بکشد یا بی‌رورد
 (۴) گر کام دوست کشتن سعدی است باک نیست
- ۴۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات تفاوت دارد؟
 (۱) جوانی شمع ره کرده که جویم زندگانی را
 (۲) سال‌ها با بار پیری خم شدم در جست‌وجوش
 (۳) کسی کز بار پیری حلقه شد فدّ جو شمشادش
 (۴) حمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده
- ۴۹- کدام بیت «فاقد» مفهوم بیت زیر است؟
 «ترگس از چشمک زدن شد فتنه در صحن چمن
 (۱) سوسن و گل آسمانی مجلسی آراستند
 (۲) بود لرزان شعله شمعی در آغوش نسیم
 (۳) در چمن پروانه‌ای آمد ولی ننشسته رفت
 (۴) شهر پرهنگامه از دیوانه‌ای دیدم زهی
- ۵۰- همهٔ ابیات با بیت زیر ارتباط مفهومی دارند؛ بجز:
 «تنور لاله چنان برفروخت باد بهار
 (۱) شکوفه شور فکنده است در گلستان‌ها
 (۲) زمین شده است ز برگ شکوفه سیمین‌تن
 (۳) خوش است فصل بهاران شراب نوشیدن
 (۴) گشود سبزه به دست نیاز دامن شوق
- مگر ترانه‌های از قول آن نگار بگوید
 منزلگه من خاک سر کوی تو نبود
 ما را نگاهی از تو تمام است اگر کنی
 تا نینداری که این ره را کرانی یافتیم
- بیشتر آید سخنش ناصواب
 یا بنشین چون حیوانان خموش»
- و گر می‌کنی می‌کنی بیخ خویش
 که ماتم کند سوز را در زمان
 مکن بد تا نیندی بد مکافات
 که چون باز گردد فتد بر سرت
- اگر مراد تو قتل است و ارهان ای دوست»
 خونتش بریخت ابروی همچون کمان دوست
 ای باد خاک من مطلب جز به کوی دوست
 تسلیم از آن بنده و فرمان از آن دوست
 اینم حیات بس که بمیرم به کام دوست
- نجستم زندگانی را و گم کردم جوانی را
 تا به چاه گور هم رفتم نشد پیدا جوانی
 سرا پا چشم گردیده است و می‌جوید جوانی را
 که اندر خاک می‌جویند ایام جوانی را
- شیوه‌های چشم جادوی توام آمد به یاد
 روی و موی مجلس‌ارای توام آمد به یاد
 لرزش زلف سمن‌سای توام آمد به یاد
 با حریفان قهر بی‌حای توام آمد به یاد
 از تو و دیوانگی‌های توام آمد به یاد
- که غنچه عرق عرق گشت و گل به جوش آمد»
 تنده است خون زمین گم در این نمک‌دان‌ها
 گشوده است بغل باغ از خیابان‌ها
 به روی سبزه و گل همچو آب غلتیدن
 شکوفه عشوه بیارید و سروناز آورد

۵۱- در نمودار زیر، کدام پدیده‌های اجتماعی به ترتیب، در جایگاه «الف»، «د»، «ب» و «ج» قرار می‌گیرند؟

- ۱) کلاس کنکور - هنر ایرانی - ماسک حج - خاطرات دوران کودکی
  - ۲) بورس اوراق بهادار - علائم راهنمایی و رانندگی - خاطرات سفر - ادبیات فارسی
  - ۳) کتابخانه مدرسه - ادبیات فارسی - بازار ارز بین‌المللی - لذت بردن از یک فیلم
  - ۴) مراسم نخل‌گردانی - کنکور سراسری - خاطرات معلم کلاس اول - عدالت اجتماعی
- ۵۲- عبارت درست در رابطه با فرصت‌ها و محدودیت‌های جهان اجتماعی کدام است؟

- ۱) به یکدیگر وابسته نیستند - رابطه دوسویه نظم و آزادی، از پیامدهای الزامی هر جهان اجتماعی است.
- ۲) برخی محدودیت‌ها، مانع بسط ابعاد دنیوی وجود انسان می‌شوند - محدودیت‌های زبانی، مبادله معانی پیچیده بین هم‌زبانان را دشوار می‌کنند.
- ۳) به یکدیگر وابسته‌اند و بدون یکدیگر محقق نمی‌شوند - محدودیت‌های زبانی، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورند.
- ۴) برخی محدودیت‌ها، فرصت شکوفایی فطرت آدمی را فراهم نمی‌آورند - جهان‌های اجتماعی مختلف را نمی‌توان براساس فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند ارزیابی کرد.

۵۳- به ترتیب عبارت درست در رابطه با «شکل‌گیری نظام سیاسی»، «پیامدهای کنش» و «نوع حکومتی که توسط اکثریت به شیوه انسان‌محور براساس فضیلت‌های انسانی سازمان می‌یابد» کدام است؟

- ۱) وجود مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی - پیامدهای ارادی کنش، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آنها را انجام دهد - جماعیه
- ۲) مجموعه سازوکارهایی برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی - پاسخ دادن یا ندادن به فرد سلام‌کننده، پیامد غیرارادی کنش او محسوب می‌شود - جمهوری
- ۳) اعمال قدرت سازمان‌یافته برای دستیابی به هدفی معین - پیامدهای غیرارادی کنش، احتمالی هستند و کنش محسوب نمی‌شوند - دموکراسی
- ۴) سازمان یافتن قدرت برای رسیدن به هدفی معین - همواره، انسان‌ها کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند - فاصله

۵۴- به ترتیب «ویژگی نوع اول حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی در دوران رنسانس»، «شباهت استبداد قومی و استبداد استعماری» و «تفاوت استعمار نو و استعمار قدیم» چه بود؟

۱) با قدرت پاپ مخالفت می‌کردند - هر دو هویتی غیراسلامی داشتند - در استعمار قدیم استعمارگران حضور آشکار داشتند اما در استعمار نو، پنهان بودند.

۲) از حمایت قدرت‌های محلی برخوردار بودند - از رویارویی مستقیم با فرهنگ اسلامی دوری می‌کردند - استعمار قدیم طی قرن نوزدهم به وجود آمد اما استعمار نو، در قرن بیستم به وجود آمد.

۳) با جریان دنیاگرا تقابل داشتند - در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کردند - استعمار قدیم با توسل به قدرت نظامی و سیاسی غلبه کرد اما استعمار نو با تکیه به قدرت اقتصادی خود غلبه کرد.

۴) مورد هجوم کاتولیک‌ها قرار می‌گرفتند - از طریق مغلوب ساختن سیاستمداران جوامع اسلامی به وجود آمدند - در استعمار نو، از مجریان بومی و داخلی کشور مستعمره استفاده می‌شد اما در استعمار قدیم، مجریان، خود استعمارگران بودند.

۵۵- به ترتیب مصادیق «فرهنگ جدید غرب»، «رنسانس»، «پسامدرن» و «سکولاریسم» کدام است؟

۱) پندایش فلسفه دکارت - رویگردانی غرب از فرهنگ یونان و رم - جست‌وجوی سنت‌های دینی توسط نخبگان جهان غرب - خواست و اراده انسان به عنوان مبدأ قانون‌گذاری

۲) تحول اقتصاد کشاورزی فئودالی به اقتصاد صنعتی سرمایه‌داری - تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - توجه به ابعاد جسمانی و دنیوی در عرصه هنر - تغییرات اجتماعی مربوط به انقلاب صنعتی

۳) اصالت بحثیدن به انسان دنیوی - تردید در هویت معرفت‌شناختی جهان مدرن - طرح‌گرایی‌های دینی با توجیه دنیوی - پدیدایی حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی

۴) شکل‌گیری نخستین انقلاب لیبرال در جهان - پدیدایی پروتستانتیسم - بحران معنویت در فرهنگ غرب - پیدایش دولت ملت‌های جدید

۵۶- هر یک از عبارات‌های زیر، با کدام رویکرد جامعه‌شناسی منطبق است؟

- هر چه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.

- جوامع از انسان‌ها، نهادها، سازمان‌ها و ... بسیاری عناصر دیگر تشکیل شده‌اند که با نظامی خاص در کنار هم قرار دارند.

- گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست خود انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.

- بر اساس حقیقت و فضیلت به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها نمی‌پردازد.

۱) تفسیری - تبیینی - انتقادی - تفسیری - تبیینی

۲) تبیینی - تبیینی - انتقادی - انتقادی

۳) تبیینی - تبیینی - انتقادی - انتقادی

۴) تبیینی - تبیینی - انتقادی - انتقادی

در مورد قدرت، پاسخ درست کدام است؟

الف: ابزارهای اعمال قدرت، که پیروی‌کننده نسبت به تبعیت خود، آگاهی دارد، کدام‌اند؟

ب: مهم‌ترین منبع قدرت در جوامع امروزی کدام است و با کدام ابزار قدرت ارتباط نزدیک‌تری دارد؟

ج: امروزه بیشترین قدرت درون سازمان‌ها متعلق به چه کسانی است؟

د: سازمان براساس کدام ارزش اجتماعی اعمال قدرت می‌کند؟

۱) تشویقی و اقناعی - مالکیت با قدرت تشویقی - مالکین و سهامداران - ثروت

۲) تشویقی و تشویقی - سازمان با قدرت اقناعی - مدیران و مشاوران - دانش

۳) تشویقی و تشویقی - شخصیت با قدرت اقناعی - مدیران و سهامداران - دانش

۴) تشویقی و تشویقی - سازمان با قدرت تشویقی - مالکین و مدیران - ثروت

۵۸- در ارتباط با ارزش‌های انسانی و سیاسی، به ترتیب رویکردهای «تفسیری»، «تبیینی» و «انتقادی» چگونه عمل می‌کنند؟

- ۱) فروکاستن ارزش‌های انسانی و سیاسی به پدیده‌های مادی - ارزش‌زدایی و معنازدایی از قدرت - چشم‌پوشی از ارائه داور علمی درباره ارزش‌ها
- ۲) عدم امکان مقایسه و داور فرهنگ‌ها و ارزش‌ها - تخیل تبعیض نژادی - توجه به معانی ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه قدرت
- ۳) پسند کردن به توصیف ارزش‌های سیاسی مختلف - قابل مطالعه علمی ندانستن ارزش‌های انسانی و سیاسی - یافتن راهی برای داور علمی درباره ارزش‌های اجتماعی
- ۴) توجه به بحران اراده و معنا در جوامع غربی - عدم ارائه ملاک و معیاری برای ارزیابی ارزش‌ها - عدم امکان داور علمی به دلیل تنوع و پیچیدگی فرهنگ‌ها

۵۹- در عبارت زیر به ترتیب به کدام یک از تفاوت‌ها یا نابرابری‌های اجتماعی اشاره شده است؟

«پسری سفیدپوست، با وضعیت اقتصادی مرفه اما ضریب هوشی پایین در کارخانه‌ای که مشغول به کار بود نتوانست به عضویت در هیئت‌مدیره کارخانه راه یابد.»

- ۱) اسمی - رتبه‌ای - اسمی اجتماعی - رتبه‌ای طبیعی - رتبه‌ای اجتماعی
  - ۲) اسمی - اسمی - رتبه‌ای اجتماعی - رتبه‌ای طبیعی - رتبه‌ای اجتماعی
  - ۳) رتبه‌ای طبیعی - اسمی - رتبه‌ای اجتماعی - اسمی طبیعی - اسمی اجتماعی
  - ۴) رتبه‌ای طبیعی - رتبه‌ای طبیعی - رتبه‌ای اجتماعی - اسمی طبیعی - رتبه‌ای اجتماعی
- ۶۰- به ترتیب، کدام یک در رابطه با تقسیم‌بندی جوامع از نظر فارابی در مورد «مدینه فاضله» درست است و در مورد «مدینه جاهله» درست نیست؟

- ۱) نظرات علمی پذیرفته شده در مدینه فاضله، در آن تحریف می‌گردند - در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله به وجود می‌آید.
- ۲) با آن که مردم علوم وحیدی و عقلانی را می‌شناسند اما از آنها بهره نمی‌گیرند - علم برای می‌تواند وجود داشته باشد.
- ۳) در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید وجود ندارد.
- ۴) در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد - آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

۶۱- مشابهت دیدگاه‌های نظری «اسپینسر»، «کنت» و «دورکیم» در چه زمینه‌ای است و تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، در زندگی اجتماعی پدیدآورنده چیست؟

- ۱) نگاه خطی به تاریخ بشر و شباهت جهان‌های اجتماعی به یکدیگر - سیاست و عمل سیاسی
- ۲) جوامع پیشرفته الگوی حرکت جوامع و پدید آمدن جهان اجتماعی با آگاهی و اراده انسان‌ها - سازمان
- ۳) فرهنگ و تمدن متناسب با هر جهان اجتماعی و شباهت جهان‌های اجتماعی به موجود زنده - عمل سیاسی
- ۴) تحول فرهنگ‌ها و تمدن‌ها براساس ارزش‌ها و آرمان‌ها و استفاده جهان‌های اجتماعی از تجربیات یکدیگر - قدرت

- ۶۲- عامل مؤثر در پدید آیی هر یک از موارد زیر چیست؟
 - نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی
 - سوق دادن جامعه‌شناسی به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آنها
 - خودکشی
 (۱) تنوع و تفاوت معنای پدیده‌های اجتماعی - برجسته کردن وجوه مختلف زندگی اجتماعی - تزلزل فرهنگی
 (۲) استفاده از روش‌های تجربی و دستیابی به نتایج علمی - ترسیم تصویری از وضعیت مطلوب - بحران هویت
 (۳) امکان‌پذیر نبودن مطالعه عمق و پیچیدگی کنش‌های اجتماعی - جست‌وجوی معیارهایی برای رهایی از محدودیت‌های علم تجربی - تعارض فرهنگی
 (۴) دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً فابن پیش‌بینی درباره جرایم وقوع پدیده‌های اجتماعی - فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی - مرگ جهان اجتماعی
- ۶۳- موارد زیر به ترتیب در مورد کدام اندیشمند صدق می‌کند؟
 - خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را مطرح کرده است.
 - درباره هنجارها، نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید.
 - «نظریه نوگرایی اسلامی» را مطرح کرد.
 - جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر عالم گام برمی‌دارد.
 (۱) امام موسی صدر - ارسطو - ابن خلدون - دور کیم
 (۲) ابوریحان بیرونی - ابن خلدون - فارابی - دور کیم
 (۳) ابن خلدون - فارابی - ابوریحان بیرونی - ماکس وبر
 (۴) سیدجمال‌الدین اسدآبادی - فارابی - طه عبدالرحمن - ماکس وبر
- ۶۴- درستی و نادرستی عبارات‌های زیر به ترتیب کدام است؟
 - منورالفکران، مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار، مانند دولت فرانسه می‌دانستند.
 - با قبول حضور فرهنگی و تمدنی جهان اسلام، نظریه «جنگ تمدن‌ها» از سوی برخی نظریه‌پردازان غربی، مطرح شد.
 - جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به شایستگی‌ها در جوامع توجه دارند.
 - در نظام تعلیم و تربیت، «دانایی از نادانی بهتر است» در حیطة عفايد فرار می‌گیرد.
 (۱) درست - نادرست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - نادرست - درست - نادرست
 (۳) نادرست - درست - نادرست - نادرست
 (۴) درست - نادرست - نادرست - درست
- ۶۵- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر، کدام است؟
 - کدام انقلاب، به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گرفت؟
 - اصل انقباض و انبساط فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی با کدام عقل درک می‌شود؟
 - «رعایت حقوق دیگری» نمونه چیست؟
 - براساس نگرشی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد چگونه تحلیل می‌شود؟
 (۱) چین ۱۹۴۸ م - تفسیری - پدیده اجتماعی - تابع فرهنگ آنها است.
 (۲) روسیه ۱۹۱۷ م - ابزاری - تحقق یک ارزش - تابع فرهنگ آنها است.
 (۳) فرانسه ۱۷۸۹ م - خاص - نماد اجتماعی - آنها را دارای اهمیت می‌دانند.
 (۴) فرانسه ۱۷۸۹ م - عام - پیدایش یک هنجار - هویتی طبیعی و مادی دارند.

- ۶۶- کدام مورد به ترتیب، مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه نموده است؟
- ۱) کودکان با هوش بالا در مدرسه با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند. - استفاده مستمر از مهارت‌های کنترل خشم، پیامدهای مثبتی در زندگی خانوادگی دارد. - اندازه‌گیری هوشبهر کودکان
  - ۲) نوجوانان در تصمیم‌گیری با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟ - روش تدریس مشارکتی موجب بهبود عملکرد حافظه دانش‌آموزان می‌شود. - رشد شناختی کودکان
  - ۳) پیامدهای منفی عدم استفاده از مهارت‌های تفکر چیست؟ - روش‌های مؤثر بر کاهش استرس افراد چیست؟ - رشد روانی - اجتماعی کودکان
  - ۴) دلایل فراموشی مطالب درسی چیست؟ - سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد چه پیامدهایی دارد؟ - رشد روانی - اجتماعی کودکان
- ۶۷- کدام مورد به ترتیب مربوط به «دوره رشد نوجوانی» و «دوره رشد کودکی» است؟
- ۱) استدلال منطقی براساس امور عینی - یادگیری و کاربرد راهبردهای تقویت حافظه
  - ۲) به‌کارگیری مهارت‌های کنترل خشم بری مهار هیجانات - بی‌ثباتی و تحریک‌پذیری در بروز هیجانات
  - ۳) تبدیل هیجانات کنترل‌نشده به رفتارهای مخرب - جهت دادن به هیجانات خود براساس واکنش دیگران
  - ۴) داشتن توجه گزینشی و تمرکز بر اطلاعات مرتبط - توانایی در نظر گرفتن احتمال‌های مختلف در انجام کار
- ۶۸- کدام مورد در خصوص رشد درک اخلاقی، درست است؟
- ۱) رشد درک اخلاقی مربوط به موقعیت‌های شخصی و درون‌فردی است و فرایند و پیچیدگی تحول آن بستگی به عوامل محیطی همچون آموزش و تربیت دارد.
  - ۲) نوجوانان به دلایل تغییرات فیزیولوژیک و هورمونی و استقلال از خانواده، تنها به مصالح خود اهمیت داده و به مسائل اخلاقی کم‌توجه هستند.
  - ۳) رشد درک اخلاقی، مستقل از رشد شناختی است و در بسیاری از موارد، داشتن شایستگی به رفتار اخلاقی منتهی نمی‌شود.
  - ۴) کودکان بیش‌دستانی، بدون توجه به قصد و نیت افراد و بر مبنای پیامد و نتیجه عمل آنها، قضاوت اخلاقی می‌کنند.
- ۶۹- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، مربوط به کدام مقوله کار کرد توجه است؟
- پیدا کردن حرف «ص» در بین یک پاراگراف حرف «س»
  - گزارش کردن تعداد ضربان قلب بیمار آسیب مغزی هر ۵ دقیقه یک بار
  - رد کردن محموله قاچاق داروهای روان‌گردان از ایستگاه بازرسی گمرک
  - آمادگی نیروهای امداد برای وقوع زلزله در تهران
- ۱) جست‌وجو - گوش‌به‌زنگی - از دست دادن محرک هدف - گوش‌به‌زنگی
  - ۲) تصمیم درست - ردیابی محرک هدف - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب
  - ۳) اصابت - ردیابی محرک هدف - گوش‌به‌زنگی - ردیابی محرک هدف
  - ۴) جست‌وجو - گوش‌به‌زنگی - هشدار کاذب - گوش‌به‌زنگی

- ۷۰- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، مربوط به کدام منبع توجه است؟
 - غزاله با مادرش قرار دارد و هر خانم چادری را که از دور می‌بیند، فکر می‌کند مادرش است.
 - جلب توجه یک قالی‌باف به فرش‌هایی که در مسجد جامع شهر پهن شده است.
 - یاسین ۵ ساله در بین اسباب‌بازی‌ها، تنها ماشین‌های بزرگ و قرمز رنگ را انتخاب می‌کند.
 (۱) انتظارات افراد - سبک پردازش - اطلاعات موجود در حافظه
 (۲) سبک پردازش - انتظارات افراد - اطلاعات موجود در حافظه
 (۳) انتظارات افراد - اطلاعات موجود در حافظه - سبک پردازش
 (۴) سبک پردازش - اطلاعات موجود در حافظه - انتظارات افراد
- ۷۱- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، مربوط به کدام عامل فراموشی است؟
 - دانش‌آموزی که علاقه به درس و مدرسه ندارد، در یادآوری مطالب تدریس شده، عملکرد پایینی دارد.
 - دبیری که به علت محدودیت زمانی به صورت فشرده و پشت‌سرهم تدریس می‌کند.
 - دانش‌آموزی که بدون راهنمایی گرفتن از معلم، قادر به پاسخگویی سوالات امتحانی نیست.
 - دانش‌آموزی که به علت عدم مرور درس‌های تدریس شده در همان روز، مطالب درسی را فراموش می‌کند.
 (۱) عدم رمزگردانی - تداخل اطلاعات - اثر گذشت زمان - مشکلات نشانه‌های بازیابی
 (۲) عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - مشکلات نشانه‌های بازیابی - اثر گذشت زمان
 (۳) عوامل عاطفی - عدم رمزگردانی - اثر گذشت زمان - تداخل اطلاعات
 (۴) عدم رمزگردانی - عوامل عاطفی - تداخل اطلاعات - اثر گذشت زمان
- ۷۲- نوع رمزگردانی در عبارات زیر، به ترتیب، کدام است؟
 - روش دریافت مباحث درسی توسط دانش‌آموزان روشنشدن در کلاس درس
 - خرید تلفن همراه مناسب براساس تبلیغات نصب‌شده در تابلوهای شهری
 - به خاطر سپاری داستان کارتون مورد علاقه توسط کودک ۵ ساله
 - حفظ کردن پلاک یک خودروی عبوری در خیابان
 (۱) شنیداری - دیداری - کلی - دیداری
 (۲) کلی - دیداری - شنیداری
 (۳) جزئی - کلی - دیداری - شنیداری
 (۴) شنیداری - دیداری - جزئی - دیداری
- ۷۳- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب، بیانگر کدام مرحله حل مسئله است؟
 - معلمی که برای یادگیری بیشتر دانش‌آموزانش، به سراغ روش‌های تدریس فعال و مشارکتی می‌رود.
 - روان‌شناسی که قبل و بعد از جلسات مشاوره، میزان اضطراب مراجعان خود را اندازه‌گیری می‌کند.
 - فوتبالیستی که علاوه بر تمرینات منظم ورزشی که قبلاً داشته، به برنامه تغذیه و آرامش روانی خود نیز توجه می‌کند.
 - دانش‌آموزی که از طریق مشورت با دیگران، اطلاعات خود در زمینه انتخاب رشته تحصیلی را افزایش می‌دهد.
 (۱) به‌کارگیری راه‌حل مناسب - ارزیابی راه‌حل - بریبینی و اصلاح راه‌حل - تشخیص مسئله
 (۲) اصلاح و بازبینی راه‌حل - ارزیابی راه‌حل - تشخیص مسئله - به‌کارگیری راه‌حل مناسب
 (۳) ارزیابی راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب - انتخاب راه‌حل جایگزین - اصلاح و بازبینی راه‌حل
 (۴) ارزیابی راه‌حل - بازبینی و اصلاح راه‌حل - به‌کارگیری راه‌حل مناسب - انتخاب راه‌حل جایگزین

- ۷۴- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، با کدام یک از روش‌های حل مسئله، همخوانی دارد؟
 - والدینی که برای خرید جهیزیه دخترشان، ماهانه مبلغی را پس‌انداز می‌کنند.
 - دانش‌آموزی که برای یادگیری زبان انگلیسی، به‌طور منظم در کلاس‌های آموزشی مؤسسه زبان شرکت می‌کند.
 - مادری که پس از مطالعه کتاب راهبردهای تربیت مؤثر فرزندان، روش برخورد با فرزند ناسازگارش را اصلاح می‌کند.
 - پدری که پس از پرس‌وجوی نظرات همه اعضای خانواده، بهترین گزینه خرید خودرو را انتخاب می‌کند.
- (۱) تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی
 (۲) اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی - تحلیلی
 (۳) اکتشافی - اکتشافی - تحلیلی - تحلیلی
 (۴) اکتشافی - تحلیلی - اکتشافی - اکتشافی
- ۷۵- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، به کدام ملاک تصمیم‌گیری اشاره دارد؟
 - سمانه شهریه کامل کلاس نقاشی را پرداخت کرده و علی‌رغم نارضایتی از آموزش، باز هم در کلاس شرکت می‌کند.
 - امیر، شاگرد اول کلاس است و به دلیل از دست ندادن جایگاه خود در کلاس، باز هم سخت مطالعه می‌کند.
 - کامران با بررسی دقیق مشخصات و امکانات یک گوشی همراه، از فروشگاه اینترنتی اقدام به خرید آن می‌کند.
- (۱) مزیت - هزینه - مزیت
 (۲) هزینه - خطر - مزیت
 (۳) هزینه - مزیت - خطر
 (۴) خطر - هزینه - مزیت
- ۷۶- کدام موقعیت، به تعارض «گرایش - گرایش» اشاره دارد؟
 (۱) دانش‌آموزی که جست‌وجو در شبکه‌های مجازی را دوست دارد، اما نمی‌خواهد به این خاطر، مورد سرزنش اطرافیان قرار گیرد.
 (۲) مادری که بین استخدام در یک شغل تمام‌وقت و سپردن فرزند تیرخوار خود به مهدکودک، باید یکی را انتخاب کند.
 (۳) نوجوانی که باید از بین داشتن خواب شبانه کافی یا تماشای پخش زنده مسابقه فوتبال در نیمه‌شب، یکی را انتخاب کند.
 (۴) فردی که کار خود را خیلی طاقت‌فرسا و با دستمزد کم می‌داند، اما در عین حال نمی‌خواهد بیکار باشد.
- ۷۷- هر کدام از عبارات‌های زیر، به ترتیب، با کدام گزینه، ارتباط بیشتری دارد؟
 - محمود و علی در مسابقات کشوری تکواندو، مدال و پاداش گرفته‌اند. پس از آن، محمود تکواندو را کنار گذاشت ولی علی به دلیل علاقه، تکواندو را دنبال می‌کند.
 - در بازی‌های آنلاین در فضای مجازی، جایزه افراد، دسترسی به مراحل بالاتر بازی است.
 - بیشتر شاغلین بدون دریافت اضافه‌کاری، حاضر نیستند خارج از ساعت اداری کار کنند.
- (۱) انگیزه‌ها توسط عوامل درونی و بیرونی ایجاد می‌شود. - در انگیزه درونی، منبع انگیزشی در خود فعالیت است. - در انگیزه بیرونی، عامل خارجی برانگیزاننده رفتار است.
 (۲) محمود دارای انگیزه درونی و علی دارای انگیزه بیرونی است. - در انگیزه درونی، منبع انگیزشی در خود فعالیت است. - در انگیزه بیرونی، عامل خارجی برانگیزاننده رفتار است.
 (۳) محمود دارای انگیزه بیرونی و علی دارای انگیزه درونی است. - در انگیزه بیرونی، لذت از انجام فعالیت مهم است. - در انگیزه درونی، جلب رضایت اطرافیان اهمیت دارد.
 (۴) تفاوت در شدت و جهت انگیزه‌ها است. - در انگیزه درونی، پاداش دیگران نقش تعیین‌کننده‌ای دارد. - در انگیزه بیرونی، لذت از فعالیت در خارج از وجود فرد قرار دارد.

- ۷۸- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، بیانگر کدام روش اسناد است؟
- شکست در مسابقات والیبال به دلیل قرعه دشوار و اشتباه‌های داوری
  - شکست در مسابقات وزنه‌برداری به دلیل عدم شرکت منظم در تمرینات
  - عدم پذیرش در مصاحبه استخدامی به دلیل سخت و غیرمرتبط بودن سوالات
- (۱) پایدار بیرونی - پایدار درونی - ناپایدار بیرونی
 (۲) ناپایدار بیرونی - ناپایدار درونی - پایدار بیرونی
 (۳) ناپایدار درونی - ناپایدار بیرونی - پایدار درونی
 (۴) ناپایدار بیرونی - پایدار بیرونی - ناپایدار درونی
- ۷۹- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب، مربوط به کدام نوع مقابله سازگار است؟
- برخی از زوج‌های جوان برای رویارویی بهتر با چالش‌های زندگی مشترک، از خدمات روان‌شناسی استفاده می‌کنند.
  - دانشجویان، پروژه‌های تحقیقاتی بلندمدت را به چند بخش تقسیم کرده و مرحله به مرحله، آن را انجام می‌دهند.
  - گاهی در نابسامانی‌های اجتماعی، شاهد انتشار لطیفه‌های اجتماعی در فضای مجازی هستیم.
- (۱) مشورت و راهمایی گرفتن - کاربرد روش‌های منطقی - تفریح و سرگرمی
 (۲) استفاده از مهارت حل مسئله - برنامه‌ریزی مندی شده - کنترل منبع استرس
 (۳) استفاده از مهارت حل مسئله - کاربرد روش‌های منطقی - دریافت حمایت اجتماعی
 (۴) مشورت و راهمایی گرفتن - استفاده از مهارت حل مسئله - استفاده از حس شوخ‌طبعی
- ۸۰- درستی یا نادرستی موارد زیر، به ترتیب، کدام است؟
- برخی از فشارهای روانی، موجب بهبود عملکرد فرد می‌شوند.
  - هنگام فشار روانی، فرد توانایی خود را بیشتر از موقعیت ارزیابی می‌کند.
  - ترس و عصبانیت، از علایم شناختی فشار روانی هستند.
  - رویارویی با شرایط و موقعیت‌های تازه زندگی، موجب فشار روانی می‌شود.
- (۱) درست - نادرست - درست - نادرست
 (۲) نادرست - درست - درست - نادرست
 (۳) درست - نادرست - نادرست - درست
 (۴) درست - نادرست - درست - نادرست

کد کنترل

322

A

322A

صبح جمعه
۱۴۰۱/۱۰/۳۰
دفترچه شماره ۲

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.
امام خمینی (ره)

**آزمون اختصاصی (سراسری) ورودی دانشگاهها و مؤسسات
آموزش عالی کشور - نوبت اول - سال ۱۴۰۲**

گروه آزمایشی علوم انسانی

ملاحظات	زمان پاسخ گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی	ردیف
۸۰ سؤال ۷۵ دقیقه	۲۰ دقیقه	۱۰۰	۸۱	۲۰	زبان عربی	۱
	۲۰ دقیقه	۱۱۳	۱۰۱	۱۳	تاریخ	۲
		۱۲۵	۱۱۴	۱۲	جغرافیا	۳
	۲۰ دقیقه	۱۴۵	۱۲۶	۲۰	فلسفه و منطق	۴
	۱۵ دقیقه	۱۶۰	۱۴۶	۱۵	اقتصاد	۵

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می باشد و یا منخلین برابر مقررات رفتار نمی شود.

دی ماه ۱۴۰۱

※ داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضاء در مندرجات جدول ذیل، به منزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب.....با شماره داوطلبی.....با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤالات، نوع و کدکنترل درج شده بر روی دفترچه سؤالات و پائین پاسخنامه ام را تأیید می‌نمایم.

امضاء:

■ ■ عین الأنسب للجواب عن الترجمة أو المفهوم من أو إلى العربية (۸۱ - ۸۸)

۸۱- ﴿ أَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ ﴾:

- ۱) از آنچه به شما روزی دادیم انفاق کنید قبل از اینکه روزی فرا برسد که نه فروشی در آن است و نه دوستی‌ای!
- ۲) انفاق کنید از روزبهایی که به شما داده‌ایم پیش از اینکه آن روز فرا برسد که نه خرید در آن است و نه دوستی!
- ۳) بخشش کنید از چیزهایی که روزی شما ساختیم پیش از اینکه روزی برسد که هیچ فروشی در آن نیست و هیچ دوستی!
- ۴) از آنچه روزی شما کرده‌ایم بخشش کنید قبل از اینکه آن روز برسد که هیچ خرید و فروشی در آن نیست و هیچ دوستی‌ای!

۸۲- « إِنَّمَا اتَّقَى الْمُؤْمِنِينَ هُمُ الَّذِينَ يَتَعَامَلُونَ مَعَ النَّاسِ تَعَامُلًا يُرْضِي اللَّهَ، لِأَنَّ التَّقْوَى لَا تَتَجَلَّى إِلَّا فِي الْأُمُورِ الْجَارِيَةِ وَ لَيْسَتْ أَمْرًا مَكْتُومًا فِي الْقُلُوبِ! »: پرهیزگارترین مؤمنان .....

- ۱) آنانی هستند که با مردم فقط با خشنود ساختن خدا معامله می‌کنند، زیرا تقوی در کارهای جاری متجلی می‌شود و امری پنهان در قلبها نیست!
- ۲) تنها آنانند که با مردم به‌شکلی که خداوند رضایت می‌دهد رفتار می‌کنند، زیرا تقوی در امور جاری ظاهر می‌شود و یک موضوع پنهان در درون قلبها نیست!
- ۳) فقط کسانی هستند که با مردم معامله‌ای می‌کنند که خدا را خشنود سازد، زیرا تقوی فقط در امور جاری آشکار می‌شود و مسأله‌ای پنهان در دلها نیست!
- ۴) کسانی هستند که تنها به‌گونه‌ای که خدا رضایت می‌دهد با مردم رفتار می‌کنند، زیرا تقوی فقط در مسائل جاری نمایان می‌شود و یک مسأله پنهان در درون دلها نیست!

۸۳- « إِنَّ تَلْمِذَ الصَّفِّ الْأَوَّلِ يَذْهَبُ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بِدَايَةِ السَّنَةِ الدَّرَاسِيَّةِ مُشْتَاقًا وَ هُوَ يَحْمَلُ مَحْفَظَتَهُ الْفَارِغَةَ عَلَى كَتْفِهِ! »:

- ۱) با شروع سال تحصیلی دانش‌آموز کلاس اولی با اشتیاق کیفش را که خالی است بر کتفش گذاشته به مدرسه می‌رود!
- ۲) دانش‌آموز کلاس اول در آغاز سال تحصیلی با شوق به مدرسه می‌رود در حالیکه کیف خالی‌اش را بر روی دوشش حمل می‌کند!
- ۳) در ابتدای سال تحصیلی دانش‌آموزی که کلاس اول است مشتاقانه به مدرسه می‌رود و او کیف خالی‌اش را بر روی دوشش حمل می‌کند!
- ۴) دانش‌آموز کلاس اولی در ابتدای سال تحصیلی در حالیکه مشتاقانه کیفش را که خالی است بر روی کتفش حمل می‌کند به مدرسه می‌رود!

۸۴- « يا بنتي؛ لا تحترقي من الخير شيئاً و افعليه و اعلمي أن صغيره كبير و قليله كثير!»: ای دخترم؛ ...

(۱) هیچ مقداری از خیر را حقیر بدان وقتی انجامش دادی، پس بدان که کوچک آن بزرگ شده و کم آن فراوان می‌شود!

(۲) هیچ چیز از خیر را که انجامش دادی کوچک بشمار نیاور و بدان که کوچکش بزرگ و کمترش فراوان می‌شود!

(۳) هیچ چیزی از خیر را حقیر مپندار و آن را به انجام برسان، و بدان کوچکش بزرگتر و کمترینش بسیار است!

(۴) هیچ مقدار از خیر را کوچک مشمار و آن را انجام بده، و بدان که کوچک آن بزرگ و اندک آن بسیار است!

۸۵- « إذا حدثت ظاهرة و نو طبيعية، يحاول العلماء أن يعرفوا سرّ تلك الظاهرة فنصل هذه المحاولات إلى أجوبة تحسن حياتنا!»:

(۱) هنگامی که یک پدیده حادث شد اگرچه به صورت طبیعی، دانشمندان برای شناخت راز آن پدیده کوشش می‌کنند و این تلاشهایی است که برای خوب کردن زندگیمان به جواب می‌رسد!

(۲) هنگامی که پدیده‌ای اتفاق افتاد اگرچه طبیعی، راز آن پدیده با کوشش دانشمندان شناخته می‌شود، و اینها تلاشهایی است که به جوابی برای بهتر کردن زندگیمان می‌رسد!

(۳) هرگاه پدیده‌ای هرچند طبیعی بوجود بیاید، دانشمندان سعی می‌کنند که راز آن پدیده را بشناسند، و این کوششها به جوابهایی می‌رسد که زندگی ما را نیکو می‌گرداند!

(۴) هرگاه یک پدیده‌ای هرچند طبیعی بوجود بیاید، دانشمندان می‌کوشند تا راز آن پدیده شناسایی شود و این کوششها به جوابهایی می‌رسد که زندگی ما را بهتر می‌گرداند!

۸۶- عین الصحیح:

(۱) كاد الشابُ يصلُ إلى ما يُحبّه إن كان يُواصل أعماله: جوان نزدیک است به آنچه دوست دارد برسد اگر به کارهایش ادامه دهد!

(۲) لامشقة هناك إلا وهي تُجهزك لتوفيقانك في المستقبل: هیچ مشقتی وجود ندارد مگر اینکه تو را برای موفقیت‌هایت در آینده آماده کند!

(۳) يا معلّم؛ سامحني و اعلم أنّي سوؤدّي واجباتي: ای معلّم؛ به من اجازه بده و بدان که من تکالیفم را انجام خواهم داد!

(۴) لا يكذب إلا من كان ضعيفاً و هو لا يدري أن الكذب من ضعفه: کسی جز ضعیف دروغ نمی‌گوید در حالیکه نمی‌داند که دروغ‌گویی از ناتوانی است!

۸۷- عین الخطأ:

- ۱) كان صديقي من الذين يُسمح لهم الدخولُ إلى خزانة الكتب: دوستم از کسانی بود که به آنها اجازه ورود به گنجینه‌های کتاب را می‌دهند.
- ۲) مَنْ هو الأقوى ينال الكأسَ الذهبيَّ في هذه المباراة: کسی که قوی‌تر است در این مسابقه به جام طلائی دست می‌یابد!
- ۳) كنتُ وافقتُ أخي لفتح مكانٍ لبيع الكتب العلمية: با برادرم برای گشودن مکانی برای فروش کتابهای علمی موافقت کرده بودم!
- ۴) يستطيع الإنسان أن يصعد فوق الجبالِ و لكنه لا يبقى هناك إلا قليلاً: انسان می‌تواند به بالای کوهها صعود کند ولی فقط اندکی آنجا می‌ماند!

۸۸- « آیا باور می‌کنی که در روزی از روزها ماهیانی را ببینی که پی در پی از آسمان فرو می‌ریزند؟ »
عین الصحيح:

- ۱) هل تُصدِّقُ في يومٍ من أيامٍ أن تتساقط الأسماك تراها مرتبًا من السماء؟
- ۲) أ تُصدِّقُ أن تشاهد سقوطًا متواليًا في يومٍ من الأيام من السماء للأسماك؟
- ۳) أ تُصدِّقُ في كلِّ الأيام أن تشاهد السقوط المتوالي في السماء للأسماك؟
- ۴) هل تُصدِّقُ أن ترى في يومٍ من الأيام أسماكًا تتساقط من السماء؟

■ ■ اقرأ النصَّ التالي ثمَّ أجب عن الأسئلة (۸۹ - ۹۳) بما يناسب النص:

قد تأمل اللغويون منذ القديم حول موضوع نشأة اللغة، فهم كانوا يسألون أنفسهم من أوجدها؟ هل ألهمها الله الإنسان أم أنتجها الإنسان؟ ولهم رأيان في هذه المسألة: فريقٌ منهم يرى أن مصدر اللغة هو الله تعالى، و جماعةٌ أكثر تعتقد أن اللغة طاقةٌ أوجدها الله في الإنسان، لكنه هو الذي اكتشفها لرفع حاجته عند إيجاد العلاقة مع الآخرين!

فكان الإنسان البدوي يحقق هذه الغاية عن طريق وسيلةٍ أخرى مثل ضرب الطبل أو إشعال النار أو حك النقوش على الحجارة... بعد مرور زمن فهم أنه يقدر أن يُقلد الأصوات في الطبيعة، مثل صوت الطيور و الحيوانات أو صوت المياه و العاصفة و... و يوجدها. ثم شيئاً فشيئاً أدرك أنه يقدر أن يجعل هذه الأصوات واحداً جنب الأخرى و يُشكّل المفردات و الألفاظ، و بعد ذلك نتجت الجملة! فهكذا ظهرت للإنسان وسيلةً ارتباطية سهّلت له العلاقة مع الآخرين!

۸۹- عین الخطأ:

- ۱) من البداية قام الإنسان حين وضع أقدامه في الدنيا بتقليد من الطبيعة حول إنتاج الكلمات.
- ۲) عند فقدان اللغة الصوتية هناك لغات و وسائل أخرى تقوم بإيصال الأخبار.
- ۳) أكثر اللغويين المسلمين لا يعتقدون بأن مصدر اللغة هو الله تعالى.
- ۴) اللغة الصوتية جاءت قبل لغة الكتابة، فأصل اللغة سماعي.

٩٠- عین الصحیح:

(١) كان الطریق للاتصال مع الآخرين في القديم مسدوداً!

(٢) أخيراً بدأ الناس يُفكّرون حول اللغة و موجدِها!

(٣) اللّغة عند البعض هو اختراعُ البشر!

(٤) الطبيعة معلّم الإنسان!

٩١- أيُّ موضوع لم يأت في النص؟

(١) منشيّ اللغة.

(٢) زمن نشأة اللغة.

(٣) كيفيّة نشأة اللغة.

(٤) طرق بيان ما في الضمير في القديم.

■ عین الخطأ في الإعراب و التحليل الصرفي (٩٢ و ٩٣)

٩٢- « تأمّل - يسألون - الله - مصدر »:

(١) مصدر: اسم - مفرد مذكر - اسم مكان - معرب / اسم «أن» المشبّهة بالفعل و منصوب

(٢) الله: لفظ الجلالة - اسم - مفرد مذكر - معرفة (علم) - معرب / فاعل و مرفوع لفعل «ألهم»

(٣) تأمّل: فعل ماضٍ - للغائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرفين من باب تفعل / فعل و فاعله «اللغويون»

و هو مرفوع بالواو، و الجملة فعلية

(٤) يسألون: فعل مضارع - للجمع الغائب - مجرد ثلاثي - متعدّ / فعل و فاعل، و الجملة فعلية،

و النون حرف وقاية، و مفعوله «أنفس»

٩٣- « طريق - الأصوات - يجعل - ظهرت »:

(١) الأصوات: اسم - جمع سالم للمؤنث (مفردة: صوت، مؤنث) - معرف بال - معرب / مفعول به

و منصوب

(٢) ظهرت: فعل ماضٍ - للمؤنث الغائب - مجرد ثلاثي - لازم / فعل و فاعله «وسيلة» و الجملة فعلية

(٣) طريق: اسم - مفرد مذكر - نكرة - معرب / مجرور بحرف الجر؛ عن طريق: جار ومجرور

(٤) يجعل: فعل مضارع - للغائب - مجرد ثلاثي - متعدّ / فعل و مع فاعله جملة فعلية

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٩٤ - ١٠٠)

٩٤- عین الخطأ في ضبط حركات الحروف:

(١) في اللّغة العربيّة مئاتُ الكلماتِ المُعربّة ذاتُ الأصولِ الفارسيّة!

(٢) يبلغُ الصادقُ بصدقِهِ ما لا يبلغُهُ الكاذبُ باحتياله!

(٣) تفكّر ساعةً خيرٌ من عبادة سبعين سنة!

(٤) إذا ملك الأراذلُ هلك الأفاضلُ!

۹۵- ﴿ و عسى أن تكرهوا شيئاً وهو خير لكم ﴾. عین غیر المناسب لمعنى الآية الكريمة:

- ۱) ﴿ أن تصبروا خير لكم و الله غفور رحيم ﴾ (۲) ای بسا درد که باشد به حقیقت درمان!
- ۳) ﴿ لا تدري لعل الله يحدث بعد ذلك أمراً ﴾ (۴) بسیار دردمندی بود که به تندرستی رساند!

۹۶- عین الخطأ (عن الفعل المضارع):

- ۱) عليك أن لا تكذبين لأنك كنت صادقة دائماً!
- ۲) حاولت المعلمات أن يساعدن التلميذات في تعلم الدروس!
- ۳) هذان الطائران ينقران جذع الشجرة بمنقارهما حتى يصنعا بيتهما!
- ۴) عزم أصدقائي أن يرجعوا من الملعب بالحافلة بعد انتهاء المسابقة!

۹۷- عین ما فيه الشرط (من حيث المعنى):

- ۱) من يُبعد نفسه عن السيئات و الذنوب يتخلص من عواقب شرها!
- ۲) ما يرفع درجة الإنسان في الدنيا و يُقرِّبه إلى الله هو الأعمال الحسنة!
- ۳) ما أحسن للإنسان ما يرزقه الله و عليه أن يدرك هذه النعمة أكثر فأكثر!
- ۴) من يغرس فسيلة في الحديقة قادرٌ على غرس فسائل أخرى لينتفع الناس بها!

۹۸- عین ما ليس فيه تأكيد:

- ۱) إن الشعوب في العالم لم يتقدموا في الثقافة إلا بعد جهودهم الكثير في ميادين العلم!
- ۲) ما جعل اللغة غنية في الأسلوب و البيان إلا تبادل المفردات بين الشعوب و البلاد!
- ۳) في مدرستنا لا تجرى المباريات الرياضية الرياضية للطلاب في هذه السنة إلا مباريات كرة المنضدة!
- ۴) قلت لتلامذتي الكرام إنكم للتوفيق في دروسكم لاتحتاجون إلا إلى فئة قوية يفقهون الآخرين!

۹۹- عین «تقدماً» يبين نوعية الفعل:

- ۱) إذا كان تقدم الإنسان تقدماً حقيقياً يحصل على الدرجات العالية!
- ۲) لم نشاهد تقدماً في مجال العلوم العديدة إلا تقدم العلماء الذؤوبين!
- ۳) تقدم الطلاب في دروسهم تقدماً كان ثمرة محاولتهم الكثيرة!
- ۴) يتقدم كل الشعوب تقدماً إن يستفيدوا من الفرص الذهبية!

۱۰۰- عین ما ليس فيه من أعداد العقود:

- ۱) عمري عشرون سنة و أختي في التاسع عشر من عمرها؛
- ۲) والذي له خمسون سنة من العمر و والدتي أربع سنوات أقل منه؛
- ۳) جدِّي يعيش معنا مثل قبل هذا بمائة سنة في بيت واحد؛
- ۴) نحبه لأنه عطوف و يقول لنا قصصاً من ذكرياته في سبعين سنة من عمره!

- ۱۰۱- کدام مورد درباره رونق دادوستد از مهم‌ترین پیامدهای انقلاب کشاورزی، درست است؟
- ۱) به تدریج تخصصی شدن کارها و به‌وجود آمدن پیشه‌هایی چون ابزارسازی، سفالگری و پارچه‌بافی را در پی داشت.
  - ۲) روند یکجانشینی و پدید آمدن روستاها را گسترش داد و به تولید اضافه بر نیاز جامعه روستایی منجر شد.
  - ۳) نتیجه نهایی انقلاب کشاورزی و برآیند افزایش جمعیت، تخصصی شدن کارها و شکل‌گیری شهرها بود.
  - ۴) زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.
- ۱۰۲- کدام مورد درباره تعالیم کنفوسیوس، درست است؟
- ۱) آنها را می‌توان به متون اندرزنانه‌ای ایران دوره اسلامی - مانند قابوس‌نامه - نزدیک دانست.
  - ۲) نقش مهمی در اتحاد مردم چین و ایجاد اولین حکومت متمرکز در این سرزمین داشت.
  - ۳) به عقاید بودا شبیه بود و بر اخلاق تأکید می‌کرد اما برای نظام اداری چین باستان فاقد کارایی بود.
  - ۴) با اندیشه‌های خواجه نظام‌الملک توسی قرابت داشت و کاربرد آنها به تمرکز اداری در عصر چهاین و هان منجر شد.
- ۱۰۳- در یک موقعیت فرضی، مورخی در آخرین سده قبل از میلاد (۱۰۰ ق.م تا آغاز سال یکم میلادی) می‌زیسته است. کدام مورد درباره وی درست است؟
- ۱) وی شاهد وقوع سه رویداد مهم اسارت والریانوس، کشته شدن گردیانوس و شورش بهرام چوبین بوده است.
  - ۲) شاهد امپراتوری ژولیوس سزار، شورش اسپارتاکوس و شکست کراسوس رومی از سورنا سردار ایرانی بوده است.
  - ۳) ناظر پیروزی اسپارت در جنگ‌های پلوپونزی، برگزاری اولین دوره بازی‌های المپیک و مرگ سقراط بوده است.
  - ۴) زندگی وی با پادشاهی قباد یکم، امپراتوری ژولیوس سزار، جنبش مزدک و اصلاحات خسرو انوشیروان مقارن بوده است.
- ۱۰۴- کدام موارد در خصوص الواح گلی کشف‌شده متعلق به دوره هخامنشیان درست است؟
- الف: همه آنها به زبان و خط ایلامی و حاوی اطلاعات سودمندی درباره تشکیلات اداری هخامنشیان هستند.
- ب: اطلاعات مفیدی درباره اوضاع اقتصادی، اجتماعی و برخی رویدادهای نظامی دوره هخامنشیان دارند.
- ج: برخی از آنها گزارش یک واقعه تاریخی هستند و در خارج از محدوده ایران کنونی کشف شده‌اند.
- د: نشان می‌دهند در تشکیلات امپراتوری هخامنشیان از زبان و خط واحد استفاده می‌شده است.
- ۱) «الف» و «ب»   ۲) «الف» و «د»   ۳) «ب» و «ج»   ۴) «ج» و «د»
- ۱۰۵- کدام مورد درباره سبک و روش تاریخ‌نگاری طبری و مسعودی دو مورخ بزرگ مسلمان، درست است؟
- ۱) طبری، تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی و روش موضوع‌محوری تألیف کرده است.
  - ۲) مروج‌الذهب و معادن‌الجواهر به سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش موضوع‌محوری نوشته شده است.
  - ۳) مسعودی در تألیف آثار خود، سبک تاریخ‌نگاری تحلیلی و روش سال‌شماری را به‌نحو عالی ترکیب کرده است.
  - ۴) طبری با جمع‌آوری و گزینش اخبار، نمونه‌ای موفق از تاریخ‌نگاری روایی را در قالب سال‌شماری ارائه کرده است.
- ۱۰۶- کدام مورد درباره حاکمیت مسلمانان بر آندلس، درست است؟
- ۱) سقوط حکومت مستقل اموی اندلس در قرن ۶ ه.ق، ضعف سیاسی و نظامی اندلس را در پی داشت.
  - ۲) امویان در دوره حکومت مستقل خود بر آنجا، با شورش‌های داخلی و حملات مسیحیان روبه‌رو بودند.
  - ۳) عبدالرحمن بن معاویه در عهد حکومت هشام بن عبدالملک، حکومت امویان را در قرطبه پایتختی کرد.
  - ۴) مسیحیان در پایان قرن ۸ ه.ق برای همیشه به حکومت مسلمانان در اندلس پایان دادند.

۱۰۷- کدام مورد درباره شهر تیسفون، درست است؟

- (۱) اردشیر ساسانی، آن را برای نخستین بار به عنوان پایتخت ایران انتخاب کرد و پس از جنگ قادسیه و قبل از جنگ جلولای به تسخیر مسلمانان درآمد.
- (۲) از ۲۳۸ ق.م تا ۶۵۱ م در دوره اشکانیان و ساسانیان پایتخت ایران بود و کاخ آن در کنار رود فرات، اوج معماری ساسانی را نشان می‌دهد.
- (۳) طرح و نقشه آن به شکل دایره بود، بر ساحل رود دجله بنا شده بود و در همان سال جنگ جلولای به تسخیر سپاه اسلام درآمد.
- (۴) در نزدیکی بغداد کنونی قرار داشت و در سال ۱۴ ه.ق، پس از شکست رستم فرخزاد در قادسیه به تسخیر مسلمانان درآمد.

۱۰۸- کدام موارد درباره اتحادیه قبیله‌ای آق‌قویونلو درست است؟

- الف: اتحادیه‌ای از ترکمانان بود و در قرن ۹ ه.ق، در زمان جانشینان شاهرخ بر غرب و مرکز ایران حاکم شد.
- ب: پیش از روی کار آمدن اتحادیه قراقویونلو قدرت گرفت و بر نواحی غربی و مرکزی ایران مسلط شد.
- ج: در آغاز سده دهم بر قسمت‌هایی از غرب و جنوب ایران حاکم بود و در زمان آغاز کار اسماعیل صفوی به نهایت ضعف رسیده بود.
- د: در نیمه دوم قرن ۹ ه.ق شکل گرفت و برخلاف قراقویونلوها، در تمام دوران حیات خود با رهبران طریقت صفوی روابطی دوستانه داشت.

(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

۱۰۹- در مقایسه وضعیت علمی در ایران دوره صفوی و اروپا در محدوده سال‌های ۱۰۰۰ تا ۱۳۰۰ میلادی، کدام مورد درست است؟

- (۱) در ایران معارف مذهبی گسترش یافت اما در اروپا الهیات مسیحی رونق خود را از دست داد.
- (۲) در هر دو دوره به علوم تجربی توجه چندانی نمی‌شد اما معارف مذهبی و الهیات گسترش و رونق یافت.
- (۳) در هر دو دوره متون کهن پزشکی متعلق به سده‌های پیشین مانند شفاء ابوعلی سینا تدریس می‌شد.
- (۴) در اروپا سبک تحقیق ریاضی بنیان گذاشته شد اما در ایران به علوم ریاضی و مهندسی توجه چندانی نمی‌شد.
- ۱۱۰- کدام موارد در خصوص اوضاع هنری ایران از آغاز تا اواخر نیمه دوم قرن دوازدهم (۱۱۴۸ - ۱۱۹۳ ق) درست است؟

- الف: جنگ با برخی کشورهای همسایه، زمینه تلفیق هنر آنها با هنر ایرانی را فراهم آورد.
- ب: هنر ایرانی اصالت خود را حفظ کرد و از تأثیرپذیری از هنر سایر ملل به دور ماند.
- ج: جنگ‌های داخلی باعث فروپاشی مکاتب هنری و مانع تداوم روند رو به رشد شعب مختلف هنر شد.
- د: برخی نقاشان ایرانی، به تدریج هنر خود را با معیارهای هنری اروپا تطبیق دادند.

(۱) «ب» و «د» (۲) «الف» و «ج» (۳) «ب» و «ج» (۴) «الف» و «د»

۱۱۱- کدام مورد درباره تقدم و تأخر زمانی وقوع رویدادهای زیر، درست است؟

- الف: دولت انگلستان رسماً هند را جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.
- ب: بیسمارک سرزمین‌های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تأسیس کرد.
- ج: دوران حکومت ناپلئون به پایان رسید.
- د: دوره دوم جنگ‌های ایران و روسیه آغاز شد.
- (۱) «ب» پس از «ج» و قبل از «الف» روی داد.
- (۲) «الف» پس از «د» و قبل از «ب» روی داد.
- (۳) «ج» پس از «د» و قبل از «الف» به وقوع پیوست.
- (۴) «د» پس از «ب» و قبل از «ج» به وقوع پیوست.

- ۱۱۲- کدام مورد دربارهٔ اوضاع کشورهای شوروی، ایتالیا و آلمان در فاصله جنگ‌های جهانی اول و دوم، درست است؟
- (۱) نظام حکومتی آنها، جمهوری بود اما تنها یک حزب حق فعالیت داشت و رسانه‌ها ابزاری در دست دولت‌ها بودند.
  - (۲) با مشکلات عدیده اقتصادی ناشی از جنگ جهانی اول مانند رکود، تورم و افزایش بیکاری مواجه بودند.
  - (۳) با انگیزه‌های متفاوت درصدد گسترش مرزها، فتح سرزمین‌های جدید و تسلط بر برخی کشورها بودند.
  - (۴) صاحبان صنایع، اشراف زمین‌دار و روزنامه‌نگاران در روی کار آمدن دولت‌های آنها نقش اساسی داشتند.
- ۱۱۳- در ترکیب کابینه اولین دولت پس از پیروزی انقلاب اسلامی (بهمن ۱۳۵۷ - آبان ۱۳۵۸)، اعضای کدام طیف غلبه بیشتری داشتند؟

- (۱) گروه‌هایی که طی سال‌های ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ بر فعالیت سیاسی در چارچوب قانون اساسی تأکید کرده بودند.
- (۲) آنها که در آغاز تفکر اسلامی داشتند اما در سال‌های آخر عمر رژیم پهلوی، به مارکسیسم گرایش پیدا کردند.
- (۳) طیفی که در سال‌های ۱۳۴۲ تا ۱۳۵۷ با پرهیز از مبارزه مسلحانه، بر روشنگری و مبارزه فرهنگی تأکید کرده بودند.
- (۴) طیفی که با اقتدا به دکتر شریعتی، طرفدار مبارزه فرهنگی بودند اما قبل از سال ۱۳۵۷ به مبارزه مسلحانه روی آوردند.

۱۱۴- با توجه به این که شناخت توان‌ها و ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست، در کشور ما، هر استان چه اقدامی لازم است انجام دهد؟

- ۱) تولیدات باغی خود را براساس موقعیت نسبی، تطبیق دهد و میوه‌های ویژه خود را تولید و صادر کند.
- ۲) تولیدات باغی خود را براساس موقعیت ریاضی، تطبیق دهد و میوه‌های ویژه خود را تولید و صادر کند.
- ۳) به دلیل کمبود منابع آب ناشی از موقعیت نسبی، محور توسعه کشاورزی را از زراعت به باغداری تبدیل کند.
- ۴) به دلیل کمبود منابع آب ناشی از موقعیت مطلق، محور توسعه کشاورزی را از باغداری به زراعت تبدیل کند.

۱۱۵- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«در دشت لوت که از دوران‌های زمین‌شناسی بسیار قدیم به جامانده، ناهمواری‌هایی جدید مانند ..... تشکیل شده است.»

- ۱) کلوت‌ها، از طریق تخریب بخش نرم‌تر رسوبات باقیمانده از دریاچه‌های قدیم و به صورت شیارهای U شکل
- ۲) کلوت‌ها، از طریق تخریب بخش سخت‌تر رسوبات به جامانده از دریاچه‌های قدیم در اثر فرسایش آبی - بادی
- ۳) چاله‌های بادی در نواحی دارای ماسه‌های ریز، پوشش گیاهی غنی و فاقد آب‌های زیرزمینی با عمق ۴۰ متر
- ۴) چاله‌های بادی در نواحی فاقد پوشش گیاهی، دارای آب‌های زیرزمینی و ماسه‌های ریز با عمق کمتر از ۴۰ متر

۱۱۶- کدام مورد، عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در آب و هوای ..... به ترتیب ..... وجود دارد.»

- ۱) کوهستانی و معتدل خزری - اعتدال دما در طول سال و پوشش گیاهی غنی
- ۲) معتدل خزری و کوهستانی - اعتدال دما در طول سال و خشکی شدید هوا
- ۳) گرم و شرجی و گرم و خشک - میزان تبخیر و تعرق کم و رطوبت نسبی بالا
- ۴) گرم و خشک و گرم و شرجی - میزان تبخیر و تعرق بالا و رطوبت نسبی بالا

۱۱۷- در خصوص تاریخچه تقسیمات کشوری در ایران، کدام گزینه به خط زمان درستی از موارد مطرح شده اشاره دارد؟

- الف: در این دوره به واحدهایی تحت عنوان ایالت تقسیم می‌شد.
- ب: در این دوره به چهار ایالت و دوازده ولایت، تقسیم می‌شد.
- ج: به قسمت‌های ایالت، خوره، تسوگ و رستاک تقسیم شده بود.
- د: به قسمت‌های ایالت، ولایت، بلوک و قصبه تقسیم شده بود.

- ۱) جدیدتر → د ج ب الف → قدیمی‌تر (۲) جدیدتر → د الف ب ج → قدیمی‌تر
- ۳) جدیدتر → ب د الف ج → قدیمی‌تر (۴) جدیدتر → ج الف ب د → قدیمی‌تر

۱۱۸- موارد «الف» و «ب» در متن زیر، با کدام گزینه‌ها مطابقت دارد؟

الف - امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند.

ب - ممکن است نقش سکونتگاه‌ها در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد.

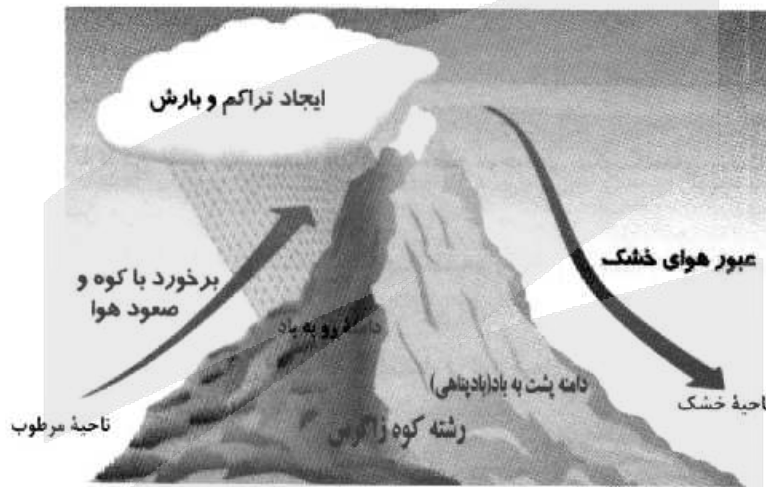
(۱) الف: محدودیت‌های طبیعی موجب شده است، انسان‌ها برای کنترل محیط چاره‌اندیشی کنند. ب: نواحی، تحت‌تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها قرار دارند.

(۲) الف: نواحی تحت‌تأثیر تصمیم‌گیری‌های سیاسی حکومت‌ها قرار دارند. ب: محدودیت‌های طبیعی موجب شده است انسان‌ها برای کنترل محیط چاره‌اندیشی کنند.

(۳) الف: انسان‌ها نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند. ب: انسان‌ها نواحی مختلفی را پدید می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

(۴) الف: محدودیت‌های طبیعی موجب شده است انسان‌ها برای کنترل محیط چاره‌اندیشی کنند. ب: محدودیت‌های طبیعی موجب شده است، انسان‌ها برای کنترل محیط چاره‌اندیشی کنند.

۱۱۹- در تصویر زیر، نوعی بارش نمایش داده شده است که در آن ..... فعالیت دارد.

(۱) توده هوای خشک به صورت غیرافقی حرکت می‌کند و برخلاف بارش همرفتی، یک توده هوا

(۲) توده هوای مرطوب به صورت غیرافقی حرکت می‌کند و برخلاف بارش سیکلونی، یک توده هوا

(۳) توده هوای مرطوب به صورت افقی صعود می‌کند و همانند بارش سیکلونی، دو توده هوا

(۴) توده هوای خشک به صورت افقی صعود می‌کند و همانند بارش همرفتی، دو توده هوا

۱۲۰- کدام موارد، متن زیر را به درستی تکمیل می‌کنند؟

«کشورهای فیلیپین و پاکستان در زمینه تولید برنج توانستند به خودکفایی برسند. این کشورها به دلیل .....

توانستند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند.»

الف: شرایط خاص آب و هوایی و صرفاً داشتن رطوبت بسیار زیاد

ب: شرایط خاص آب و هوایی و وقوع بارش در ماه‌های مختلف سال

ج: به کار بردن روش‌های علمی در استفاده از کودها و آفت‌کش‌های غیرشیمیایی

د: استفاده از بذرهای اصلاح‌شده، آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات

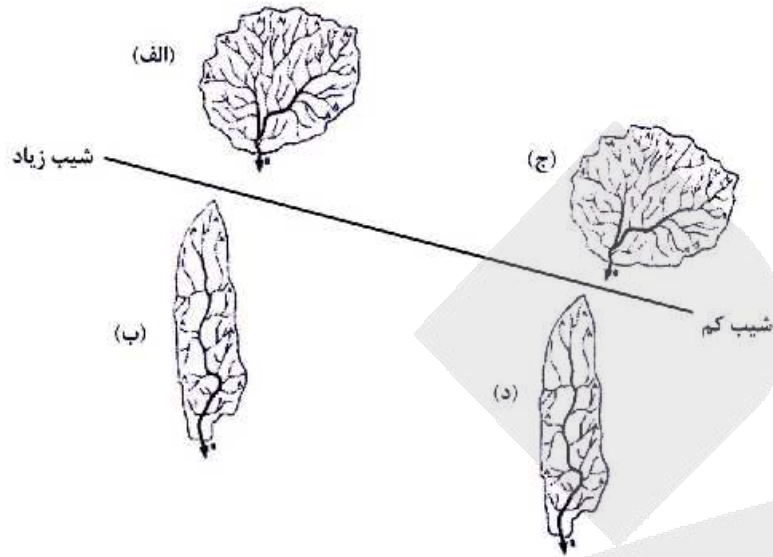
(۱) «الف» و «ج» (۲) «الف» و «د» (۳) «ب» و «ج» (۴) «ب» و «د»

- ۱۲۱- با بررسی موارد زیر، کدام مورد با نظریه ژئوپلیتیک آن، مطابقت دارد؟
 الف: جنگ تحمیلی عراق علیه ایران به دلیل محدودیت‌های کشور عراق در دسترسی به سواحل خلیج فارس
 ب: تبدیل شدن کشور انگلستان به یک قدرت دریایی به دلیل دسترسی به آب‌های آزاد و موقعیت جزیره‌ای
 ج: موقعیت آسیب‌پذیر لهستان به دلیل مجاورت داشتن با دو کشور روسیه و آلمان در دوره‌هایی از تاریخ
 ۱) مورد «الف» برخلاف موارد «ب» و «ج»، با نظریه هلفورد مکی‌ندر
 ۲) مورد «الف» همانند موارد «ب» و «ج» با نظریه هلفورد مکی‌ندر
 ۳) مورد «ب» برخلاف موارد «الف» و «ج» با نظریه آلفرد ماهان
 ۴) مورد «ب» همانند موارد «الف» و «ج» با نظریه آلفرد ماهان
- ۱۲۲- به‌طور معمول در سکونتگاه‌هایی که بیشتر جمعیت فعال در فعالیت‌های نوع دوم و سوم اشتغال دارند .....
 ۱) از نظر میزان جمعیتی یا متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا، جمعیت بیشتری مشاهده می‌شود.
 ۲) در شیوه زندگی ساکنان آن، تغییرات اجتماعی در مقایسه با وابستگی اجتماعی کمتر دیده می‌شود.
 ۳) به دلیل جمعیت بیشتر، فعالیت ساکنان آن در چشم‌اندازهای طبیعی گسترده‌تری، انجام می‌شود.
 ۴) در ارائه خدمات و تسهیلات به ساکنان آنها، تنوع و تعداد کمتری مشاهده می‌شود.
- ۱۲۳- کدام مورد عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
 «تهیه و اجرای طرح‌های هادی روستایی، .....»
 ۱) از وظایف جهاد سازندگی است که با تهیه نقشه‌های وضع موجود از سکونتگاه‌های روستایی، چگونگی گسترش آن‌ها در آینده معین می‌شود.
 ۲) از وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است که با تهیه نقشه‌های وضع موجود از روستاها، چگونگی گسترش آن‌ها در آینده معین می‌شود.
 ۳) از وظایف بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است که با شناسایی کاربری‌های اراضی روستاها، خدمات بهداشتی و توسعه راه‌های روستایی انجام می‌شود.
 ۴) از وظایف جهاد سازندگی است که با شناسایی مناطق محروم روستایی، شبکه‌های آب آشامیدنی، خدمات بهداشتی و توسعه روستایی انجام می‌شود.
- ۱۲۴- کدام مورد متن زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟
 «با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند. به‌عنوان مثال ساکنان کلان‌شهر ..... مشاهده می‌کنند.»
 ۱) پاریس، به دلیل ساعت واقعی یا استاندارد متفاوت نسبت به تهران، طلوع خورشید را زودتر
 ۲) پاریس، به دلیل ساعت رسمی یا واقعی متفاوت نسبت به تهران، طلوع خورشید را دیرتر
 ۳) تهران، به دلیل ساعت واقعی یا رسمی متفاوت نسبت به پاریس، طلوع خورشید را دیرتر
 ۴) تهران، به دلیل ساعت واقعی یا محلی متفاوت نسبت به پاریس، طلوع خورشید را زودتر

۱۲۵- با توجه به شکل زیر، کدام مورد، درست است؟

- ۱) حوضه (الف) بیشترین احتمال سیل خیزی و حوضه (د) کمترین احتمال سیل خیزی را دارد.
- ۲) حوضه (ب) بیشترین احتمال سیل خیزی و حوضه (الف) کمترین احتمال سیل خیزی را دارد.
- ۳) حوضه (ج) بیشترین احتمال سیل خیزی و حوضه (ب) کمترین احتمال سیل خیزی را دارد.
- ۴) حوضه (د) بیشترین احتمال سیل خیزی و حوضه (ج) کمترین احتمال سیل خیزی را دارد.

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

- ۱۲۶- در کدام عبارت، احتمال برداشت معانی متفاوت وجود ندارد؟
- (۱) شیشهٔ میز شکسته را فروختم.
 (۲) خواجه در ابریشم و ما در گلیم.
 (۳) بیخشید ساعت تون چند است؟
 (۴) مریم و برادرش دو سال اختلاف سن دارند.
- ۱۲۷- هرگاه A و B دو مفهوم کلی باشند که A مصادیق مشترکی با B داشته باشد به نام C و مصادیق اختصاصی خود را نیز داشته باشد، کدام عبارت درست خواهد بود؟
- (۱) میان A و B می‌تواند رابطهٔ تساوی برقرار باشد.
 (۲) رابطهٔ A با غیر C عموم و خصوص من وجه است.
 (۳) رابطهٔ B با C حتماً تساوی است.
 (۴) غیر C مصادیق اختصاصی B خواهد بود.
- ۱۲۸- کدام مورد، عبارت درستی را در مورد تعریف بیان می‌کند؟
- (۱) تعریف، نوعی تفکر است که اگر انسان توانایی آن را نداشت، هیچ تصویری را نمی‌شناخت.
 (۲) وقتی اوصافی را به یک مفهوم نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم، درحقیقت آن را تعریف کرده‌ایم.
 (۳) در برخی از انواع تعریف، مفهوم را از نظر اجزاء سازنده‌اش در نظر می‌گیریم و آن را به دو جزء عام و خاص تحلیل می‌کنیم.
 (۴) برای تعریف یک تصور، چند تصور معلوم را به یک تصور مجهول نسبت می‌دهیم و آن را در قالب یک تصدیق بیان می‌کنیم.
- ۱۲۹- کدام عبارت درست است؟
- (۱) در عبارت «نقش ما گو ننگارند به دیباچه عقل / هر کجا نامه عشق است نشان من و توست»، فقط یک قضیه به کار رفته است.
 (۲) در عبارت «چون نیک نظر کرد پر خویش در آن دید / گفتا ز که نالیم که از ماست که برماست» دو قضیهٔ شرطی و دو قضیهٔ حملی به کار رفته است.
 (۳) در عبارت «چرخ نبندد گرهی بر سرت / تا نگشاید گرهی دیگر»، یک بار «گره بر سر بستن» از چرخ سلب شده و بار دیگر «گشودن گره» به آن نسبت داده شده است.
 (۴) در قضیهٔ «در طلب دانش همت می‌کنم»، به ثبوت «همت» برای «طلب دانش» حکم شده است.
- ۱۳۰- به فرض درستی گزارهٔ «هر واقعیتهای یک بخش ناشناختنی دارد»، کدام مورد را به نحو منطقی می‌توان نتیجه گرفت؟
- (۱) هر واقعیتهای یک بخش شناختنی دارد.
 (۲) بعضی از واقعیتهای، ناشناختنی هستند.
 (۳) برخی چیزها که بخش ناشناختنی دارند، واقعیت‌اند.
 (۴) آنچه که بخش ناشناختنی دارد، قسمتی از واقعیت است.
- ۱۳۱- اگر قضیهٔ «هر الف ب است». از مقدمات یک استدلال معتبر باشد و بدانیم که «ب» حد وسط است، کدام قضیه نمی‌تواند مقدمهٔ دیگر این استدلال باشد؟
- (۱) هر ب ج است. (۲) بعضی ب ج نیست. (۳) هیچ ب ج نیست. (۴) بعضی ج ب نیست.
- ۱۳۲- کدام عبارت درست است؟
- (۱) با تأمل فیلسوفانه در شاخه‌هایی از فلسفه مانند فلسفهٔ تاریخ و فلسفهٔ حقوق، دانش‌هایی چون تاریخ و حقوق شکل می‌گیرد.
 (۲) فلسفه‌های مضاف در عین این که مسائل مشترک میان علوم و فلسفه را مطرح می‌کنند، بنیان‌های عقلی علوم نیز هستند.
 (۳) امکان شناخت وجود، فرع بر معرفت آن است و به همین دلیل یکی از مسائل فلسفه، امکان یا عدم امکان شناخت است.
 (۴) آن دسته از دانش‌هایی که قوانین بنیادی علوم را به وجودشناسی منتقل می‌سازند، شاخه‌های فلسفه هستند.

۱۳۳- «تأکید بر نقش عقل در درک حرکت و سکون» و «توجه به حرکت، به عنوان جمع امور ناسازگار»، به ترتیب، به کدام

فیلسوف مربوط می‌شود؟

- (۱) پارمنیدس - هراکلیتوس
(۲) هراکلیتوس - پارمنیدس
(۳) پارمنیدس - پارمنیدس
(۴) هراکلیتوس - هراکلیتوس

۱۳۴- کدام عبارت در مورد امکان شناخت و مسائل مربوط به آن، قابل پذیرش است؟

- (۱) رفتار انسان با موجودات جهان، نشان می‌دهد که قدرت شناخت خود را باور دارد.
(۲) شناخت، امری امکان‌پذیر است؛ پس چیزی وجود ندارد که بشر قادر به شناخت آن نباشد.
(۳) این باور که انسان نمی‌تواند به همه خصوصیات موجودات دست یابد، نسبت شناخت را در پی دارد.
(۴) تفاوت میان شناخت افراد از یک موضوع، نشان می‌دهد که شناخت هر کس، نسبت به خودش معتبر است.

۱۳۵- کدام عبارت بیانگر کارکرد ویژه عقل، نسبت به سایر قوا و ابزارهای شناخت است؟

- (۱) شناخت حقایق غیرمحسوس و ماوراءطبیعی
(۲) تشخیص موارد استفاده از اشیاء گوناگون
(۳) کسب مقدمات استدلال‌های قیاسی
(۴) بررسی و تحلیل یافته‌های حسی

۱۳۶- با توجه به نظرات افلاطون در مورد انسان و حقیقت او، کدام عبارت پذیرفتنی است؟

- (۱) هر موجود زنده و دارای نفس، یک جزء نامرئی به نام عقل دارد.
(۲) نفس انسان در هنگام تولد تحقق ندارد، بلکه به تدریج ایجاد شده و به فعلیت می‌رسد.
(۳) درک این مطلب که «یک چیز نمی‌تواند هم باشد و هم نباشد» به نفس انسانی مربوط است.
(۴) از میان موجودات، فقط انسان دارای حقیقت برتری است که محدودیت‌های ماده را ندارد.

۱۳۷- کدام عبارت با نظرات اخلاقی فیلسوفان مسلمان سازگار نیست؟

- (۱) منشاء گرایش به نیکی و گریز از بدی، عقل نظری و عامل تشخیص و عمل به آن، عقل عملی است.
(۲) داشتن ویژگی‌هایی مانند انصاف و صداقت و رفتار براساس آن‌ها، در جهت سلامت اجتماع و خیر افراد است.
(۳) شرط تشخیص رفتار درست از نادرست و دستیابی به سعادت فردی و اجتماعی، سلامت و اعتدال عقل است.
(۴) گرایش‌های اخلاقی آدمی مانند دو کفه یک ترازو هستند و انگیزه‌ها، باعث سنگینی یکی نسبت به دیگری می‌شود.

۱۳۸- در کدام مورد، نسبت میان موضوع و محمول در هر دو قضیه یکسان است؟

- (۱) آب مایعی بی‌رنگ است. - فعل کلمه‌ای است که انجام کاری را می‌رساند.
(۲) چوب عایق است. - یکی از انواع ویروس‌ها، ویروس آنفلوانزا است.
(۳) کره زمین دارای آب است. - هر جسمی دارای مکان است.
(۴) اکسیژن، از انواع گازها است. - فلز نوعی ماده است.

۱۳۹- کدام مورد، عبارت را هماهنگ با نظر تجربه‌گرایان و به درستی کامل می‌کند؟

«انسان بارها مواردی مانند سوختن چوب پس از آتش گرفتن یا روشنی زمین پس از طلوع خورشید را مشاهده کرده و ...»

- (۱) تصور کرده است که میان این‌گونه پدیده‌های متوالی، رابطه‌ای تخلف‌ناپذیر وجود دارد.
(۲) متوجه شده است که میان برخی پدیده‌ها، نوعی رابطه ضروری برقرار است که آن را علیت می‌نامیم.
(۳) نتیجه گرفته است که کشف پدیده‌های متوالی، فقط از طریق تجربه و آزمایش امکان‌پذیر است.
(۴) کشف کرده که اصل علیت، مصادیقی دارد مانند سوختن چوب در آتش یا روشنی زمین در اثر طلوع خورشید.

۱۴۰- هیوم، دلایل دکارت و دیگر فیلسوفان عقل‌گرا را درباره‌ی خداوند نامعتبر می‌داند، زیرا معتقد است:

- (۱) مهم‌ترین برهان بر اثبات وجود خدا، برهان نظم است.
- (۲) هیچ نوع شناختی مستقل از حس و تجربه وجود ندارد.
- (۳) این براهین توانایی اثبات واجب‌الوجود بالذات را ندارند.
- (۴) برای اثبات خدا، فقط دلایل تجربی از اعتبار برخوردارند.

۱۴۱- کدام یک، از مقدمات برهان فارابی بر اثبات خدا شمرده نمی‌شود؟

- (۱) فقط در صورتی که علت وجود داشته باشد، معلول هم هست.
- (۲) ممکن است یک علت، در عین حال معلول هم باشد.
- (۳) هر چه که واقعیت دارد، باید دارای علتی باشد.
- (۴) بی‌شک، موجوداتی در جهان وجود دارند.

۱۴۲- کدام عامل نزد حکمای مسیحی قرون یازدهم تا سیزدهم میلادی، به حاکمیت عقل در برابر دین منجر گردید؟

- (۱) کشف توانایی عقل برای اثبات و تبیین مسائل دینی
- (۲) انشعاب فیلسوفان اروپایی به دو دسته‌ی عقل‌گرا و تجربه‌گرا
- (۳) روی آوردن فیلسوفان به عقل و تبیین عقلانی مسائل دینی
- (۴) ناسازگاری میان تبیین عقلانی مسائل دینی با مبانی اولیه‌ی کلیسای کاتولیک

۱۴۳- کدام عبارت بیانگر نظر فیلسوفان مسلمان است؟

- (۱) استفاده از استدلال‌های عقلی صرف، ممکن است نتایجی مخالف وحی در پی داشته باشد؛ در این صورت باید با تلاش علمی، از تعارض‌های ظاهری آن دو کاست.
- (۲) آن‌چه که معارف وحی را برای غیرپیامبران قابل فهم و استفاده می‌کند، عقل است و ایمان جاهلانه، گمراه‌کننده و خطرناک است.
- (۳) استدلال عقلی، شهود و وحی، راه‌هایی برای نیل به حقیقت‌اند؛ بنابراین در همه‌ی موضوعات به نتایج یکسان می‌رسند.
- (۴) عالی‌ترین مرتبه‌ی شهود که وحی است و به پیامبران الهی اختصاص دارد، فقط از طریق تهذیب نفس قابل دستیابی است.

۱۴۴- کدام عبارت با دیدگاه‌های ابن سینا سازگاری بیشتری دارد؟

- (۱) شناخت جهان طبیعت به مدد مشاهده، استقراء، روش تجربی و براساس اصول عقلانی امکان‌پذیر می‌شود.
- (۲) مشاهده‌ی دقیق، استقراء و آزمایش‌های مکرر، دانشمند را به یک بینش کلی نسبت به مراتب وجود می‌رساند.
- (۳) با بررسی و مطالعه‌ی تجربی تک‌تک موجودات جهان، وجود یک مبدأ که خالق نظام احسن است، اثبات می‌شود.
- (۴) هر یک از موجودات عالم، طبیعتی دارد که هم آثار آن موجود را تعیین می‌کند و هم منشاء آثار کل عالم طبیعت می‌شود.

۱۴۵- کدام عبارت درباره‌ی مشرب فلسفی ملاصدرا نادرست است؟

- (۱) همه‌ی مباحث فلسفی وی، از معیارهای پذیرفته شده در دانش فلسفه تبعیت می‌کنند.
- (۲) با آثار عرفا به خوبی آشنایی داشته و در شکل‌گیری نظام فلسفی او مؤثر بوده است.
- (۳) در اثبات برخی حقایق فلسفی، از آیات قرآن به عنوان مقدمات استدلال‌هایش استفاده کرده است.
- (۴) مکتب فکری او ثمره‌ی پیوند فلسفه‌های مشایی و اشراقی و بهره‌مندی از شهود قلبی و وحی قرآنی است.

۱۴۶- تصمیمات زیر به ترتیب مصداق مناسبی برای کدام اشتباه‌های رایج در تصمیم‌گیری است؟

- زیبا به جشن تولد دوستش دعوت شده است، همچنین برای کاهش وزن و بیماری دیابت خود تحت رژیم غذایی خاصی است اما مقداری از کیک تولد را می‌خورد.

- مجتبی پیراهن ۴۵۰ هزار تومانی که ۵۰٪ تخفیف دارد را بر پیراهن ۱۶۵ هزار تومانی ترجیح می‌دهد.
- پدر مریم اخیراً علی‌رغم نبود مشتری کافی برای میوه آناناس تصمیم گرفته است زمین بیشتری به این محصول اختصاص دهد.

(۱) بی‌صبری زیاد - اثرگذاری حقه‌های فروش - خودرأی بودن و اعتماد به نفس زیاد

(۲) بی‌صبری زیاد - عدم استفاده از معیار هزینه فرصت - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۳) اعتماد به نفس بیش از حد - صرفه‌جویی بیش از حد - چسبیدن به وضعیت فعلی

(۴) اعتماد به نفس بیش از حد - توجه به هزینه‌های دررفته - خودرأی بودن و اعتماد به نفس زیاد

۱۴۷- با توجه به الگوی مرز امکانات تولید، کدام مورد درک بهتری در استفاده از منابع کمیاب ارائه می‌دهد؟

(۱) تولید در خارج از مرز امکانات، قابل دستیابی است به شرط آن‌که منابع کمیاب موجود با مدیریت صحیح به تولید کالا اختصاص یابد.

(۲) تولید کالا باید درون مرز امکانات تولید، انجام پذیرد به شرط آن‌که منابع کمیاب موجود با مدیریت صحیح به تولید کالا اختصاص یابد.

(۳) یک تولیدکننده بهتر است بر روی مرز امکانات، تولید کند و هر نقطه روی آن نشان می‌دهد که منابع کمیاب بین تولید دو کالای موردنظر تقسیم شده است.

(۴) یک تولیدکننده بهتر است درون مرز امکانات، تولید کند و هر نقطه در این محدوده نشان می‌دهد که منابع کمیاب بین تولید دو کالای موردنظر تقسیم شده است.

۱۴۸- با توجه به اطلاعات مربوط به یک کارگاه تولیدی، نتیجه عملکرد این کارگاه در طی یک سال گذشته چگونه بوده است؟

الف: اجاره کارگاه ۳۰ میلیون ریال در سال   ب: خرید ماشین‌آلات ده برابر اجاره کارگاه

ج: خرید ماشین‌فرزند مدیر کارخانه ۲۰ میلیون ریال   د: خرید ماده اولیه دو برابر اجاره کارگاه

ه: درآمد حاصل از فروش محصولات ده برابر خرید مواد اولیه   و: پرداخت حقوق ۱۵۰ میلیون ریال در سال

(۲) ۸۰ میلیون ریال سود

(۱) ۶۰ میلیون ریال سود

(۴) ۸۰ میلیون ریال ضرر

(۳) ۶۰ میلیون ریال ضرر

محل انجام محاسبات

۱۴۹- هر کدام از موارد زیر، به ترتیب مربوط به کدام ویژگی مشترک کار آفرینان موفق می‌باشند؟

الف: ایده‌ها را به محصولات جدید و یا کسب‌وکار جدید تبدیل می‌کنند.

ب: کار آفرینان واقع‌بین هستند اما مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.

ج: کار آفرینان موفق، خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.

د: نظم، پایداری، انضباط، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.

(۱) تیزبین - خوش‌بین - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده (۲) تیزبین - پراکنجه - یادگیرنده - سازمان‌دهنده

(۳) نوآور - پراکنجه - ریسک‌پذیر - سازمان‌دهنده (۴) نوآور - خوش‌بین - یادگیرنده - پراکنجه

۱۵۰- در جریان چرخه فعالیت‌های اقتصادی، کدام مورد بیان مناسبی در رابطه با تعاملات بین بازیگران کلیدی است؟

(۱) خانوارها با درآمدی که از فروش عوامل تولید کسب کرده‌اند، خدمات موردنیاز خود را از بنگاه خریداری می‌کنند.

(۲) خانوارها باید منابع را از کارخانه‌های تولیدی خریداری کنند و نیروی کار را به بنگاه‌ها اجاره دهند.

(۳) بازار فقط شامل مجموعه خریداران و فروشندگان چیزی در مکان خاصی می‌باشد.

(۴) بنگاه‌ها در مبادلات خود با خانوارها باید به صورت حقیقی در بازار حضور یابند.

۱۵۱- در هنگام عدم تعادل، در وضعیت کمبود تقاضا در بازار، دولت از ابزار مالیات‌گیری جهت بهبود عملکرد بازار

استفاده می‌کند، از کدام نوع مالیات و با چه هدفی، مالیات گرفته می‌شود؟

(۱) مالیات مستقیم - کسب درآمد (۲) مالیات مستقیم - کاهش مصرف

(۳) مالیات غیرمستقیم - حمایت از مصرف‌کننده (۴) مالیات غیرمستقیم - کاهش مصرف

۱۵۲- جهت مقاوم‌سازی اقتصاد کشوری که با مشکلات «تورم»، «فقر» و «تحریم» روبرو است، به ترتیب چه راهکارهایی

مناسب است؟

(۱) سیاست پولی انبساطی - بهبود فضای کسب‌وکار - خودکفایی

(۲) سیاست پولی انقباضی - بهبود توزیع درآمد - تنوع‌شکلی تجاری

(۳) سیاست پولی انبساطی - سیاست افزایش نقدینگی - خلق مزیت اقتصادی

(۴) سیاست پولی انقباضی - کاهش وابستگی به اقتصاد تک‌محصولی - خلق مزیت اقتصادی

محل انجام محاسبات

۱۵۳- با توجه به جدول میزان مالیات پرداختی در یک جامعه برای موارد «الف» و «ب» به ترتیب، چند میلیون تومان است؟

تعرفه‌های گمرکی	۱۸۰ میلیون تومان
مالیات بر درآمد اشخاص	$\frac{1}{5}$ مالیات بر دارایی
مالیات بر دارایی	۲۴۰ میلیون تومان
عوارض خودرو	۳۵ میلیون تومان
مالیات شکر	۱۵ میلیون تومان

الف: مجموع میزان مالیات مستقیم پرداختی

ب: مجموع میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی

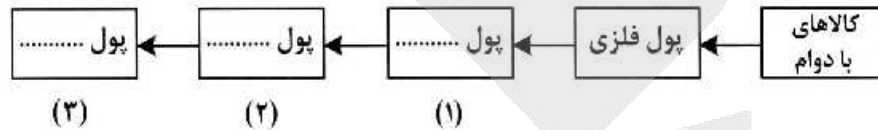
(۱) ۲۸۸ و ۲۱۵

(۲) ۲۸۸ و ۲۳۰

(۳) ۳۰۴ و ۲۱۵

(۴) ۳۰۴ و ۲۳۰

۱۵۴- با توجه به سرگذشت پول، کدام مورد مسیر تکاملی پول را به درستی تکمیل می‌کند؟

(۱) تحریری - ثبتي - دیجیتالی

(۳) تحریری - الکترونیکی - بیت کوین

(۲) اسکناس - تحریری - ثبتي

(۴) کاغذی - تحریری - الکترونیکی

۱۵۵- کدام سیاست اقتصادی، جهت مقابله با تحریم‌های تجاری مناسب است؟

(۱) افزایش درآمد سرانه

(۳) کاهش حجم نقدینگی و حفظ ارزش پول ملی

(۲) افزایش ارزش پولی صادرات و واردات

(۴) افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل

۱۵۶- کدام مورد به ترتیب «منشأ رشد اقتصادی» و «مؤلفه اندازه‌گیری پیشرفت اقتصادی» را ارائه می‌دهد؟

(۱) آموزش نیروی انسانی - افزایش عرضه نیروی کار

(۲) آموزش نیروی انسانی - میانگین سال‌های تحصیل

(۳) سرانه درآمد ناخالص داخلی - افزایش عرضه نیروی کار

(۴) سرانه درآمد خالص داخلی - میانگین سال‌های تحصیل

۱۵۷- کشور «الف» و «ب» فقط دو محصول برنج و چای تولید می‌کنند. کشور «الف» به ازای هر کیلو چای که تولید می‌کند از

تولید ۵ کیلو برنج صرف‌نظر می‌کند. کشور «ب» به ازای هر کیلو چای که تولید می‌کند از تولید ۸ کیلو برنج صرف‌نظر

می‌کند. با توجه به اطلاعات ارائه‌شده، کشور «الف» دارای کدام مزیت است؟

(۱) مزیت نسبی در تولید برنج

(۲) مزیت نسبی در تولید چای

(۳) مزیت مطلق در تولید برنج

(۴) مزیت مطلق در تولید چای

محل انجام محاسبات

۱۵۸- اگر کارخانه‌ای به دلیل کاهش فروش، مجبور شود به طور موقت تعدادی از کارگرها را بیکار کند، با توجه به جدول زیر، این کارخانه از کدام نوع بیکاری برخوردار است و نرخ بیکاری چند درصد است؟

جمعیت کل (نفر)	جمعیت زیر ۱۵ سال (نفر)	جمعیت غیرفعال (نفر)	جمعیت شاغل (نفر)
۳,۸۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰	۲,۰۰۰,۰۰۰

- (۱) دوره‌ای - ۲۰
- (۲) اصطکاکی - ۲۰
- (۳) اصطکاکی - ۳۰
- (۴) دوره‌ای - ۳۰

۱۵۹- با توجه به اطلاعات ارائه شده پیرامون سطح عمومی قیمت‌ها در یک سال مشخص برای سه کشور «A»، «B» و «C»، سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال برای کشور «A» و ابتدای سال برای کشور «B»، به ترتیب چند واحد پولی است؟

کشور	قیمت (واحد پولی)	ابتدای سال (واحد پولی)	انتهای سال (واحد پولی)	نرخ تورم (درصد)
A	۴۰۰	۴۰۰	؟	$\frac{1}{2}C$
B	؟	۴۴۸	سه برابر A	A
C	۲۰۰	۲۸۰	۴۰	

- (۱) ۲۸۰ ، ۴۸۰
- (۲) ۳۲۵ ، ۴۸۰
- (۳) ۲۸۰ ، ۵۲۰
- (۴) ۳۲۵ ، ۵۲۰

۱۶۰- در جدول زیر اطلاعات کشوری برای ۴ سال متوالی ارائه شده است. پاسخ پرسش‌های «الف» و «ب» کدام است؟

سال	دهک دهم	دهک اول
۱۳۸۶	۲۰	۴
۱۳۸۷	۲۷٫۵	۵
۱۳۸۸	۳۲	۸
۱۳۸۹	۲۱	۶

الف: توزیع درآمد آن کشور در چه سالی نامناسب‌تر است؟
ب: در آن جامعه در کدام سال توزیع درآمد عادلانه‌تر است؟

- (۱) ۱۳۸۷ ، ۱۳۸۹
- (۲) ۱۳۸۷ ، ۱۳۸۸
- (۳) ۱۳۸۹ ، ۱۳۸۷
- (۴) ۱۳۸۹ ، ۱۳۸۶

محل انجام محاسبات

کليد اوليه - نوبت اول

کد دفترچه	نوع دفترچه دوم	نوع دفترچه اول	منابع عمومي	زبان	گروه آزمائشي
321A,322A	A	A	علوم و معارف اسلامي	---	علوم انساني

شماره سوال	گزينه صحيح	شماره سوال	گزينه صحيح	شماره سوال	گزينه صحيح	شماره سوال	گزينه صحيح	شماره سوال	گزينه صحيح	شماره سوال	گزينه صحيح
1	4	31	4	61	1	91	2	121	3	151	3
2	2	32	2	62	4	92	4	122	1	152	2
3	3	33	3	63	4	93	1	123	2	153	2
4	3	34	4	64	3	94	4	124	4	154	4
5	2	35	2	65	2	95	1	125	1	155	4
6	1	36	4	66	2	96	1	126	4	156	2
7	4	37	3	67	3	97	1	127	2	157	2
8	4	38	2	68	4	98	3	128	3	158	1
9	1	39	1	69	1	99	3	129	1	159	1
10	3	40	3	70	3	100	3	130	3	160	3
11	2	41	3	71	2	101	4	131	2	161	بسيدي
12	1	42	1	72	4	102	1	132	2	162	بسيدي
13	4	43	2	73	1	103	2	133	1	163	بسيدي
14	3	44	3	74	4	104	3	134	1	164	بسيدي
15	2	45	1	75	2	105	2	135	4	165	بسيدي
16	3	46	2	76	3	106	2	136	3	166	بسيدي
17	2	47	4	77	1	107	3	137	1	167	بسيدي
18	1	48	1	78	2	108	1	138	4	168	بسيدي
19	1	49	4	79	4	109	2	139	2	169	بسيدي
20	3	50	3	80	3	110	4	140	2	170	بسيدي
21	4	51	2	81	1	111	2	141	3	171	بسيدي
22	3	52	3	82	3	112	3	142	4	172	بسيدي
23	2	53	1	83	2	113	1	143	2	173	بسيدي
24	2	54	1	84	4	114	2	144	1	174	بسيدي
25	3	55	4	85	3	115	1	145	3	175	بسيدي
26	1	56	3	86	2	116	4	146	1	176	بسيدي
27	1	57	2	87	1	117	3	147	3	177	بسيدي
28	2	58	3	88	4	118	3	148	1	178	بسيدي
29	4	59	2	89	1	119	2	149	4	179	بسيدي
30	1	60	1	90	4	120	4	150	1	180	بسيدي
شماره سوال	گزينه صحيح										
181	بسيدي										
182	بسيدي										
183	بسيدي										
184	بسيدي										
185	بسيدي										

خروج

گزینهدو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

پاسخ تشریحی

آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

(نوبت اول - دی ماه ۱۴۰۱)

گروه آزمایشی علوم انسانی

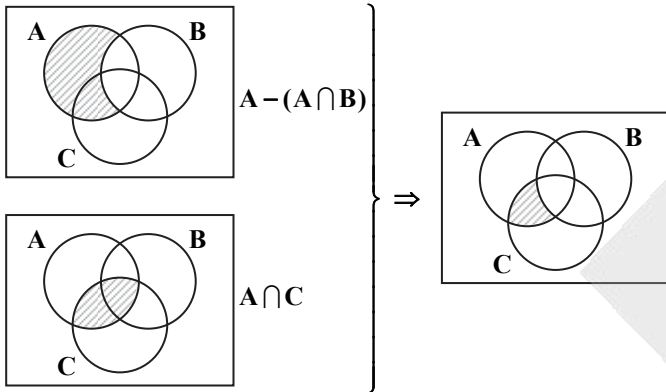
(داخل کشور)

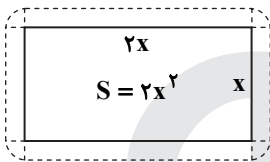
ریاضی

۱- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۱)

شکل مربوط به گزینه ۴ به صورت زیر است:

۲- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۱، فصل ۲)

$2x^2 = \text{مساحت باغچه}$

$\text{مساحت زمین محصور} = 2x^2 + 2x + 2x + x + x + \pi = 2x^2 + 6x + \pi$

$S_{\text{کل}} = S_{\text{باغچه}} + S_{\text{باغچه}} \left(1 + \frac{1}{18}\pi\right)$

$2x^2 + 6x + \pi = 2x^2 + 2x^2 \left(1 + \frac{1}{18}\pi\right) \Rightarrow 6x + \pi = 2x^2 \left(\frac{18 + \pi}{18}\right)$

با جای گذاری گزینه ها $x = 3$ در معادله فوق صدق می کند، بنابراین طول باغچه $2x = 6$ خواهد بود.

۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۲)

نکته: می دانیم که در معادله $ax^2 + bx + c = 0$ حاصل ضرب ریشه ها برابر است با $\frac{c}{a}$ و مجموع ریشه ها برابر است با $-\frac{b}{a}$.

$x^2 + 7x - 3 = 0 \Rightarrow \alpha \cdot \beta = \frac{c}{a} = \frac{-3}{1} = -3 < 0 \Rightarrow \begin{cases} \alpha > 0 \\ \alpha \beta < 0 \end{cases} \Rightarrow \beta < 0$

$\alpha + \beta = -\frac{b}{a} = -\frac{7}{1} = -7$

$|\alpha + \beta + \beta| + |\alpha| - |\beta| = -\alpha - 2\beta + \alpha - (-\beta) = -2\beta + \beta = -\beta$

کل عبارت کوچک تر از صفر است. $\begin{cases} \alpha + \beta < 0 \\ \beta < 0 \end{cases}$

۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۲)

$f(x) + f(-x) = x - x = 0$

$f(x)$ تابع همانی است:

بنابراین $(0, 3x^2 - 17x + 10)$ روی نیمساز ۲ و ۴ قرار دارد، بنابراین مؤلفه اول و دوم باید قرینه باشند:

$3x^2 - 17x + 10 = 0 \Rightarrow$

نکته: در معادله درجه دوم به صورت $ax^2 + bx + c = 0$ اختلاف ریشه ها از رابطه زیر به دست می آید:

$x_1 - x_2 = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} \Rightarrow x_1 - x_2 = \frac{\sqrt{17^2 - 4(3)(10)}}{3} = \frac{\sqrt{169}}{3} = \frac{13}{3}$

۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۱، فصل ۳)

برای اینکه رابطه f یک تابع باشد، باید زوج مرتب هایی که مؤلفه اول یکسان دارند لزوماً مؤلفه دومشان نیز یکسان باشد، بنابراین:

$$\begin{cases} x + y = m^2 - 1 = 4 \\ m^2 = x - y \end{cases} \Rightarrow m^2 - 1 = 4 \Rightarrow m^2 = 5 \Rightarrow \begin{cases} x + y = 4 \\ x - y = 5 \end{cases} \Rightarrow 2x = 9 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{9}{2} \\ y = 4 - \frac{9}{2} = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$\Rightarrow x^2 + y^2 = \left(\frac{9}{2}\right)^2 + \left(-\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{81}{4} + \frac{1}{4} = \frac{82}{4} = 20.5$

۶- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۲)

نکته: می‌دانیم که در معادله درجه دوم به صورت $ax^2 + bx + c = 0$ حاصل ضرب ریشه‌ها برابر است با $P = \frac{c}{a}$ بنابراین:

$$P = \frac{c}{a} = \frac{-4k - 5}{2k} = -2 - \frac{5}{2k}$$

نکته: چون ضرایب معادله صحیح هستند، پس $2k$ عددی صحیح است. از طرفی حاصل ضرب ریشه‌ها باید بیشترین مقدار را داشته باشد،

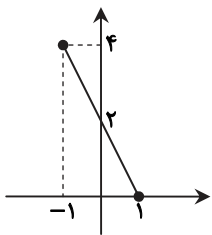
پس $2k$ حداکثر مقدار صحیح منفی یعنی $2k = -1$ را خواهد داشت. بنابراین: $k = -\frac{1}{2}$

$$k = -\frac{1}{2} \Rightarrow -x^2 - 4x - 3 = 0$$

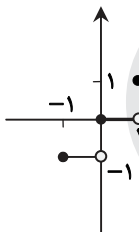
$$\Delta = b^2 - 4ac = (-4)^2 - 4(-1)(-3) = 16 - 12 = 4$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۳، فصل ۲)

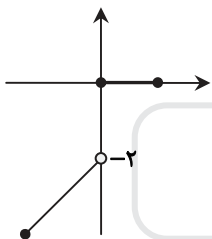
۷- پاسخ: گزینه ۴

$$f(x) = |2x - 2|$$

$$g(x) = [x]$$

$$f \cdot g(x) = \begin{cases} 0 & 0 \leq x \leq 1 \\ 2x - 2 & -1 \leq x < 0 \end{cases}$$

بنابراین از گزینه‌ها تنها ۳- در برد تابع $f \cdot g$ است.

۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۱ (درس‌های ۳ و ۴، فصل ۴)

ابتدا با توجه به اطلاعات داده شده b, c و d را بر حسب a می‌نویسیم:

$$a = -1/5c \Rightarrow a = -\frac{3}{2}c \Rightarrow c = -\frac{2}{3}a \xrightarrow{\text{محل برخورد } (-2,0)} 0 = -2a + b \Rightarrow b = 2a \xrightarrow{(-2,0)} 0 = -2c + d$$

$$\Rightarrow d = 2c = 2(-\frac{2}{3}a) = -\frac{4}{3}a \Rightarrow f(x) = (-\frac{1}{3}ax - \frac{4}{3}a)^2 - (ax + 2a)^2$$

نکته: می‌دانیم در سهمی $y = a'x^2 + b'x + c'$ محور تقارن خط $x = \frac{-b'}{2a'}$ است، پس کافی است در ضابطه $f(x)$ ضرایب a' و b' را

پیدا می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{a^2}{9}x^2 - a^2x^2 + \frac{8}{9}a^2x - 4a^2x + c'$$

$$f(x) = (\frac{a^2}{9} - a^2)x^2 + (\frac{8}{9}a^2 - 4a^2)x + c'$$

$$\text{محور تقارن} \Rightarrow x = \frac{-\frac{8}{9}a^2 - 4a^2}{2(\frac{1}{9} - 1)a^2} = \frac{\frac{28}{9}a^2}{2 \times \frac{-8}{9}a^2} = -\frac{28}{16} = -\frac{7}{4}$$

۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۲ (درس ۲، فصل ۲)

نکته: برای رسم نمودار $y = f(x+k)$ اگر $k > 0$ باشد، کافی است نمودار $f(x)$ را k واحد در جهت افقی به چپ انتقال دهیم و برای $k < 0$ این انتقال به اندازه $|k|$ واحد به سمت راست خواهد بود.

نکته: اگر عرض نقاط تابع $y = f(x)$ را قرینه کنیم، نقاط تابع $y = -f(x)$ به دست می آید. بنابراین نمودار تابع $y = -f(x)$ قرینه نمودار تابع $y = f(x)$ نسبت به محور x ها است.

با توجه به نکات فوق برای رسم نمودار $y = -\left|x + \frac{1}{2}\right|$ ، ابتدا نمودار قدرمطلق را $\frac{1}{2}$ واحد به سمت چپ انتقال می دهیم و سپس قرینه آن را نسبت به محور x ها رسم می کنیم.

۱۰- پاسخ: گزینه ۲ و ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۱ (درس ۲، فصل ۴)

داده‌های مربوط به نمودار را به صورت زیر می نویسیم:

شنبه ← ۰

یکشنبه ← a

دوشنبه ← b

سه شنبه ← ۰

چهارشنبه ← d

پنجشنبه ← q

حال داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می کنیم:

$0, b, a, d, c, q$

$$\text{میانۀ} = \frac{a+d}{2}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{مقدار } a \text{ حداقل } 2 \text{ و حداکثر } 6 \text{ می تواند باشد.} \\ \text{مقدار } d \text{ نیز حداقل } 4 \text{ و حداکثر } 7 \text{ می تواند باشد.} \end{array} \right\} \Rightarrow 2/5 < \frac{a+d}{2} < 6/5$$

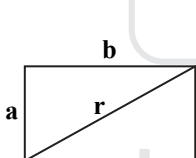
در نتیجه میانۀ با توجه به گزینه‌ها می تواند ۳ یا ۶ باشد و هر دو گزینه می تواند درست باشد.

$$a = 2, d = 4 \Rightarrow \text{میانۀ} = 3$$

$$a = 5, d = 7 \Rightarrow \text{میانۀ} = 6$$

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * ریاضی و آمار ۲ (درس ۲، فصل ۱)

$$r = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$r' = \sqrt{\left(\frac{16}{9}a\right)^2 + b^2}$$

$$\frac{r'}{r} = \frac{4}{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{\left(\frac{16}{9}a\right)^2 + b^2}}{\sqrt{a^2 + b^2}} = \frac{4}{3}$$

$$\frac{\left(\frac{16}{9}a\right)^2 + b^2}{a^2 + b^2} = \frac{16}{9} \Rightarrow \frac{256}{81}a^2 + b^2 = \frac{16}{9}a^2 + \frac{16}{9}b^2 \Rightarrow \left(\frac{256}{81} - \frac{16}{9}\right)a^2 = \left(\frac{16}{9} - 1\right)b^2 \Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{\frac{16}{9} - 1}{\frac{256}{81} - \frac{16}{9}}$$

$$\Rightarrow \frac{a^2}{b^2} = \frac{\frac{16-9}{9}}{\frac{256-144}{81}} = \frac{\frac{7}{9}}{\frac{112}{81}} = \frac{9}{16} \xrightarrow{a>0, b>0} \frac{a}{b} = \frac{3}{4} \Rightarrow b = \frac{4}{3}a$$

۱۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: می دانیم که دو گزاره روبه‌رو هم‌ارز هستند:

$$A \Rightarrow B \equiv \sim A \vee B$$

با استفاده از نکته فوق داریم:

$$(p \wedge \sim q) \Rightarrow q \equiv \sim (p \wedge \sim q) \vee q \equiv (\sim p \vee q) \vee q \equiv \sim p \vee (q \vee q) \equiv (\sim p \vee q) \equiv (p \Rightarrow q)$$

۱۳- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۲ (درس ۱، فصل ۳)

نکته: $100 \times \frac{(\text{مصرف برنج} \times \text{قیمت برنج در سال جدید}) + (\text{مصرف گوشت} \times \text{قیمت گوشت در سال جدید})}{(\text{مصرف برنج} \times \text{قیمت برنج در سال پایه}) + (\text{مصرف گوشت} \times \text{قیمت گوشت در سال پایه})} = \text{شاخص بهای برنج و گوشت}$

$$240 = \frac{(240 \times 16) + (120 \times a)}{(132 / 5 \times 16) + (42 \times a)} \times 100 \Rightarrow 240 = \frac{3840 + 120a}{2200 + 42a} \times 100 \Rightarrow 528000 + 10080a = 384000 + 12000a$$

$$\Rightarrow 144000 = 1920a \Rightarrow a = \frac{144000}{1920} = 75$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۲)

۱۴- پاسخ: گزینه ۳

دو نقطه تابع هزینه: $\begin{pmatrix} 20 \\ 1850 \end{pmatrix}$ و $\begin{pmatrix} 25 \\ 1000 \end{pmatrix}$

$$m = \frac{y_2 - y_1}{x_2 - x_1}$$

$$\text{شیب } m = \frac{1000 - 1850}{25 - 20} = 30$$

$$\Rightarrow y - y_0 = m(x - x_0) \Rightarrow y - 1000 = 30(x - 25) \Rightarrow y = 30x + 250$$

تابع درآمد هم $y = 55x$ است.

$$\text{سود} = 0 \Rightarrow 25x - 250 = 0 \Rightarrow x = 10$$

بنابراین با فروش ۱۰ کالا سود صفر می شود و از یازدهمین کالا سوددهی آغاز می شود.

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۱ (درس ۳، فصل ۳)

۱۵- پاسخ: گزینه ۲

نکته: معمولاً بر روی مواد غذایی عدد جرم به صورت $\bar{x} \pm 2\sigma$ درج می شود که $\bar{x}$ میانگین جرم آن ها و σ انحراف معیار آن هاست.

$$(\bar{x} - 2\sigma, \bar{x} + 2\sigma) = (220, 230) \Rightarrow \text{فاصله بین دو عدد } 4\sigma = 10 \Rightarrow \sigma = \frac{10}{4} = 2.5 \Rightarrow \sigma^2 = (2.5)^2 = 6.25$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۱)

۱۶- پاسخ: گزینه ۳

فرض کنید اتاق های هتل به شکل زیر باشد.

□ □ □

□ □

حالت اول:

□ □ □

→ بقیه → حالت ۳!

□ □

→ علی و حسن → حالت ۲!

$$\Rightarrow 3! \times 2! = 12$$

حالت دوم:

□ □ □

→ علی، حسن و شخص ثالث → جایگشت علی با حسن

جایگشت علی با حسن

↑
۲!

×

↓
۲!

جایگشت انتخاب شخص ثالث

×

۳

جایگشت (علی و حسن) با شخص ثالث

□ □

→ بقیه → حالت ۲!

$$\Rightarrow 2! \times 2! \times 2! \times 3 = 24 \Rightarrow \text{حالت هایی که اتاق علی و حسن کنار هم باشد} = 12 + 24 = 36$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۱)

۱۷- پاسخ: گزینه ۲

$$n(S) = 7!$$

$$\frac{\text{مقام اول}}{3} \times \frac{\text{مقام آخر}}{2} \Rightarrow n(A) = 3 \times 2 \times 5! = 6!$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{6!}{7!} = \frac{1}{7}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۱، فصل ۳)

۱۸- پاسخ: گزینه ۱

راه حل اول:

$$a_1 = k, a_{n+1} = \frac{1}{2} \left(a_n + \frac{a_1}{a_n} \right), a_7 = \frac{17}{12}$$

$$n = 1 \Rightarrow a_7 = \frac{1}{2} \left(a_1 + \frac{a_1}{a_1} \right) = \frac{1}{2} (k + 1) \quad (1)$$

$$n = 2 \Rightarrow a_7 = \frac{1}{2} \left(a_2 + \frac{a_1}{a_2} \right) \Rightarrow \frac{17}{12} = \frac{1}{2} \left(a_2 + \frac{k}{a_2} \right) \xrightarrow{\times 12} 17 = 6a_2 + \frac{6k}{a_2} \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow 17 = 6 \left(\frac{1}{2} (k + 1) \right) + \frac{6k}{\frac{1}{2} (k + 1)} \Rightarrow 17 = 3k + 3 + \frac{12k}{k + 1} \Rightarrow 14 = 3k + \frac{12k}{k + 1} \Rightarrow 14 = \frac{3k^2 + 15k}{k + 1}$$

$$\Rightarrow 3k^2 + k - 14 = 0$$

$$\Delta = b^2 - 4ac = 1 - 4(3)(-14) = 169 \Rightarrow \begin{cases} k_1 = \frac{-1 + 13}{6} = \frac{12}{6} = 2 \\ k_2 = \frac{-1 - 13}{6} = -\frac{14}{6} \end{cases} \text{ غ ق ق}$$

راه حل دوم:

طبق صورت سؤال حاصل $\frac{17}{12}$ تقریبی از $\sqrt{k}$ می شود.

$$\frac{17}{12} \approx 1/4 = \sqrt{2} \Rightarrow \sqrt{k} = \sqrt{2} \Rightarrow k = 2$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۲، فصل ۳)

۱۹- پاسخ: گزینه ۱

نکته: اگر x, y, z سه جمله متوالی دنباله هندسی باشند، داریم: $y^2 = xz$

$$\text{دنباله حسابی} \Rightarrow a_7 = a + 6d, a_4 = a + 3d, a_{16} = a + 15d$$

$$\text{دنباله هندسی} \Rightarrow \sqrt{a + d}, \sqrt{a + 3d}, \sqrt{a + 15d} \Rightarrow (\sqrt{a + 3d})^2 = \sqrt{a + d} \times \sqrt{a + 15d}$$

$$\Rightarrow a + 3d = \sqrt{(a + d)(a + 15d)} \xrightarrow{\text{توان}} a^2 + 6ad + 9d^2 = a^2 + 16ad + 15d^2 \Rightarrow 6ad^2 - 15d^2 = 0$$

$$\Rightarrow 49d^2 = 0 \Rightarrow d = 0$$

$$\text{دنباله هندسی} \Rightarrow \sqrt{a}, \sqrt{a}, \sqrt{a} \Rightarrow r = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{a}} = 1$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی و آمار ۳ (درس ۳، فصل ۳)

۲۰- پاسخ: گزینه ۳

$$f(0) = 5 - 3^b = 2 \Rightarrow 3^b = 5 - 2 = 3 \Rightarrow b = 1$$

$$\frac{1}{2} f\left(\frac{1}{2}\right) = 2 \Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) = 4 \Rightarrow f\left(\frac{1}{2}\right) = 5 - 3^{\frac{1}{2} + 1} = 4 \Rightarrow 3^{\frac{3}{2}} = 1 = 3^0 \Rightarrow \frac{1}{2} a + 1 = 0 \Rightarrow a = -2$$

$$f(x) = 5 - 3^{-2x+1} \Rightarrow f\left(-\frac{1}{4}\right) = 5 - 3^{-2\left(-\frac{1}{4}\right)+1} = 5 - 3^{\frac{1}{2}+1} = 5 - 3^{\frac{3}{2}} = 5 - \sqrt{3^3} = 5 - \sqrt{27} \approx -0.2$$

$$\Rightarrow \text{جزء صحیح} \left[f\left(-\frac{1}{4}\right) \right] = \left[-0.2 \right] = -1$$

ادبیات اختصاصی

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع علوم و فنون ادبی ۲

۲۱- پاسخ: گزینه ۴

عشاق نامه: منظوم / نوحات الانس: منثور / تحفه الاحرار: منظوم

بررسی سایر گزینه ها:

گزینه ۱: بهارستان منثور است.

گزینه ۲: فیه مافیہ منثور است.

گزینه ۳: عین الحیات منثور است.

- ۲۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۷
تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنی: نثر دوره سامانی / غالب بودن روح شادی و نشاط و خوش باشی: فکری شعر خراسانی
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: تفاوت تلفظ برخی کلمات ویژگی شعر سبک خراسانی است.
گزینه ۲: قافیه و ردیف ویژگی ادبی می‌باشد.
گزینه ۴: آوردن مترادف‌ها ویژگی نثر دوره سامانی نیست.
- ۲۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۱ درس ۱
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: استفاده از کلمه کهن «گازر»
گزینه ۳: استفاده از واژگان کهن مثل «نیارم» در معنی «نمی‌توانم»
گزینه ۴: استفاده از ترکیب‌سازی مثل «حیله‌سازی»
- ۲۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۴
گرایش تصوف موجب رواج اندیشه‌هایی از جمله بی‌اعتباری دنیا شد: ویژگی فکری شعر سبک عراقی
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: درهم آمیختگی مختصات نو و کهن: ویژگی زبانی شعر عراقی
گزینه ۳: پیچیده جلوه دادن مفاهیم عرفانی: ویژگی فکری نثر عراقی
گزینه ۴: مضمون‌سازی: ویژگی فکری سبک هندی
- ۲۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۲ درس ۱۰
این گزینه، آرایه‌های شاخص سبک هندی را ندارد و وجود ترکیب «این آینه» که اشاره به مصراع اول دارد، نفی‌کننده این آرایه است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: اسلوب معادله دارد. (هرچند وجود «که ربط» این آرایه را عموماً زیر سؤال می‌برد.)
گزینه ۲: حسن تعلیل (خون خوردن باعث عدم پیشمانی شده است)
گزینه ۴: وجود ردیف طولانی و خوش آهنگ (یاد می‌آید مرا)
- ۲۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱
سبک‌شناسی: بهار / داستان باستان: میرزا حسن خان بدیع / امثال و حکم: دهخدا / منشآت: قائم‌مقام
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: گلشن صبا اثر دوره بازگشت است.
گزینه ۳: گنجینه نشاط اثر دوره بازگشت است.
گزینه ۴: خداوندنامه اثر دوره بازگشت است.
- ۲۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۷
تصرف نیما در ماهیت شعر قدیم به تغییر قالب و ویژگی‌های سخنان شاعران نو منجر شد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: تشکیل اولین کنگره نویسندگان از رویدادهای دوره دوم است.
گزینه ۳: تقی مدرسی، غلامحسین ساعدی و جمال میرصادقی از نویسندگان سبک تلفیقی هستند.
گزینه ۴: جلال آل‌احمد و سیمین دانشور نویسنده سبک تلفیقی هستند.
- ۲۸- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۷
«بدوک» از فیلم‌نامه‌ها و «ضیافت» و «جای پای خون» حاصل تجربه‌های داستانی او هستند.
- ۲۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۲
این بیت تعلیمی است و رابطه علی و معلولی غیرمنطقی و شاعرانه ندارد.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: گریبان‌چاکی گندم به خاطر عشق است.
گزینه ۲: گل شدن غنچه به دلیل گریه عنده‌لیب و بلبل است.
گزینه ۳: دیدن صورت یار علت خوابیدن است.

۳۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامع علوم و فنون ادبی ۳

زیبارویی که همه جا هست، رخساره اش را کسی ندیده: پارادوکس / استعاره: آن شاهد: استعاره از معشوق (البته این یک «صفت جانشین اسم» است و نباید استعاره محسوب شود، اما طراح کنکور این مسئله را رعایت نکرده است).
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: فاقد استعاره و تناقض است.

گزینه ۳: فاقد پارادوکس است / «سلسله» استعاره از زلف است.

گزینه ۴: فاقد استعاره و پارادوکس است.

۳۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

ایهام تناسب: آهو مصراع اول معنای عیب می‌نشیند و آهو به معنی نوعی حیوان با سنگ تناسب دارد / ایهام: بی‌آهوست آن صحرا:
(۱) بدون عیب است (۲) بدون آهو (حیوان) است / تشبیه: صحرای قناعت / استعاره: آن صحرا: استعاره از قناعت
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: اسلوب معادله ندارد.

گزینه ۲: لف و نشر ندارد.

گزینه ۳: لف و نشر ندارد.

۳۲- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۲ و ۳ جامع

ایهام: زدی: (۱) زدن (۲) طلوع کردن / پست: (۱) خوار (۲) کم ارتفاع
تشبیه: (۱) چشمه خورشید تویی، (۲) سایه‌گه بید منم، (۳) چشمه خورشید (فشرده اضافی)
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: ایهام ندارد

گزینه ۳: ایهام ندارد (تیر ایهام تناسب است)

گزینه ۴: این بیت دو تشبیه دارد (باز توام / باز توام)

۳۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

تشبیه: (۱) من بادپای روحم، (۲) من بادبان نوحم، (۳) بادپای روح (اسب روح)، (۴) لعل ساقی مانند آب زلال و از آن هم برتر است، (۵) لاله‌رویان، (۶) هرسو (مانند) گلشن است.

استعاره مصرحه: (۱) لعل استعاره از لب / لاله‌رویان استعاره از زیبارویان نیست! (صفت است) / غلتیدن نگاه، تشخیص و استعاره مکنیه است.

۳۴- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

سنجش گزینه ۳: «۳» را پاسخ صحیح می‌دانند. اما به هر جهت این تست، نادرست است و هر چهار گزینه می‌توانند پاسخ باشند!
بررسی ابیات:

بیت الف: دوستی و دشمنی (تضاد) - دوست و دوستی (جناس افزایشی) نکته: دقت کنید که دوستی در اینجا به معنای «دوست بودن» است و «بی» را نباید از آن جدا کرد.

بیت ب: موازنه ندارد، زیرا «پسته و سخن» در ابتدای هر دو مصراع هم‌وزن نیستند. (البته اگر با بررسی تعداد هجا پیش برویم، این دو هم‌وزن هستند و از نظر برخی طراحان این بیت موازنه دارد) - طوطی خط تشبیه است و دهان به شکر تشبیه شده است.

بیت ج: گرفتاری آزادگان متناقض‌نما دارد - حسن تعلیل: دلیل اینکه آزادگان گرفتار تو هستند، این است که مه تابان و سرو آزاد روی تو غیرت دارند و آن‌ها را گرفتار کرده‌اند. (این بیت را هم می‌توان جور دیگری تعبیر کرد و حسن تعلیل را رد کرد: دلیل گرفتاری آزادگان این است که تو قامت خوب و روی زیبا داری، و این علتی واقعی است و حسن تعلیل ندارد.)

بیت د: دل به دست آوردن کنایه است - عبارت «دل درویش خود به دست آور» می‌تواند ایهام بسازد: (۱) دل گدای خود یعنی عاشق را به دست آور - دل خودت که درویش است را به دست بیاور و دنبال گنج‌های دنیا نباش.

۳۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی جامع

بیت «الف»: استعاره مصرحه: عقیق استعاره از لب / بیت «ب»: مصراع دوم در حکم تمثیلی برای مصراع اول است / بیت «ج»: تقابل سجع‌های متوازی و متوازن: موازنه / بیت «د»: تشبیه: لب مانند لعل و دندان مانند گوهر
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: بیت «ب» ایهام ندارد.

گزینه ۳: بیت «ب» پارادوکس ندارد

گزینه ۴: بیت «ب» حسن تعلیل ندارد.

- ۴۵- پاسخ: گزینه ۱
سراینده این ابیات سعدی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: قافیه: جواب و صواب (قاعده ۲، روی ب) / قافیه: هوش و خموش (قاعده ۲، روی ش)
گزینه ۳: ابیات به گزیده‌گویی توصیه کرده‌اند.
گزینه ۴: وزن بیت و صورت سؤال «مفتعلن مفتعلن فاعلن» است.
- ۴۶- پاسخ: گزینه ۲
تبدیل شادی به غم
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: اعمال بد گریبان خودت را خواهد گرفت.
گزینه ۳: بدی بدی به دنبال دارد.
گزینه ۴: نتیجه اعمال به خودت باز می‌گردد.
- ۴۷- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: متوسط * جامع علوم و فنون ادبی ۲
اگر مرگ من کام توست برایم زندگی است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: خونریزی ابروی دوست
گزینه ۲: خاک من هم از آن دوست است.
گزینه ۳: فرمان‌پذیری از دوست
- ۴۸- پاسخ: گزینه ۱
مشخصات سؤال: متوسط * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۲
غفلت و استفاده نکردن از جوانی
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۲: در پیری دنبال جوانی نباش.
گزینه ۳: تلاش در پیری برای یافتن جوانی
گزینه ۴: پیران به دنبال جوانی‌اند.
- ۴۹- پاسخ: گزینه ۴
مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۳
شاعر (رهی) با دیدن یک دیوانه، یاد خودش افتاده است.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه ۱: به یاد آوردن روی و موی معشوق
گزینه ۲: به یاد آوردن زلف‌های گره‌دار معشوق
گزینه ۳: به یاد آوردن قهر معشوق با همدمان و حریفان
- ۵۰- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: دشوار * علوم و فنون ادبی ۳ درس ۱۲
مفهوم مشترک: گل‌ها در بوستان غوغا کرده‌اند و بهار شده است.
گزینه ۳: در فصل بهار مستی و عاشقی خوش است.

علوم اجتماعی

- ۵۱- پاسخ: گزینه ۲
مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۴)
به ترتیب موارد خواسته‌شده در صورت سؤال دقت کنید! ترتیب به این صورت است: «الف» - «د» - «ب» - «ج»
الف) پدیده‌های عینی و کلان: بورس اوراق بهادار - کنکور سراسری
د) پدیده‌های عینی و خرد: کلاس کنکور - علائم راهنمایی و رانندگی - مناسک حج - کتابخانه مدرسه - مراسم نخل‌گردانی
ب) پدیده ذهنی و خرد: خاطرات سفر - لذت بردن از یک فیلم - خاطرات دوران کودکی
ج) پدیده‌های ذهنی و کلان: هنر ایرانی - ادبیات فارسی - بازار ارز بین‌المللی - عدالت اجتماعی
- ۵۲- پاسخ: گزینه ۳
مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۶)
بخش‌های مختلف جهان اجتماعی، فرصت‌ها و محدودیت‌هایی دارند. فرصت‌ها و محدودیت‌ها به یکدیگر وابسته‌اند و هیچ‌کدام بدون دیگری محقق نمی‌شوند. به عبارت دقیق‌تر، فرصت‌ها و محدودیت‌ها دو روی یک سکه‌اند. برای مثال، زبانی که مردم یک جامعه با آن صحبت می‌کنند، محدودیت‌هایی دارد. اما همین محدودیت‌ها، فرصت ارتباط با هم‌زبانان و مبادله معانی پیچیده را فراهم می‌آورد.
جهان‌های اجتماعی مختلف را می‌توان براساس آرمان‌ها و ارزش‌های آن‌ها و نیز فرصت‌ها و محدودیت‌هایی که به دنبال می‌آورند، ارزیابی کرد.

۵۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس‌های ۱ و ۱۵)

- مجموعه سازوکارهایی که برای اعمال سیاست‌های جهان اجتماعی وجود دارد، نظام سیاسی را شکل می‌دهد.
- برخی پیامدهای کنش، ارادی هستند. این دسته از پیامدها، خودشان کنش هستند و باید کنشگری آن‌ها را انجام دهد.
- در دسته‌بندی فارابی از انواع نظام‌های سیاسی، حکومتی که توسط اکثریت و به شیوه انسان‌محور براساس فضیلت‌های انسانی سازمان می‌یابد، جماعیه نام دارد.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: ساده * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۳، ۴ و ۶)

- حرکت‌های پروتستانی نوع اول، فقط با قدرت پاپ مخالفت داشتند و با جریان دنیاگرا تقابل نداشتند. این حرکت‌ها با حمایت قدرت‌های محلی توانستند بخشی از اروپای مسیحی را از تسلط کلیسا خارج سازند (رد گزینه‌های ۳ و ۴).
- استبداد قومی و استبداد استعماری، هر دو هویتی غیراسلامی داشتند (رد گزینه‌های ۲، ۳ و ۴).
- تفاوت استعمار نو و استعمار قدیم: در استعمار قدیم، استعمارگران حضور آشکار داشتند، اما در استعمار نو، استعمارگران پنهان و مجربان آن‌ها آشکار بودند.

۵۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۶، ۷ و ۱۲)

- مصداق فرهنگ جدید غرب ← شکل‌گیری نخستین انقلاب لیبرال در جهان (انقلاب فرانسه)
- مصداق رنسانس ← پیدایش پروتستانتیسم
- مصداق پسامدرن ← بحران معنویت در فرهنگ غرب
- مصداق سکولاریسم ← پیدایش دولت-ملت‌های جدید

۵۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۳ و ۷)

- رویکرد تبیینی:
- هرچه همبستگی اجتماعی میان افراد یک گروه بیشتر باشد، انحرافات اجتماعی در آن گروه کاهش می‌یابد.
- جوامع از انسان‌ها، نهادها، سازمان‌ها و ... بسیاری عناصر دیگر تشکیل شده‌اند که با نظمی خاص در کنار هم قرار دارند.
- رویکرد انتقادی:
- گاهی جهان اجتماعی و ساختارهای آن که به دست انسان‌ها ایجاد شده‌اند، سازندگان خود را زیر سلطه درمی‌آورند.
- براساس حقیقت و فضیلت به نقد کنش‌ها و روابط میان انسان‌ها نمی‌پردازد.

۵۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۶)

- (الف) وجه مشترک قدرت تبیینی و تشویقی این است که در هر دو، پیروی‌کننده نسبت به تبعیت و پیروی خود آگاهی دارد.
- (ب) امروزه بیشترین قدرت‌ها درون سازمان‌ها متمرکز شده‌اند و سازمان‌ها با قدرت اقتناعی ارتباط نزدیک‌تری دارند.
- (ج) امروزه در شرکت‌های بزرگ از سهم مالکیت و نقش سهامداران کاسته شده و بر نقش مدیران و مشاوران افزوده شده است.
- (د) سازمان، براساس ارزش «دانش» اعمال قدرت می‌کند.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۷)

- رویکرد تفسیری: سیاست و قدرت را پدیده‌های معنادار و ارزشی می‌داند، اما صرفاً به توصیف ارزش‌های سیاسی بسنده می‌کند و راهی برای ارزیابی و مقایسه آن‌ها با یکدیگر و تشخیص درست و غلط ندارد.
- رویکرد تبیینی: جامعه‌شناسی تبیینی با منحصر کردن علم به علوم تجربی که صرفاً موضوعات مادی و محسوس را مطالعه می‌کند، ارزش‌های انسانی، از جمله ارزش‌های سیاسی را که تماماً مادی و محسوس نیستند، قابل مطالعه علمی نمی‌داند و ناگزیر با ارزش‌زدایی و معنازدایی از سیاست و قدرت و فروکاستن آن‌ها به پدیده‌های مادی و فاقد معنا، از شناخت واقعی آن‌ها باز می‌ماند.
- رویکرد انتقادی: جامعه‌شناسان انتقادی یافتن راهی برای دآوری علمی درباره ارزش‌های اجتماعی به‌ویژه در عرصه سیاست و قدرت را ضروری می‌دانند و دست شستن از این آرمان بزرگ را مرگ سیاست و بن‌بست زندگی انسان معرفی می‌کنند.

۵۹- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۷)

- پسر بودن (به جنسیت اشاره می‌کند) ← تفاوت اسمی
- سفیدپوست بودن ← تفاوت اسمی
- وضعیت اقتصادی مرفه (نابرابری اجتماعی) ← تفاوت رتبه‌ای
- ضریب هوشی (نابرابری طبیعی) ← تفاوت رتبه‌ای
- ناتوانی در به عضویت درآمدن در هیئت‌مدیره (نابرابری اجتماعی) ← تفاوت رتبه‌ای

۶۰- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۳ (درس ۹)

مدینه ضاله: جامعه‌ای است که در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. در مدینه ضاله نظریات علمی پذیرفته‌شده در مدینه فاضله هم تحریف می‌گردند و آرمان‌ها، ارزش‌ها و امور غیرعقلانی، آرمان‌ها و ارزش‌های عقلانی معرفی می‌شوند.

مدینه جاهله: در جوامع جاهله، علم ابزاری می‌تواند وجود داشته باشد، اما علمی که از ارزش‌ها، آرمان‌ها و حقیقت زندگی سخن بگوید، وجود ندارد.

بررسی همه گزینه‌ها:

(۱) درست - نادرست: مدینه فاسقه، در اثر انحراف عملی از مدینه فاضله شکل می‌گیرد.

(۲) نادرست؛ مربوط به مدینه فاسقه است. - درست

(۳) درست - درست

(۴) نادرست؛ در اثر انحراف نظری از مدینه فاضله شکل می‌گیرد. - نادرست؛ مربوط به مدینه ضاله است.

۶۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۶)

■ «اسپنسر»، «دورکیم»، «مارکس» و «اگوست کنت» نگاه تک‌خطی یا طولی به تاریخ بشر دارند و معتقدند همه جهان‌های اجتماعی شبیه یکدیگرند و مسیر یکسانی را نیز طی می‌کنند.

■ تصمیم‌گیری درباره مسائل مشترک و رفع اختلاف‌ها و تضادها میان افراد و گروه‌هایی که با هم زندگی می‌کنند، سیاست و عمل سیاسی را شکل می‌دهد.

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۱۱) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۵ و ۷)

■ برخی رویکردها برای دستیابی به پاسخ‌های ساده و کاملاً قابل پیش‌بینی درباره چرایی وقوع پدیده‌های اجتماعی، پیچیدگی و عمق پدیده‌های اجتماعی را نادیده می‌گیرند.

■ فاصله میان وضع موجود و وضع مطلوب جهان اجتماعی، جامعه‌شناسی را به داوری درباره ارزش‌ها و انتقاد از آن‌ها می‌کشاند.

■ جهان اجتماعی که گرفتار مرگ می‌شود، با آسیب‌های مختلف مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو می‌شود.

۶۳- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۶)، جامعه‌شناسی ۲ (درس ۴) و جامعه‌شناسی ۳ (درس‌های ۹ و ۱۰)

■ خطرات سلطه فرهنگ غرب و فراموشی فرهنگ و هویت اسلامی را مطرح کرده است ← سیدجمال‌الدین اسدآبادی (بیدارگران اسلامی)

■ درباره هنجارها، نحوه رفتار و سبک زندگی کنشگران سخن می‌گوید ← فارابی

■ «نظریه نوگرایی اسلامی» را مطرح کرد ← طه عبدالرحمن

■ جهان متجدد در جهت برخورداری از زندگی دنیوی و تسلط انسان بر عالم گام برمی‌دارد ← ماکس وبر

۶۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۴)، جامعه‌شناسی ۲ (درس‌های ۱۴ و ۱۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۷)

بررسی عبارت‌های نادرست:

عبارت اول: منورالفکران، مشروطه را نوعی حاکمیت سکولار مانند دولت انگلستان می‌دانستند.

عبارت سوم: جامعه‌شناسان در مطالعه نابرابری‌های اجتماعی، به قشربندی اجتماعی در جوامع توجه دارند.

عبارت چهارم: در نظام تعلیم و تربیت، «دانایی از نادانی بهتر است» در حیطه ارزش‌ها قرار می‌گیرد.

۶۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جامعه‌شناسی ۱ (درس ۲)، جامعه‌شناسی ۲ (درس ۱۵) و جامعه‌شناسی ۳ (درس ۹)

■ انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ م روسیه، به دلیل سکولار بودن، درون فرهنگ غرب قرار می‌گیرد.

■ درک انبساط و انقباض فلزات در علوم طبیعی و عوامل مهاجرت در جمعیت‌شناسی با عقل ابزاری صورت می‌گیرد.

■ رعایت حقوق دیگری یک ارزش است.

■ در دیدگاه گروهی که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند، جهان ذهنی و فردی افراد، تابع فرهنگ آن‌ها است.

روان‌شناسی

۶۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی ۱ درس ۱

■ مسئله یک موضوع ناشناخته و مجهول است که به شکل سؤال مطرح می‌شود. بنابراین قسمت اول گزینه ۱ نادرست است.

■ فرضیه پاسخ اولیه دانشمندان به مسئله‌های علمی است که رابطه دو یا چند موضوع را به شکل یک جمله خبری بیان می‌کند. بنابراین قسمت دوم گزینه‌های ۳ و ۴ نادرست است.

■ نظریه مجموعه‌ای از قوانین علمی درباره یک موضوع است، پس باید به شکل یک عنوان کلی مطرح شود تا موضوعات مختلفی را پوشش دهد. بنابراین قسمت سوم گزینه ۱ نادرست است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۲

۶۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱:

قسمت اول مربوط به کودکان دبستانی است، نه نوجوانی. نوجوانان برخلاف کودکان فراتر از واقعیت‌های ملموس و عینی استدلال می‌کنند. قسمت دوم تعریف فراحافظه است که مربوط به نوجوانی است و در کودکی وجود ندارد.

گزینه ۲:

قسمت اول و دوم هر دو مربوط به رشد هیجانی نوجوانی است. به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالت‌های هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌یابد.

لازم است در این دوره نوجوانان مهارت‌هایی را بیاموزند تا هیجانان را در جهت صحیح به کار گیرند.

گزینه ۳ (گزینه جواب):

قسمت اول مربوط به رشد هیجانی نوجوانی است. هیجانان منبع رفتارهای مثبت و سازنده هستند، در صورت هدایت نشدن و به کارگیری غلط آن‌ها، هیجان‌ها به رفتارهای مخرب و پرخطر منجر می‌شوند.

قسمت دوم مربوط به رشد هیجانی کودکی است. بروز هیجان در کودک، مشروط به آگاهی فرد و رابطه دو طرفه کودک با مادرش است. کودکان با دریافت واکنش دیگران، به هیجانان خود جهت می‌دهند.

گزینه ۴:

قسمت اول: مربوط به رشد شناختی نوجوانی است. توجه نوجوانان در مقایسه با کودکان، گزینشی‌تر است؛ به این معنا که بر اطلاعات مرتبط متمرکز می‌شوند و با ضرورت‌های تکلیف مورد نظر، بهتر سازگار می‌شوند.

قسمت دوم هم مربوط به رشد شناختی نوجوانی است. برای اولین بار در دوره نوجوانی، تفکر فرضی شکل می‌گیرد؛ به این معنا که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۲

۶۸- پاسخ: گزینه ۴

کودکان در سنین مختلف در مورد اخلاقی یا غیراخلاقی بودن عمل دیگران، متفاوت قضاوت می‌کنند. در سنین ۵-۶ سالگی (سنین پیش از دبستان) کودکان بر اساس پیامدها و نتایج قابل مشاهده یک رفتار، در مورد اخلاقی یا غیراخلاقی بودن آن قضاوت می‌کنند. ولی کودکان بزرگ‌تر بر اساس نیت‌ها و دلایل انجام رفتار در مورد اخلاقی یا غیراخلاقی بودن آن قضاوت می‌کنند. در فعالیت کتاب، کودک ۶ ساله می‌گوید «کسی که فنجان‌های بیشتری شکسته، کار غیراخلاقی کرده است.» در حالی که کودک بزرگ‌تر می‌گوید «کسی که قصد داشته بدون اجازه شکلات بردارد، کار غیراخلاقی کرده، حتی اگر فنجان‌های کمتری شکسته باشد.»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: طبق تعریف، رشد درک اخلاقی دربرگیرنده آن دسته از مقررات و قوانین اجتماعی، شرعی و عرفی است که تعیین می‌کند، انسان در رابطه با دیگران چگونه رفتار کند، بنابراین یک فرایند بین فردی است، نه درون فردی.

گزینه ۲: نوجوانان به دلیل رشد سریع شناختی و همچنین به دلیل تغییر در روابط اجتماعی و استقلال از والدین، بیشتر درگیر مسائل اخلاقی و ارزشی می‌شوند. به همین دلیل تحول اخلاقی و ارزشی در نوجوانی بیش از هر دوره دیگری است. ضمناً تغییرات فیزیولوژیکی به رشد اخلاقی ارتباط ندارد.

گزینه ۳: رشد درک اخلاقی مستقل از رشد شناختی نیست و به شکل‌گیری عناصر شناخت وابسته است، اما در بسیاری از موارد صرف داشتن شناخت به رفتار اخلاقی منتهی نمی‌شود. برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۳

۶۹- پاسخ: گزینه ۱

بررسی موارد به ترتیب:

عبارت اول: در این عبارت پیدا کردن حرف «ص» در یک زمینه دیداری یعنی در یک پاراگراف حرف «س»، مد نظر است، پس به جست‌وجو مربوط است. در جست‌وجو به دنبال پیدا کردن یک محرک خاص در یک زمینه یا بافت مکانی هستیم.

عبارت دوم: منتظر بودن برای شنیدن صدای ضربان قلب، نوعی گوش‌به‌زنگی است. به توانایی فرد برای پیدا کردن محرک هدف در یک دوره زمانی طولانی، گوش‌به‌زنگی می‌گویند.

عبارت سوم: محموله قاجاق، محرک هدف است که باید در ایستگاه بازرسی شناسایی شود و وقتی شناسایی نمی‌شود و از ایستگاه رد می‌شود، یعنی «از دست دادن محرک هدف» اتفاق افتاده است.

عبارت چهارم: منتظر بودن برای وقوع زلزله درحالی که نمی‌دانیم دقیقاً چه زمانی اتفاق می‌افتد، نوعی گوش‌به‌زنگی است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۳

- انتظارات افراد: وقتی انتظار داریم، محرکی را در زمان خاصی یا در مکان خاصی یا به شکل خاصی ببینیم، به هر چیزی شبیه به آن توجه می‌کنیم.
- اطلاعات موجود در حافظه: اطلاعاتی که در اثر شغل، رشته تحصیلی و .... در ذهنمان داریم، موجب می‌شود به محرک‌های مربوط به آن‌ها توجه کنیم.
- سبک پردازش: سبک پردازش ادراکی باعث می‌شود به جنبه‌های ظاهری و فیزیکی اشیا بیشتر توجه کنیم و سبک پردازش مفهومی باعث می‌شود به ویژگی‌های کیفی اشیا توجه کنیم.

۷۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۴

- عوامل عاطفی: وقتی چیزی را دوست داشته باشیم، آن را به راحتی رمزگردانی، ذخیره‌سازی و بازیابی می‌کنیم و برعکس وقتی چیزی را دوست نداشته باشیم، آن را به سختی به خاطر می‌سپاریم.
- تداخل اطلاعات: اگر بین یادگیری‌های مختلف فاصله نیندازیم و آن‌ها را پشت سرهم به خاطر بسپاریم، تداخل اطلاعات صورت می‌گیرد.
- مشکلات مربوط به نشانه‌های بازیابی: بازیابی اطلاعات از حافظه به نشانه‌های اطلاعات وابسته است. اگر نشانه‌های کافی و درست نداشته باشیم، نمی‌توانیم اطلاعات را به خاطر آوریم. راهنمایی معلم، نوعی نشانه برای به خاطر آوردن پاسخ سؤالات است.
- گذشت زمان: اگر پس از یادگیری اطلاعات، آن‌ها را در زمان مناسب مرور نکنیم، اطلاعات در اثر گذشت زمان فراموش می‌شود.

۷۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۴

- رمزگردانی به انواع دیداری، شنیداری و معنایی تقسیم می‌شود. علاوه بر این تقسیم‌بندی می‌توان گفت بزرگسالان خلاصه یک موضوع را به خاطر می‌سپارند (رمزگردانی کلی) و کودکان جزئیات را به خاطر می‌سپارند (رمزگردانی جزءبه‌جزء).
- منظور از دانش‌آموزان روشن‌دل، دانش‌آموزان نابینا است که امکان رمزگردانی دیداری را ندارند و اطلاعات را از طریق شنیدن رمزگردانی می‌کنند.
- مشاهده تبلیغات، موجب رمزگردانی دیداری می‌شود.
- کودکان از رمزگردانی جزءبه‌جزء استفاده می‌کنند. بنابراین هنگام شنیدن داستان یک کارتون، جزئیات موضوع را به خاطر می‌سپارند.
- دیدن پلاک یک خودروی عبوری موجب رمزگردانی دیداری می‌شود.

۷۳- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۵

مراحل حل مسئله به ترتیب:

- مرحله به کارگیری روش‌های مناسب: این معلم برای یادگیری بیشتر دانش‌آموزانش، روش‌های تدریس فعال را به‌عنوان یک راه حل انتخاب کرده و به کار گرفته است که مرحله دوم محسوب می‌شود.
- مرحله ارزیابی راه حل: وقتی پس از اجرای یک راه حل، نتایج به دست آمده از آن راه حل را بررسی می‌کنیم و شرایط جدید را با شرایط قبلی مقایسه می‌کنیم، در مرحله ارزیابی راه حل هستیم.
- مرحله بازبینی و اصلاح راه حل: وقتی راه حلی که به کار گرفته‌ایم را با اضافه کردن تغییراتی بهبود می‌بخشیم، در مرحله بازبینی و اصلاح راه حل هستیم.
- تشخیص مسئله: وقتی در مورد موضوع مورد نظر اطلاعات کسب می‌کنیم تا مسئله به شکل دقیق برایمان روشن شود، در مرحله تشخیص مسئله هستیم. در این مرحله دیگران باید نقش راهنما داشته باشند.

۷۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۵

- اکتشافی: پس‌انداز کردن تدریجی پول، مشابه روش کاهش تفاوت وضع موجود با وضع مطلوب و بنابراین یک روش اکتشافی است.
- تحلیلی: یکی از روش‌های استاندارد برای یادگیری زبان که مورد قبول همه است، شرکت در کلاس‌های آموزشی است که از قواعد مشخصی تبعیت می‌کند و در صورتی که مراحل آن به درستی طی شود، فرد به هدف خود می‌رسد.
- تحلیلی: استفاده از کتاب‌های تربیت فرزند مثال مناسبی برای روش تحلیلی نیست، ولی از نظر طراح سؤال روش تحلیلی در نظر گرفته شده است، چون کتاب توسط متخصصین نوشته شده و مبتنی بر نظر و احساس شخصی نیست.
- بیان راه‌های مختلف توسط افراد و ارائه بهترین راه با توجه به چند معیار، روش بارش فکری است که جزو روش‌های اکتشافی محسوب می‌شود. دقت کنید که ممکن است راه‌حل‌های افراد مبتنی بر احساس شخصی‌شان باشد و لزوماً مبتنی بر نیازسنجی واقعی و قواعد منطقی نباشد، به همین دلیل روش بارش فکری یک روش تحلیلی و تضمینی برای حل مسئله محسوب نمی‌شود.

۷۵- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * روان‌شناسی درس ۶

- سمانه به دلیل هزینه‌های قبلی که پرداخت کرده، تصمیم به شرکت در کلاس‌ها گرفته است. پس ملاک تصمیم‌گیری او «هزینه» است. چون از کلاس‌ها ناراضی است، «مزیت» ملاک تصمیم او نیست (رد گزینه ۱) و ضمناً چون «خطر» بی‌فایده بودن کلاس و اتلاف وقتش را نادیده گرفته است، خطر ملاک تصمیم او نیست (رد گزینه ۴)
- وقتی به خاطر از دست ندادن پول، شهرت، جایگاه، سلامت و ... خطر نمی‌کنیم، ملاک تصمیم‌گیری «خطر» بوده است.
- وقتی به خاطر امکانات و ویژگی‌های مثبت یک گزینه اقدام به خرید آن می‌کنیم، ملاک تصمیم‌گیری «مزیت‌ها» بوده است.

۷۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۶

- در تعارض گرایش-گرایش فرد بین دو گزینه جذاب و خواستنی دچار تردید می‌شود. خواب کافی شبانه و تماشای مسابقه فوتبال هر دو خوشایند است و فرد مجبور است یکی را انتخاب کند.
- بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۱: جست‌وجو در شبکه‌های مجازی لذت‌بخش است، ولی باعث سرزنش اطرافیان هم می‌شود، پس تعارض گرایش-اجتناب را ایجاد می‌کند. در تعارض گرایش-اجتناب یک موضوع وجود دارد که هم‌زمان دارای جنبه‌های خواستنی و ناخواستنی است.
- گزینه ۲: استخدام شدن مزایای مالی به همراه دارد، ولی مستلزم سپردن فرزند شیرخوار به مهدکودک است. پس تعارض گرایش-اجتناب را ایجاد می‌کند. در تعارض گرایش-اجتناب یک موضوع وجود دارد که هم‌زمان دارای جنبه‌های خواستنی و ناخواستنی است.
- گزینه ۴: داشتن شغل طاقت‌فرسا و بیکاری هر دو ناخوشایند است. پس تعارض اجتناب-اجتناب ایجاد می‌کند.

۷۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۷

- در انگیزه بیرونی، عامل خارجی مانند پاداش و جایزه، فرد را به انجام دادن کاری خاص برمی‌انگیزد. در انگیزه درونی، فرد کار یا فعالیت را به خاطر خود آن چیز انجام می‌دهد، زیرا به آن کار علاقه دارد، برایش جالب است و با نیازهای فطری او مطابقت دارد.
- عبارت اول: دریافت پاداش برای مسابقات تکواندو نشان‌دهنده انگیزه بیرونی است (محمود) و ادامه دادن تکواندو به دلیل علاقه نشان‌دهنده انگیزه درونی است (علی)؛ زیرا در انگیزه درونی ماندگاری رفتارها بیشتر است.
- عبارت دوم: در این بازی‌ها افراد از رفتن به مراحل بالاتر بازی و انجام فعالیت بیشتر لذت می‌برند. بنابراین انگیزه درونی دارند و منبع انگیزش و پاداش در خود فعالیت است و عامل خارجی وجود ندارد.
- عبارت سوم: کار کردن خارج از ساعت کاری فقط به دلیل دریافت اضافه‌کاری است و فرد از خود آن لذت نمی‌برد. بنابراین عامل خارجی و انگیزه بیرونی وجود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: قسمت اول نادرست است. محمود دارای انگیزه بیرونی و علی دارای انگیزه درونی است.
- گزینه ۳: قسمت دوم و سوم نادرست است. در انگیزه درونی لذت انجام فعالیت مهم است و در انگیزه بیرونی جلب رضایت اطرافیان مهم است.
- گزینه ۴: قسمت اول و دوم نادرست است. تفاوت علی و محمود در نوع انگیزه است، نه شدت و جهت. جهت انگیزه هر دوی آن‌ها شرکت در تکواندو بوده است و در مورد شدت انگیزه برای شرکت در مسابقات اطلاعات کافی داده نشده است. قسمت دوم هم نادرست است، چون در انگیزه درونی پاداش دیگران نقش ندارد.

۷۸- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۷

- قرعه دشوار (بدشامی) و اشتباهات داوری، هر دو بیرونی و ناپایدار است. بیرونی است، چون مربوط به خود فرد نیست. ناپایدار است چون همیشگی نیست و ممکن است تغییر کند، مثلاً ممکن است دفعه بعد قرعه به نفع فرد باشد و داوران اشتباه نکنند.
- شرکت در تمرینات منظم درونی است، چون مربوط به خود فرد است. ناپایدار است، چون همیشگی نیست و ممکن است فرد در تمرینات بعدی به صورت منظم شرکت کند.
- دشواری سؤالات بیرونی است، چون مربوط به عوامل خارج فرد است. پایدار است، چون دشوار بودن آن یک ویژگی ثابت است.

۷۹- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: ساده * روان‌شناسی درس ۸

- استفاده از خدمات روان‌شناسی به معنای مشورت و راهنمایی گرفتن است. گاهی ممکن است فرد به تنهایی نتواند مشکل را حل کند؛ به همین دلیل، احساس فشار روانی در او باقی می‌ماند. در این موارد مشورت کردن و راهنمایی گرفتن از دیگران به‌عنوان یک مقابله سازگانه در نظر گرفته می‌شود.
- تقسیم کردن یک کار بزرگ به چند کار کوچک‌تر به معنای استفاده از مهارت حل مسئله و روش خرد کردن است.
- انتشار لطیفه‌های اجتماعی به معنای استفاده از حس شوخ طبعی است. شوخی به‌عنوان یک روش مقابله سازگانه، در مواردی استفاده می‌شود که امکان از بین بردن مشکل در کوتاه‌مدت وجود ندارد.

۸۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * روان‌شناسی درس ۸

- درست. فشار روانی به دو نوع مثبت و منفی تقسیم می‌شود. فشار روانی مثبت باعث ارتقای واکنش‌های رفتاری و پردازش‌های شناختی می‌شود، ولی در فشار روانی منفی حالتی از درماندگی و ناامیدی و در نتیجه شکست و ناکامی شکل می‌گیرد.
- نادرست. هنگام فشار روانی، شخص یک رویداد یا یک موقعیت را به‌صورت فشار آور و فراتر از توانایی خود ارزیابی می‌کند و سلامتی خود را در خطر می‌بیند.
- نادرست. ترس و عصبانیت از علائم هیجانی فشار روانی است. علائم شناختی مربوط به توانایی‌های ذهنی است، مانند حواس‌پرتی و فراموشی.
- درست. فشار روانی روبه‌رو شدن با تغییر در زندگی است، چنین تغییری باعث به‌هم خوردن تعادل در زندگی می‌شود و لازم است برای سازگار شدن با شرایط جدید بیشتر تلاش کنیم.

عربی اختصاصی

۸۱- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۲

- رَزَقْنَاكُمْ: به شما روزی دادیم (رد گزینه ۲) / یَوْمٌ: روزی؛ نکره است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / لا یَبِغُ فِیْهِ: نه فروشی در آن است (رد سایر گزینه‌ها) / لا خَلَّةٌ: نه دوستی‌ای (رد سایر گزینه‌ها)

۸۲- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامع عربی، زبان قرآن ۳

- إِنَّمَا ... هُمُ الَّذِينَ: ... تنها آنان‌اند، فقط کسانی هستند (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / یَتَعَامَلُونَ ... تَعَامَلًا یُرِضِی اللّٰهَ: معامله‌ای می‌کنند که خدا را خشنود سازد؛ فعل + مفعول مطلق نوعی + جملة تصف النکرة (رد سایر گزینه‌ها) / لا تَتَجَلَّى إِلَا: فقط آشکار می‌شود، تنها نمایان می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۸۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۲

- تَلْمِیْذُ الصَّفِّ الْأَوَّلِ: دانش‌آموز کلاس اول (رد گزینه ۳) / وَ هُوَ یَحْمَلُ: درحالی‌که حمل می‌کند (رد سایر گزینه‌ها) / مَحْفَظَتُهُ الْفَارِغَةُ: کیف خالی‌اش (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

۸۴- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۶ عربی، زبان قرآن ۲

- إِفْعَالِیْهِ: آن را انجام بده (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / کَبِیْرٌ: بزرگ (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / قَلِیْلُهُ: کم آن، اندکش (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / کَثِیْرٌ: بسیار است، فراوان است (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۵ عربی، زبان قرآن ۲

- إِذَا: هرگاه (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / یُحَاوِلُ الْعُلَمَاءُ: دانشمندان می‌کوشند (رد گزینه ۲) / أَنْ یَعْرِفُوا: که بشناسند (رد سایر گزینه‌ها) / هَذِهِ الْمَحَاوَلَاتُ: این تلاش‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / أَجْوِبَةٌ: جواب‌هایی (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / تَحَسَّنُ: نیکو می‌گرداند (رد گزینه‌های ۱ و ۲)

۸۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) کَادَ: نزدیک بود؛ ماضی است / کَانَ یُوَاصِلُ: ادامه می‌داد؛ «کَانَ + مضارع» به‌صورت ماضی استمراری ترجمه می‌شود.
- (۲) مَعْلَمٌ: معلم من؛ در اصل «مَعْلَمِي» است / سَامِحِنِي: مرا ببخش
- (۳) مَنْ کَانَ ضَعِیْفًا: کسی که ضعیف باشد / ضَعْفُهُ: ناتوانی‌اش

۸۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

- یُسَمَّحُ: اجازه داده می‌شود / خَزَانَةُ الْکُتُبِ: گنجینه کتاب‌ها
- ترجمه درست عبارت: «دوستم از کسانی بود که به آن‌ها اجازه وارد شدن به گنجینه کتاب‌ها داده می‌شود!»

۸۸- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۱

- ماهیانی را بینی: آن تری آسماکاً، آن تَشَاهَدَ آسَمَاکاً (رد سایر گزینه‌ها) / در روزی از روزها: فِي یَوْمٍ مِنَ الْأَیَّامِ (رد گزینه ۳) / پی‌درپی فرو می‌ریزند: تَتَسَاقَطُ (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / از آسمان: مِنَ السَّمَاءِ (رد گزینه ۳)

■ ترجمه متن:

«زبان‌شناسان از زمان قدیم پیرامون موضوع پیدایش زبان اندیشیده‌اند؛ پس از خودشان می‌پرسیدند چه کسی آن را پدید آورد؟ آیا خدا آن را به انسان الهام کرد یا انسان آن را تولید کرد؟ و در این مسئله، دو نظر دارند؛ گروهی از آن‌ها می‌پندارند که منشأ زبان، خداوند بلند مرتبه است و گروه بیشتری اعتقاد دارند که زبان، نیرویی است که خدا آن را در انسان پدید آورد؛ ولی او (انسان) کسی است که آن را برای برطرف کردن نیازش هنگام ایجاد ارتباط با دیگران، کشف کرده است!

انسان اولیه این هدف را از راه وسیله دیگری همچون زدن طبل یا برپا کردن آتش یا حک کردن نگاره‌ها بر سنگ محقق کرد! بعد از گذشت زمان دریافت که می‌تواند صداها را در طبیعت مانند صدای پرندگان و حیوانات یا صدای آب‌ها و باد و ... تقلید کند و آن را پدید آورد! سپس کم کم دریافت که می‌تواند این صداها را به صورت واحد کنار یکدیگر قرار دهد و واژگان و کلمات را بسازد و بعد از آن، جمله ساخته شد! پس این چنین وسیله‌ای ارتباطی برای انسان آشکار شد که ارتباط با دیگران را برایش آسان نمود!»

۸۹- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) از ابتدا انسان هنگامی که پاهایش را در دنیا گذاشت، به تقلید کردن از طبیعت پیرامون تولید کلمات اقدام کرد!
- ۲) هنگام نبود زبان صوتی، واژگان و وسیله‌های دیگری وجود دارند که به رساندن خبرها اقدام کنند!
- ۳) بیشتر زبان‌شناسان مسلمان اعتقاد ندارند به این که منشأ زبان، خداوند بلندمرتبه است!
- ۴) زبان صوتی پیش از زبان نوشتاری آمد، پس اصل زبان، شنیداری است!

۹۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) راه ارتباط با دیگران در زمان قدیم بسته بوده است!
- ۲) مردم اخیراً شروع به فکر کردن پیرامون زبان و پدید آورنده آن کرده‌اند!
- ۳) زبان نزد برخی همان اختراع انسان است!
- ۴) طبیعت، معلم انسان است!

۹۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جامع عربی، زبان قرآن ۳

ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) پدید آورنده زبان!
- ۲) زمان پیدایش زبان!
- ۳) چگونگی پیدایش زبان!
- ۴) راه‌های بیان آنچه در درون است در زمان قدیم!

۹۲- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

در این گزینه، «نون» حرف وقایه نیست.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جامع عربی، زبان قرآن ۳

«الأصوات» جمع مکسر «الصوت» و مذکر می‌باشد.

۹۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جامع عربی، زبان قرآن ۳

«الأرادل» جمع «الأرذل» و «الأفاضل» جمع «الأفضل» اسم تفضیل‌اند و جمع اسم تفضیل غالباً بر وزن «الأفاعِل» می‌آید. پس «الأرادل» و «الأفاضل» درست می‌باشد.

۹۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۲

با توجه به ترجمه آیه سؤال «و چه بسا از چیزی خوشتان نیاید درحالی‌که آن برای شما بهتر است.» تنها گزینه ۱ که به «خوبی صبر کردن» اشاره کرده است، با آن ارتباط معنایی ندارد.
ترجمه گزینه‌ها:

۱) اینکه صبر کنید برای شما بهتر است و خداوند بخشنده مهربان است.

۳) می‌دانی شاید خدا پس از آن، پیشامدی نو درآورد.

۹۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۲

حرف «أن» هرگاه بر سر فعل مضارع بیاید، در انتهای آن تغییراتی را ایجاد می‌کند. پس «أن لا تکذبی» صورت درست این فعل است.
دقت: حرف «أن» در فعل‌های مضارعی که جمع مونث هستند، تغییری ایجاد نمی‌کند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۲

در این گزینه «من» ادات شرط، «يُبْعَدُ» فعل شرط و «يَتَخَلَّصُ» جواب آن است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) «ما» مبتدا و «هو» خبر آن است.

(۳) «ما أَحْسَنَ» به معنای «چه نیکو است» می‌باشد.

(۴) «من» مبتدا و «قادرٌ» خبر آن است.

۹۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * درس ۳ عربی، زبان قرآن ۳

هنگامی که پیش از «إِلَّا» جمله منفی آمده و مستثنی منه ذکر نشده باشد، می‌توانیم جمله را به صورت مثبت و مؤکد ترجمه کنیم.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «إِنَّ» تاکید بر کل جمله است. هم‌چنین پیش از «إِلَّا» فعل منفی «لَمْ يَتَقَدَّمُوا» آمده و مستثنی منه ذکر نشده است.

(۲) پیش از «إِلَّا» فعل ماضی منفی «مَا جَعَلَ» آمده و مستثنی منه ذکر نشده است.

(۳) پیش از «إِلَّا» فعل مضارع منفی «لَا تُجْرِي» آمده، اَمَّا مستثنی منه (المباریات) ذکر شده است.

(۴) پیش از «إِلَّا» فعل مضارع منفی «لَا تَحْتَاجُونَ» آمده و مستثنی منه ذکر نشده است.

۹۹- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * درس ۴ عربی، زبان قرآن ۳

اسمی که نوع و چگونگی فعل را بیان می‌کند، مفعول مطلق نوعی است. پس باید به دنبال «تَقَدَّمَ» باشیم که نقش مفعول مطلق نوعی دارد.

بررسی گزینه‌ها:

(۱) «تَقَدَّمَ» خبر «كَانَ» است.

(۲) «تَقَدَّمَ» مفعول فعل «لَمْ يُشَاهِدْ» است.

(۳) «تَقَدَّمَ» مفعول مطلق نوعی است و «كَانَ...» جمله ای است که آن را توصیف می‌کند.

(۴) «تَقَدَّمَ» مفعول مطلق تاکیدی است و بر انجام فعل تاکید می‌کند.

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: ساده * درس ۲ عربی، زبان قرآن ۱

عدهای «عِشْرُونَ، ثَلَاثُونَ، أَرْبَعُونَ، خَمْسُونَ، سِتُّونَ، سَبْعُونَ، ثَمَانُونَ، تِسْعُونَ» عقود نام دارند که در گزینه ۳ هیچ‌یک از این اعداد نیامده است.

تاریخ

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۱ (درس ۴)

انقلاب کشاورزی سه پیامد مهم داشت که یکی از آنها رونق دادوستد بود.

در نتیجه تولید مازاد بر نیاز، دادوستد میان روستاهای دور و نزدیک به تدریج آغاز شد. رونق دادوستد، زمینه آشنایی مردم مناطق مختلف را با آداب و رسوم، مهارت‌ها و اندیشه‌های یکدیگر فراهم آورد.

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۱)

کنفوسیوس بیش از هر چیز به رفتار اخلاقی توجه داشت و دربارهٔ دین یا خدایان چینی خیلی کم سخن گفته است. اساس تعلیم او این بود که مردم چطور باید رفتار کنند و حاکمان چگونه باید رفتار مناسب را در جامعه ترویج دهند. اندرزنامه‌ها نیز بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می‌پردازند. از نمونه‌های مشهور اندرزنامه‌ها می‌توان به قابوس‌نامه نوشتهٔ عنصرالمعالی در قرن پنجم هجری اشاره کرد.

بنابراین تعلیم کنفوسیوس را می‌توان به متون اندرزنامه‌ای ایران در دورهٔ اسلامی نزدیک دانست.

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس‌های ۶ و ۱۰)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) تمام وقایع این گزینه مربوط به دورهٔ ساسانیان و بعد از میلاد مسیح است.

(۲) امپراتوری ژولیوس سزار و قتل او ← ۴۴ تا ۴۷ ق.م.

شورش اسپار تاکوس و قیام بردگان به رهبری او ← ۷۱-۷۳ ق.م.

شکست کراسوس رومی از سورنا سردار ایرانی ← ۵۳ ق.م.

(۳) تمام وقایع این گزینه مربوط به دورهٔ هخامنشیان و قبل از دورهٔ مورد نظر است.

(۴) به‌جز امپراتوری ژولیوس سزار سایر موارد این گزینه مربوط به دورهٔ ساسانیان و بعد از میلاد مسیح است.

نکته: دورهٔ ذکر شده در سؤال (آخرین سدهٔ قبل از میلاد) مقارن با حکومت اشکانیان در ایران بوده است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۱ (درس‌های ۷ و ۱۵)

در کاوش‌های تخت‌جمشید بیش از سی هزار لوح گلی به زبان ایلامی کشف شد که تاکنون حدود چهار تا پنج هزار از این لوح‌ها خوانده و ترجمه شده‌اند. این لوح‌ها اطلاعات سودمندی دربارهٔ اوضاع اقتصادی و اجتماعی و تشکیلات اداری دورهٔ هخامنشیان ارائه می‌دهند. تقریباً تمامی هزاران لوح گلی کشف شده از تخت‌جمشید، به خط و زبان ایلامی است.
بررسی موارد نادرست:

(الف) همهٔ الواح کشف شده به زبان و خط ایلامی نیست (در متن کتاب درسی از عبارت «تقریباً تمامی» استفاده شده است).

(د) در امپراتوری هخامنشی زبان ایلامی به عنوان زبان دوم رایج بود.

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۲ (درس ۲)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) طبری تاریخ عمومی خود را به روش سال‌شماری نوشته است.

(۳) مسعودی کتاب خود را به روش موضوع محوری نوشته است.

(۴) طبری تاریخ عمومی خود را به سبک تاریخ‌نگاری روایی نوشته است یعنی روایت‌های مختلف دربارهٔ موضوع واحد را با آوردن اسناد ذکر می‌کند و گزینش نمی‌کند.

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۶)

خاندان اموی با سرکوب شورش‌های داخلی و دفع حملات مسیحیان تا سال ۴۲۲ ه. ق، به صورت مستقل از خلافت عباسیان، بر سرزمین اندلس حکومت کردند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) ضعف سیاسی و نظامی اندلس در دورهٔ خاندان‌های مسلمان بعد از امویان ایجاد شد.

(۳) عبدالرحمن بن معاویه از نوادگان هشام بود نه هم دوره با او.

(۴) مسیحیان در اواخر قرن ۹ به حکومت مسلمانان اندلس پایان دادند.

۱۰۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس ۸)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) دورهٔ اردشیر ساسانی نخستین باری نبود که تیسفون به عنوان پایتخت انتخاب شد بلکه این شهر قبل از آن نیز در دورهٔ اشکانی هم پایتخت بوده است.

(۲) کاخ تیسفون در کنار رود دجله ساخته شد.

(۳) تیسفون در سال ۱۶ هج (همان سال جنگ جلول) به تسخیر مسلمانان درآمد.

(۴) تیسفون در سال ۱۶ هج فتح شد نه سال ۱۴ هج

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس‌های ۱۱ و ۱۳)

بررسی موارد نادرست:

(ب) قراقویونلوها قبل از آق‌قویونلوها قدرت گرفتند.

(د) قراقویونلوها و آق‌قویونلوها هر دو درگیر رقابت و دشمنی با مشایخ طریقت صفوی بودند.

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۲ (درس‌های ۱۴ و ۱۵)

در دورهٔ صفوی، که با تحولات عظیم علمی در اروپا هم‌زمان بود، علوم تجربی و ریاضیات در ایران رو به افول گذاشت. تنها برخی از متون کهن پزشکی مانند قانون ابن‌سینا (رد گزینه ۳) و برخی متون قدیمی ریاضی (رد گزینه ۴) و نجوم در مدارس تدریس می‌شد. با ورود گروهی از علما به ایران، آموزش علوم دینی، به‌ویژه معارف شیعی، در ایران گسترش یافت.

در نیمهٔ دوم قرون وسطا به تدریج مدارس و دانشگاه‌ها توسعه پیدا کردند. کتاب قانون ابن‌سینا در پزشکی، از متون اصلی آن دانشگاه‌ها بود. (رد گزینه ۳) دانشگاه پاریس نیز به فرمان پادشاه فرانسه تأسیس شد (۱۲۰۰ م). طالبان علم در این دانشگاه به تحصیل حقوق، فلسفه و الهیات مسیحی می‌پرداختند. (رد گزینه ۱) در آن زمان آموزش رسمی به زبان لاتینی بود و بر دانش الهیات مسیحی، فلسفه و منطق تأکید می‌شد و به علوم تجربی و مهندسی توجهی نمی‌شد.

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس ۲)

در عصر کریم‌خان زند تحولی بزرگ در نقاشی و نگارگری به‌وجود آمد و نقاشان به تدریج هنر خود را با معیارهای هنری اروپا تطبیق دادند. (مورد «د») همچنین ورود هنرمندان و صنعتگران هندی بعد از فتوحات نادر در هند موجب تلفیق هنر ایرانی و هندی شد. (مورد «الف»)

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * تاریخ ۳ (درس های ۲ و ۳)

سال وقوع وقایع ذکر شده:

(الف) انگلستان بعد از سرکوب شورش سربازان هندی در سال ۱۸۵۷ میلادی هند را رسماً جزئی از قلمرو خویش اعلام کرد.

(ب) بیسمارک در سال ۱۸۷۱ میلادی سرزمین های آلمانی را متحد و امپراتوری آلمان را تاسیس کرد.

(ج) پایان حکومت ناپلئون ۱۸۱۴ میلادی بود.

(د) دوره دوم جنگ های ایران و روسیه در سال ۱۸۲۶ میلادی تا ۱۸۲۸ میلادی رخ داد.

بنابراین ترتیب درست وقایع به صورت زیر است:

«ج» ← «د» ← «الف» ← «ب»

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۸)

حکومت استالین در شوروی در عرصه خارجی به دنبال گسترش مرزها و تسلط بر برخی کشورها و سرزمین های اروپای شرقی بود.

موسولینی در ایتالیا نیز در بعد روابط خارجی سودای احیای دوباره امپراتوری روم باستان و تسلط بر دریای مدیترانه و شمال آفریقا را در سر

می پروراند.

هیتر نیز در آلمان علاوه بر بستن پیمان های دو و چند جانبه با برخی کشورها برنامه های توسعه طلبانه سرحدی و سرزمینی خود را به پیش برد.

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * تاریخ ۳ (درس ۱۰)

اولین دولت بعد از انقلاب دولت مهندس بازرگان بود. مهندس بازرگان در ۲۵ بهمن ۵۷ کابینه خود را که تقریباً همگی از اعضاء یا طرفداران

نهیض آزادی و جبهه ملی بودند معرفی کرد.

در دوره پهلوی (سال ۴۲ تا ۵۷) جبهه ملی و نهضت آزادی در چارچوب قانون اساسی به مبارزات خود ادامه می دادند.

جغرافیا

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۱۰)

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) باغداران باید تولیدات خود را با موقعیت مطلق ایران تطبیق دهند تا از توان ها و ظرفیت های محیطی استفاده کرده باشند.

(۳) کمبود منابع آب در ایران ناشی از موقعیت مطلق (ریاضی) آن است.

(۴) امروزه با توجه به مشکل کاهش منابع آبی کشور توصیه می شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش های نوین

آبیاری متناسب با محیط تغییر یابد.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۴)

قسمت اول گزینه ها به کلوت و چاله های بادی اشاره دارد که هر دو پدیده در دشت لوت دیده می شود. بنابراین قسمت اول هر چهار گزینه

درست است. اما بخش دوم گزینه ها کلوت یا یاردانگ در رسوبات نرم به جامانده از دریاچه های قدیم پدید می آید و طی میلیون ها سال، باد

شیارهایی موازی و لاشکل در این رسوبات ایجاد می کند. باد به تدریج بخش نرم را با خود می برد و بخش های سخت تر باقی می ماند.

چاله های بادی در نواحی دارای ماسه های ریز و به ویژه فاقد پوشش گیاهی به وجود می آید. در این نواحی، باد ذرات را از محل خود جابه جا

می کند و به تدریج حفره ها یا چاله هایی وسیع پدید می آورد. اگر در اثر برخورد با آب های زیرزمینی، رطوبت و چسبندگی در دانه ها به وجود

بیاید، فرسایش بادی کند و سپس متوقف می شود. (رد گزینه ۳) چاله های بادی که عمق بعضی از آن ها به ۴۰ متر نیز می رسد، در دشت لوت

وجود دارد. (رد گزینه ۴)

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۱ (درس ۴)

ویژگی نواحی آب و هوایی ایران عبارت است از:

■ آب و هوای گرم و خشک:

(۱) بارش کم و خشکی هوا (۲) اختلاف شدید دما

(۴) تبخیر و تفرق زیاد

(۳) فقر پوشش گیاهی

■ آب و هوای کوهستانی:

(۱) افزایش بارندگی و کاهش دما با افزایش ارتفاع

(۳) بارندگی اغلب به صورت برف

(۲) میانگین دمای پایین

■ آب و هوای گرم و شرجی:

(۲) رطوبت نسبی بالا

(۴) میانگین دمای بالای سالیانه

(۱) بارندگی اندک

■ آب و هوای معتدل خزری:

(۲) اعتدال دما در طول سال

(۳) پوشش گیاهی غنی

(۱) بارندگی زیاد

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۸)

بررسی موارد:

(الف) مربوط به تقسیمات کشوری دوره عباسیان است.

(ب) مربوط به تقسیمات کشوری دوره قاجار است.

(ج) مربوط به تقسیمات کشوری دوره ساسانیان است.

(د) مربوط به تقسیمات کشوری دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجار است.

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیای ایران (درس ۹) و جغرافیا ۲ (درس ۲)

امروزه اغلب سکونتگاه‌ها چند نقش دارند و این نقش‌ها را با هم ایفا می‌کنند. ← انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

ممکن است نقش سکونتگاه‌ها در طول زمان تغییر کند یا تکامل و توسعه یابد. ← انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند یا نواحی طبیعی را تغییر می‌دهند.

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۳)

در بارندگی نشان داده شده در تصویر (بارندگی کوهستانی) نواحی مرتفع و کوهستانی مانع آن می‌شوند که توده هوای مرطوب به صورت افقی حرکت کند (رد گزینه‌های ۳ و ۴) در نتیجه توده هوا در امتداد دامنه کوه (عمودی) به طرف قله بالا می‌رود. این برخلاف بارش سیکلونی است که در آن یک توده هوا فعالیت دارد. (رد گزینه ۱)

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیای ایران (درس ۷)

برنج از غلات مهم است و نقش مهمی در تأمین غذای جهان دارد، اما به دلیل اینکه به شرایط خاص آب‌وهوایی گرمسیری و نیمه‌گرمسیری و رطوبت هوا و آب زیاد وابسته است، در نواحی خاصی کشت می‌شود.

از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز و به کار بردن روش‌های علمی، بذرها اصلاح شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند که از جمله این کشورها می‌توان به فیلیپین و پاکستان اشاره کرد که در زمینه تولید برنج به خودکفایی رسیدند.

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * جغرافیا ۲ (درس ۱۱)

بررسی موارد:

(الف و ج) راتزل می‌گفت اگر کشورهای کوچک برای جمعیت خود فضای کافی نداشته باشند و درصدد توسعه سرزمین‌های خود بر نیایند، نابودی آن‌ها حتمی است. او همچنین برای عامل موقعیت جغرافیایی اهمیت قائل بود و اعتقاد داشت که موقعیت یک کشور در مجاورت یک دولت قوی یا ضعیف، بر سیاست و قدرت آن تأثیر می‌گذارد. به این ترتیب نظریه فضای حیاتی را مطرح کرد. حمله نظامی آمریکا به افغانستان و عراق در سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۸۰ اشغال این کشورها یا حمله عراق به ایران در سال ۱۳۵۹ و به کویت در سال ۱۳۶۹ و حمله‌های عربستان به یمن در سال‌های اخیر نمونه‌هایی از توسعه‌طلبی کشورها است.

(ب) نظریه قدرت دریایی را «آلفرد ماهان» مطرح کرد. او که در باسالار بود، فضاهای دریایی و اقیانوسی را در شکل‌گیری قدرت جهانی و کنترل و محاصره قدرت خشکی مؤثر می‌دانست. آلفرد ماهان در کتاب خود نشان داد که چگونه انگلستان به دلیل برخورداری از قدرت دریایی بر رقیبان خود پیروز شد.

بنابراین نظریه‌های «الف» و «ج» با نظریه «ب» متفاوت است.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۱)

فعالیت نوع دوم و سوم به فعالیت‌های صنعتی و خدماتی اشاره دارد که از فعالیت‌های شهرنشینان محسوب می‌شود.

متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا نیز ملاک جمعیتی است و به‌طور کلی شهرها از روستاها پرجمعیت‌ترند و تراکم جمعیت نیز در آن‌ها بیشتر است.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * جغرافیا ۳ (درس ۲)

تهیه و اجرای طرح هادی روستایی از وظایف مهم بنیاد مسکن انقلاب اسلامی است. در طرح‌های هادی روستایی کاربری‌های اراضی روستا شناسایی و نقشه‌های وضع موجود آن تهیه می‌شود. در این طرح‌ها ساماندهی کاربری‌های مسکونی، کشاورزی، خدماتی و نیازها و همچنین چگونگی گسترش روستا در آینده معین می‌شود و راهکارهایی برای بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی روستاها ارائه می‌گردد.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۲، فنون و مهارت‌های جغرافیایی ۱)

با توجه به حرکت زمین از غرب به شرق، مناطق مختلف کره زمین واقع بر نصف‌النهارها پی‌درپی در مقابل خورشید قرار می‌گیرند و ساکنان مناطق سمت راست زودتر از مناطق سمت چپ طلوع خورشید را مشاهده می‌کنند. بدین ترتیب، بین همه مکان‌های واقع بر نصف‌النهارهای مختلف کره زمین همواره اختلاف زمانی وجود دارد؛ به‌طوری که در یک کشور، زمان واقعی دو شهر مجاور متفاوت است.

ساکنان تهران نیز به دلیل قرار گرفتن در سمت راست پاریس طلوع خورشید را زودتر مشاهده می‌کنند و دارای ساعت واقعی متفاوتی هستند.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: متوسط * جغرافیا ۳ (درس ۵)

شکل حوضه، شیب و تعداد انشعابات حوضه نیز رابطه مستقیمی با سیل خیزی رود دارند. حوضه‌های آبخیز از نظر شکل به سه گروه گرد، دراز و پهن تقسیم می‌شوند. هرچه شکل حوضه آبخیز گردتر و شیب آن بیشتر باشد، سیل خیزتر است. به عکس، هرچه حوضه درازتر و کشیده‌تر باشد، سیل خیزی آن کمتر است.

در تصویر سؤال حوضه آبخیز «الف» گردتر و شیب بیشتری دارد، بنابراین سیل خیزتر است. حوضه آبخیز «د» شیب کمتری دارد و کشیده‌تر است بنابراین سیل خیزی آن نسبت به سایر حوضه‌ها کمتر است.

فلسفه و منطق

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۲)

اگر «دو سال اختلاف» مطرح شده بود، دو معنا داشت: ۱- دو سال اختلاف سن؛ ۲- دو سال اختلاف نظر. اما با آوردن کلمه «سن» این ابهام برطرف شده است و فقط معنای اول قابل قبول است.

گزینه ۱: بر اساس اینکه «شکسته» صفت میز باشد یا صفت شیشه میز، دو معنا می‌تواند داشته باشد.

گزینه ۲: «گلیم» به معنای «فرش» یا به معنای «گل‌ایم» یعنی «کل هستیم». معنای دوم بر اساس مغالطه نگارشی قابل قبول است.

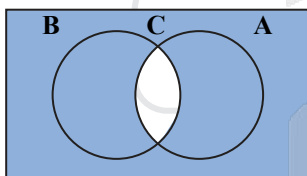
گزینه ۳: دو معنا دارد: ۱- قیمت ساعت چند است؟ ۲- زمانی که ساعت نشان می‌دهد، چند است؟

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۲

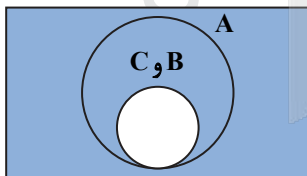
▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۳)

مفروضات سوال می‌گوید A هم بخش مشترک با B دارد و هم بخش اختصاصی؛ یعنی بخشی که با B مشترک نیست. پس امکان ندارد رابطه A و B تساوی باشد (رد گزینه ۱). این وضعیت در دو حالت ممکن است رخ دهد: یکی اینکه A و B رابطه عموم و خصوص من وجه داشته باشند و دیگر اینکه رابطه عموم و خصوص مطلق داشته باشند به نحوی که A عام‌تر باشد. همان طور که در نمودارها مشخص است، در حالت اول رابطه B با C عموم و خصوص مطلق خواهد بود (رد گزینه ۳) و در حالت دوم این رابطه تساوی می‌شود. برای بررسی دو گزینه دیگر لازم است غیر B را مشخص کنیم. لذا بیرون محدوده C را به طور کامل رنگی می‌کنیم. واضح است که غیر C علاوه بر مصادیق اختصاصی B مصادیق بیرون از B را هم شامل می‌شود (رد گزینه ۴). همچنین غیر C هم نسبت به A مصادیق مشترک دارد (قسمت اختصاصی A) و هم مصادیق غیرمشترک دارد (بیرون A) و هم A نسبت به غیر C مصادیق غیرمشترک دارد (درون C). پس رابطه A و غیر C عموم و خصوص من وجه است.

حالت اول:

حالت دوم:

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۴)

در تعریف مفهومی، اجزای سازنده مفهوم مجهول تحلیل می‌شوند و به دو بخش ویژگی‌های مشترک با دیگر مفاهیم (جزء عام) و ویژگی‌های اختصاصی مفهوم مجهول که وجه افتراق هستند (امر خاص)، تقسیم می‌شوند.

گزینه ۱: برخی تصورات نیاز به تعریف ندارند. مثل تصور ما از مفهوم بدیهی «هستی» یا تصوراتی که از طریق حس درک می‌شوند (مثلاً تصور ما از طعم شیرین).

گزینه ۲: هر حملی (ایجابی یا سلبی) تعریف محسوب نمی‌شود. مثلاً در عبارت «میوه مفید است» مفهوم «مفید» را به «میوه» نسبت داده‌ایم ولی «میوه» را تعریف نکرده‌ایم.

گزینه ۴: تعریف لزوماً در قالب یک تصدیق بیان نمی‌شود بلکه مثلاً می‌توان در تعریف مفهوم «انسان» صرفاً گفت «حیوان ناطق».

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * منطق (درس ۶)

مصرع اول این بیت، جمله امری است که انشایی محسوب می‌شود و قضیه نیست. مصرع دوم یک قضیه شرطی متصل است. بنابراین کلاً در این بیت، یک قضیه به کار رفته است.

گزینه ۲: مصرع اول فقط یک قضیه شرطی است و مصرع دوم سه قضیه حملی دارد (۱- گفتا ... ۲- ز که نالیم؟ (یعنی جای اعتراض از هیچ‌کس نیست) ۳- از ماست که بر ماست).

گزینه ۳: اولاً کل بیت یک قضیه شرطی متصل است و اجزای قضیه شرطی حکم مستقل ندارند. ثانیاً در مصرع دوم نیز «گشودن گره» سلب شده است، نه اینکه نسبت داده شده باشد.

گزینه ۴: این قضیه به صورت استاندارد به شکل «من همت‌کننده در طلب دانش هستم» می‌باشد. بنابراین به ثبوت «همت‌کننده در طلب دانش» برای «من» حکم شده است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * منطق (درس ۷)

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۳

قضیه مورد نظر به صورت استاندارد، می‌شود: «هر واقعییتی دارای یک بخش ناشناختنی است». عکس مستوی این گزاره می‌شود: «بعضی دارای یک بخش ناشناختنی‌ها واقعیت‌اند». همین گزاره با ادبیات سلیس‌تر به شکل «برخی چیزها که یک بخش ناشناختنی دارند، واقعیت‌اند» بیان می‌شود.

گزینه‌های ۱ و ۲: محمول تغییر کرده است («دارای یک بخش ناشناختنی»، در گزینه ۱ تبدیل به «دارای یک بخش شناختنی» و در گزینه ۲ تبدیل به «ناشناختنی» شده است) لذا هیچ‌یک از روابط تقابل یا عکس مستوی را ندارد. پس از نظر منطقی نمی‌توان چنین نتیجه‌ای گرفت.

گزینه ۴: موضوع تغییر کرده است («واقعیت» تبدیل به «قسمتی از واقعیت» شده است) لذا هیچ‌یک از روابط تقابل یا عکس مستوی را ندارد. پس از نظر منطقی نمی‌توان چنین نتیجه‌ای گرفت.

▲ مشخصات سؤال: ساده * منطق (درس ۸)

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۲

چون در قضیه «هر الف ب است»، مفهوم «ب» (حدوسط) منفی است لذا طبق شرط دوم نمی‌تواند در مقدمه دیگر هم منفی باشد. بنابراین قضیه «بعضی ب ج نیست» به سبب منفی کردن «ب» نمی‌تواند مقدمه دیگر این استدلال باشد.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه یازدهم (درس ۲)

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۲

فلسفه‌های مضاف مسائل وجودشناسی و معرفت‌شناسی را وارد حوزه‌های خاص از جمله حوزه علوم می‌کنند، نه برعکس (رد گزینه ۴). بنابراین می‌توان گفت مسائلی را مطرح می‌کنند که هم فلسفی است و هم مربوط به علوم می‌شود و لذا این مسائل به نوعی مشترک میان علوم و فلسفه هستند. همچنین بنیان‌های عقلی علوم در این فلسفه‌ها بررسی می‌شوند (توجه کنید که مسائل فلسفه‌های مضاف، بنیادی و فلسفی هستند، نه علمی. بنابراین تعبیر مسائل مشترک میان فلسفه و علم، تعبیری با مسامحه است. ولی با توجه به رد شدن سایر گزینه‌ها با توضیحی که دادیم می‌توان این گزینه را پذیرفت).

گزینه ۱: دانش‌های تاریخ و حقوق روش‌های خاص خود را دارند و با تأمل فیلسوفانه به دست نمی‌آیند. در واقع برعکس مطلب این گزینه درست است؛ یعنی با تأمل فیلسوفانه در دانش‌هایی مانند تاریخ و حقوق، شاخه‌هایی از فلسفه چون فلسفه تاریخ و فلسفه حقوق شکل می‌گیرد.

گزینه ۳: شناخت وجود، فرع بر امکان شناخت آن است، نه برعکس.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه یازدهم (درس ۴)

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۱

پارمنیدس معتقد است واقعیت فقط با عقل درک می‌شود و چون حرکت با عقل درک نمی‌شود لذا واقعیت ندارد. این یعنی نقش عقل در درک سکون و حرکت تعیین‌کننده است. اما هراکلیتوس در عین اینکه عقل را هم قبول داشت، شناخت حرکت را امری حسی می‌دانست.

از نظر هراکلیتوس اضداد (امور ناسازگار) همواره با هم جمع می‌شوند و لذا به جنگ و ستیزه می‌پردازند و این امر سبب حرکت و تغییر دائمی در جهان است. پس می‌توان گفت از نظر او، حرکت در حقیقت همان جمع امور ناسازگار است.

▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه یازدهم (درس ۶)

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۱

اگر باور نداشتیم که می‌توانیم موجودات را بشناسیم، نمی‌توانستیم با آن‌ها تعاملی داشته باشیم. پس رفتار ما با آن‌ها گویای باور ما به امکان شناخت است.

گزینه ۲: شناخت بشر محدود است.

گزینه ۳: نسبییت شناخت، یعنی هیچ امری را به طور مطلق نشناسیم، نه اینکه برخی خصوصیات موجودات را نشناسیم.

گزینه ۴: این تفاوت شناخت می‌تواند بر اساس خطای شناختی یک طرف یا هر دو طرف تحلیل شود که قابل برطرف شدن است. لذا معمولاً افرادی که با هم اختلاف دارند، با هم بحث می‌کنند تا یکدیگر را قانع کنند. پس تفاوت شناخت لزوماً نشانه شخصی بودن شناخت نیست.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه یازدهم (درس ۷)

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۴

بررسی و تحلیل تنها از قوه عقل بر می‌آید و هیچ ابزار شناختی دیگری، تحلیل‌گر نیست.

گزینه ۱: قلب هم می‌تواند به چنین حقایقی برسد.

گزینه ۲: همکاری حس و عقل است و ویژه عقل نیست.

گزینه ۳: مقدمات استدلال‌های قیاسی می‌توانند حسی و تجربی هم باشند.

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه یازدهم (درس ۹)

از نظر افلاطون تنها موجودی که توان تعقل دارد، نفس انسان است و لذا درک امتناع اجتماع نقیضین (یک چیز نمی تواند هم باشد و هم نباشد) هم که امری عقلی است، به نفس انسانی مربوط می شود.

گزینه ۱: مطابق متن کتاب درسی، دقیق تر آن است که گفته شود: «هر موجود زنده و دارای عقل، یک جزء نامرئی به نام نفس دارد» ولی این گزینه جای «عقل» و «نفس» را عوض کرده و گفته است: «هر دارای نفس، دارای عقل است». باید توجه داشت که انسان در بدو تولد، زنده است و حیات دارد لذا دارای نفس است ولی قدرت نطق و تعقل او مدتی بعد از تولد شکل می گیرد. پس انسان در ابتدا دارای نفس است ولی عقل ندارد بلکه صرفاً استعداد و قوه تعقل دارد و مدتی بعد، قوه عقل او بالفعل می شود و در آن هنگام می توان گفت که انسان دارای عقل است. پس هر دارای نفسی، لزوماً دارای عقل نیست. (تذکر: معمولاً گزاره «انسان دارای عقل است» را از آن جهت که «استعداد و قوه عقل» همواره در انسان هست، درست در نظر می گیرند. ولی در این سؤال، اولاً با توجه به درست بودن قطعی گزینه ۳، سایر گزینه ها باید به گونه ای تفسیر شوند که نادرست باشند. ثانیاً وقتی «نفس» و «عقل» در یک جمله به کار می روند، یعنی گوینده به تفاوت دقیق آن ها توجه دارد و در این فرض نمی توان گفت «انسان همواره دارای عقل است» بلکه باید گفت «انسان همواره دارای نفس است و نفس او استعداد دارد که دارای عقل شود».)

گزینه ۲: افلاطون نفس را عامل حیات می داند لذا چون انسان از بدو تولد، زنده است، نفس دارد. این کمالات نفس است که به تدریج به فعلیت می رسد، نه خود آن (تذکر: علاوه بر اینکه نفس از ابتدا عامل حیات است، کتاب درسی بالقوه بودن همه دارایی های نفس را نیز به عنوان دیدگاه ارسطو مطرح کرده است و دلیلی نداریم افلاطون را موافق این دیدگاه بدانیم).

گزینه ۴: هر موجود مجردی، محدودیت های ماده را ندارد؛ از جمله حقایق عالم مُثُل.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه یازدهم (درس ۱۱)

از نظر فیلسوفان مسلمان، منشأ گرایش به نیکی و گریز از بدی، فطرت انسان است. توجه کنید که این فیلسوفان هیچ شناختی را (چه عقلی چه غیر عقلی) فطری نمی دانند لذا گرایش اخلاقی از سنخ شناخت نیستند که از سوی ابزارهای شناخت از جمله عقل نظری درک شوند. گزینه ۲: اینکه فضائل در جهت سلامت جامعه و خیر افراد است، منافاتی با دیدگاه فیلسوفان مسلمان ندارد. ولی این امور معیار تشخیص خوب و بد اخلاقی نیستند.

گزینه ۳: تشخیص اخلاقیات از نگاه فیلسوفان مسلمان با عقل است و طبعاً عقل سالم و معتدل می تواند چنین تشخیصی داشته باشد. همچنین شرط رسیدن به سعادت فردی و اجتماعی هم تشخیص اخلاقیات و عمل به فضائل و ترک رذائل است. در حقیقت، این ها دیدگاه افلاطون و ارسطو است که فیلسوفان مسلمان هم نظری نزدیک به آن ها داشتند.

گزینه ۴: از نظر فیلسوفان مسلمان ما دو گونه گرایش داریم. یکی گرایش اخلاقی به فضایل و ترک رذایل و دیگری گرایش طبیعی به امیال مادی. گاهی که این دو با هم در تضاد قرار می گیرند، مانند دو کفه ترازو خواهند بود و ممکن است گرایش طبیعی شدیدتر باشند و انسان را به سوی ترک فضایل و انجام رذایل سوق دهند. لذا برخی دیگر از انگیزه ها مثل انگیزه اطاعت از خداوند و دستیابی به پاداش ها و رهایی از عقوبت های او می توانند باعث سنگینی کفه تمایل به فضایل و ترک رذایل شوند. (توجه: در حقیقت گرایش های اخلاقی و گرایش های طبیعی می توانند گاهی به صورت دو کفه ترازو باشند، نه گرایش های اخلاقی به تنهایی. ولی در این گزینه گرایش های طبیعی که در تضاد با گرایش به فضایل باشند هم گرایش اخلاقی دانسته شده اند. بنابراین با توجه به نادرستی گزینه ۱، این گزینه را باید با مسامحه درست در نظر بگیریم تا سؤال فقط یک پاسخ داشته باشد.)

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۲)

گزینه ۱: ضروری (بی رنگی جزء تعریف آب است) - امکانی (فعل می تواند داشتن حالتی را برساند، نه انجام کاری را)

گزینه ۲: امکانی (از ویژگی های تجربی چوب است و ضرورت عقلی ندارد) - ضروری (یک ویروس خاص نمی تواند یکی از انواع ویروس ها نباشد)

گزینه ۳: امکانی (یک امر حسی و تجربی است و ضرورت عقلی ندارد) - ضروری (از ویژگی های ذاتی جسم است)

گزینه ۴: ضروری (گاز بودن ذاتی اکسیژن است) - ضروری (ماده بودن ذاتی فلز است)

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه دوازدهم (درس ۳)

دیدگاه تجربه گرایان این است که رابطه علیت به عنوان یک رابطه ضروری بین علت و معلول، بر اساس تجربه درک می شود.

گزینه ۱: دیدگاه هیوم است.

گزینه ۲: اصالت روش تجربی یک اصل است و خودش را از تجربه چند مورد جزئی نتیجه نمی گیرند.

گزینه ۴: این دیدگاه خاص تجربه گرایان نیست و همه آن را قبول دارند.

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه دوازدهم (درس ۵)

تجربه گرایی شدید هیوم که می گفت عقل هیچ شناخت مستقل از حس و تجربه ای ندارد و لذا هیچ شناخت مستقل از حس و تجربه ای نداریم، سبب شد که نتواند براهین فیلسوفان عقل گرا درباره خداوند را بپذیرد.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۶)

فارابی می گفت هر چه وجودش از خودش نیست، نیاز به علت دارد، نه هر واقعیتی.

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فلسفه دوازدهم (درس ۷)

از آنجا که توجه به عقل و عقلانیت با مبانی اولیه کلیسای کاتولیک سازگاری نداشت، این توجه و روی آوری، به تدریج به گسترش عقل‌گرایی و عقب‌نشینی اندیشه‌های دینی انجامید، تا اینکه در این دوره عقل جای دین را گرفت و دین مسیحیت را به گوشه‌ای از زندگی اروپاییان برد و در حاشیه قرار داد.

گزینه ۱: کشف این توانایی به خودی خود سبب نمی‌شود عقل بر دین حاکم شود.

گزینه ۲: این اتفاق بعد از دوره حاکمیت کلیسا و در عصر رنسانس رخ داد.

گزینه ۳: فیلسوفان قدیم همواره رویکرد عقلی داشته‌اند و این رویکرد مربوط به زمان خاصی نیست.

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فلسفه دوازدهم (درس ۸)

از نظر فیلسوفان مسلمان، ایمانی که پشتوانه عقلی نداشته باشد ارزشی ندارد و چه بسا انسان را به سوی کارهای اشتباه نیز بکشاند.

گزینه ۱: آنان به دنبال برطرف شدن کامل تعارض‌های ظاهری عقل و وحی هستند، نه کاستن تعارض‌ها.

گزینه ۳: در همه موضوعات نتیجه این سه روش یکسان نیست؛ زیرا برخی موضوعات صرفاً وحیانی یا صرفاً شهودی یا صرفاً عقلانی هستند.

البته اگر در موضوعی هر سه روش کارایی داشته باشد، حتماً نتیجه یکسان خواهند داشت.

گزینه ۴: وحی پیامبران نیازی به تهذیب نفس ندارد؛ زیرا از طرف خداوند اعطا می‌شود.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۱۰)

ابن سینا روش علوم طبیعی را تجربی می‌داند و معتقد است تجربه بر اساس اصول عقلانی معتبر است.

گزینه ۲: بینش کلی از راه تفکر فلسفی حاصل می‌شود، نه مشاهده و آزمایش.

گزینه ۳: مطالعه تجربی راهی به شناخت ماورای طبیعت و خدا ندارد.

گزینه ۴: کل عالم طبیعت هم طبیعتی متفاوت با طبیعت هر یک از اجزایش دارد که حرکات و آثار کلی را تعیین می‌کند.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فلسفه دوازدهم (درس ۱۱)

ملاصدرا در فلسفه خود فقط از روش فلسفی که استدلال عقلی است استفاده می‌کند و آیات و شهودها فقط نقش مؤید را داشتند.

اقتصاد

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۳)

بررسی موارد:

مورد اول: در مورد اول، زیبا با اینکه می‌داند خوردن کیک خلاف رژیم غذایی‌اش است، نمی‌تواند تصمیم منطقی بگیرد و مقداری از کیک تولد را می‌خورد. این مورد به «بی‌صبری زیاد» از انواع اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری اشاره می‌کند.

مورد دوم: در این مثال مجتبی تحت‌تأثیر «حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری» قرار گرفته است، زیرا آن لباس ۴۵۰ هزار تومانی با ۵۰٪ تخفیف باز هم

از پیراهن ۱۶۵ هزار تومانی گران‌تر است، ولی مجتبی به این موضوع بی‌توجه است و تنها به خاطر ۵۰٪ تخفیف آن لباس را انتخاب کرده است.

مورد سوم: پدر مریم در این مثال دچار اشتباه «خودرأی بودن یا اعتمادبه‌نفس بیش از اندازه» شده است؛ زیرا در خصوص درآمد آینده خوش‌بینی اشتباهی دارد.

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۴)

الگوی مرز امکانات تولید، کمک می‌کند به شکل ساده و نموداری، انتخاب‌های پیش‌روی هر تولیدکننده را ببینیم تا متوجه شویم که تولید چه

ترکیبی از کالاها و انتخاب‌های ممکن، بیشترین سود را خواهد داشت. بنابراین در الگوی مرز امکانات تولید به دنبال پاسخ به این سؤال

هستیم: «یک شرکت (یا یک کشور) چگونه می‌تواند منابع کمیاب خود را میان انواع تولیدات تقسیم کند؟»

نکته: یک تولیدکننده بهتر است بر روی مرز امکانات تولید کند.

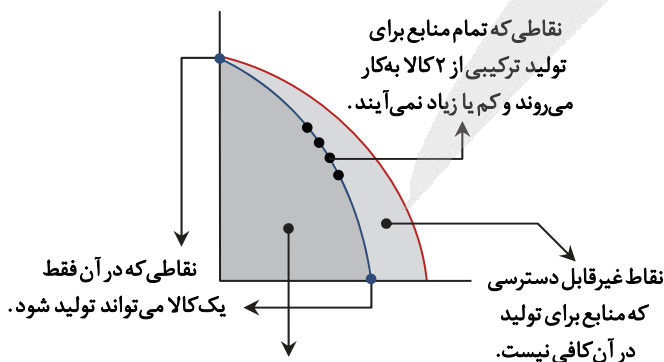
حواستون باشه: نقاط خارج از مرز امکانات: نقاطی

با منابع موجود قابل دسترس نمی‌باشد.

نقاط درون (زیر) مرز امکانات: قابل دسترس

می‌باشند ولی تولیدکننده از تمامی منابع خود

به‌درستی استفاده نکرده است.

نقاطی که امکان تولید ترکیبی از دو کالا وجود دارد، اما تولید کارا نیست، زیرا برخی از منابع، استفاده نشده، باقی می‌مانند.

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱)

برای محاسبه عملکرد این تولیدکننده، ابتدا باید هزینه‌های آن را محاسبه کنیم و سپس با استفاده از فرمول زیر، میزان سود یا زیاد آن را مشخص کنیم:

هزینه‌های تولید - درآمد = سود یا زیان شرکت
 هزینه‌ها < درآمد = زیان (ضرر)
 هزینه‌ها > درآمد = سود (منفعت)

ابتداهزینه‌ها را محاسبه می‌کنیم:

اجاره کارگاه = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰
 خرید ماشین آلات = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۰ = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰
 خرید مواد اولیه = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ × ۲ = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰
 پرداخت حقوق سالانه = ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰
 مجموع هزینه‌ها = ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰

توجه: خرید ماشین فرزند مدیرعامل جزء هزینه‌های تولید نمی‌باشد.

درآمد = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ × ۱۰ = ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰

سود یا منفعت = ۶۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۵۴۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = سود یا زیان

▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۱)

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۴

ویژگی‌های مشترک کارآفرینان موفق

- (۱) تیزبین: زمانی که دیگران به فرصت‌های کسب و کار بی توجه هستند، آن‌ها را می‌بینند.
  - (۲) نوآور: ایده‌ها را به محصولات جدید، فرایندها و کسب و کارهای جدید تبدیل می‌کند.
  - (۳) ریسک‌پذیر: با کمک پس‌انداز و خوش‌نامی‌شان، فعالیت‌های جدید اقتصادی راه‌اندازی می‌کنند.
  - (۴) خوش‌بین: واقع‌بین ولی مطمئن و دلگرم به موفقیت اقتصادی هستند.
  - (۵) پرنگیزه: نظم، انضباط، پایداری، اشتیاق و توانایی حل مسئله را دارند.
  - (۶) یادگیرنده: از کارشناسان، همکاران و مشتریان می‌آموزند و خود را با شرایط بازار وفق می‌دهند.
  - (۷) سازمان‌دهنده: منابع را به شکل کارا مدیریت و هماهنگ می‌کنند.
- با توجه به موارد گفته شده، گزینه ۴ پاسخ درست این سؤال است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۵)

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۱

خانوارها را با درآمدی که از فروش عوامل تولید به دست می‌آورند، خدمات مورد نیاز را از بنگاه‌ها خریداری می‌کنند.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس‌های ۵ و ۶)

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۳

هنگامی «وضعیت کمبود تقاضا» در بازار وجود دارد که قیمت کالاها افزایش یافته و زیاد است. در نتیجه قیمت‌ها باید کاهش پیدا کنند تا به وضعیت تعادلی برسند. در نتیجه دولت برای حمایت از مصرف‌کننده باید مالیات بر مصرف (مالیات غیرمستقیم) را کاهش دهد، تا به تبع آن قیمت کالاها نیز کاهش پیدا کند. در نتیجه ← کاهش قیمت‌ها موجب از بین رفتن فاصله عرضه و تقاضا می‌شود و بازار به سمت تعادل خواهد رفت.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس‌های ۸ و ۹)

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۲

رفع تورم ← سیاست انقباضی ← موجب ← کاهش میزان نقدینگی

مقابله با فقر ← توزیع عادلانه درآمد

تحریم ← تنوع شرکای تجاری

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۶)

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۲

الف) مالیات مستقیم:

■ مالیات بر درآمد اشخاص: $\frac{1}{5} \times 240 = 48$

■ مالیات بر دارایی: ۲۴۰

میزان مالیات مستقیم پرداختی = ۲۴۰ + ۴۸ = ۲۸۸

ب) مالیات غیرمستقیم:

■ تعرفه‌های گمرکی: ۱۸۰

■ عوارض خودرو: ۳۵

■ مالیات بر شکر (مالیات بر مصرف): ۱۵

میزان مالیات غیرمستقیم پرداختی = ۱۸۰ + ۳۵ + ۱۵ = ۲۳۰

▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۹)

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۴

کالای بادوام ← پول فلزی ← پول کاغذی ← پول تحریری (ثبتي) ← پول الکترونیکی

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: متوسط * اقتصاد (درس ۷)

راه‌های مقابله با تحریم تجاری ← رسیدن به خودکفایی اقتصادی ← فاصله گرفتن از اقتصاد تک‌محصولی ← از طریق افزایش نسبت صادرات غیرنفتی به تولید کل

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * اقتصاد (درس ۱۱)

از راه‌های رسیدن به رشد اقتصادی، افزایش سرمایه‌انسانی است. سرمایه‌انسانی با آموزش افزایش می‌یابد. یکی از شاخص‌های رایج جهانی برای اندازه‌گیری پیشرفت‌های اقتصادی کشورهای گوناگون، شاخص‌های توسعه‌انسانی (HDI) است. مؤلفه‌هایی نظیر میزان امید به زندگی در بدو تولد، میانگین سال تحصیلی، سرانه درآمد ناخالص ملی و شاخص‌های نابرابری تشکیل‌دهنده شاخص توسعه‌انسانی است.

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۷)

کشور «الف» دارای مزیت نسبی در تولید چای می‌باشد.

نکته: مزیت مطلق به توانایی یک کشور در تولید بیشتر یک محصول نسبت به سایر کشورها اشاره دارد.

مزیت نسبی به توانایی یک کشور در تولید یک کالا نسبت به سایر کالاها در همان کشور اشاره دارد.

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۸)

نکته:

افراد زیر ۱۵ سال + شاغلین + بیکارها + جمعیت غیرفعال = کل جمعیت

جمعیت فعال

افراد ۱۵ سال و بیشتر

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

$۲,۹۰۰,۰۰۰ = ۳,۸۰۰,۰۰۰ - ۹۰۰,۰۰۰$ = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

نفر $۲,۵۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰ - ۲,۹۰۰,۰۰۰$ = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

$۵۰۰,۰۰۰ = ۲,۰۰۰,۰۰۰ - ۲,۵۰۰,۰۰۰$ = جمعیت بیکار

$۲۰ = \frac{۵۰۰,۰۰۰}{۲,۵۰۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \times ۱۰۰$ = نرخ بیکاری

چون در این کارخانه به‌طور «موقت» تعدادی از کارگران بیکار شده‌اند، در نتیجه بیکاری آن «دوره‌ای» است.

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

$۱۰۰ \times \frac{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال} - \text{سطح عمومی قیمت‌ها در انتهای سال}}{\text{سطح عمومی قیمت‌ها در ابتدای سال}} = \text{تورم}$

درصد $۴۰ = \frac{۲۸۰ - ۲۰۰}{۲۰۰} \times ۱۰۰$ = تورم کشور C

درصد $۲۰ = \frac{۱}{۲} \times ۴۰ = \frac{۱}{۲} \times \text{تورم کشور C}$ = تورم کشور A

$۴۸۰ = x - ۴۰۰ \Rightarrow \frac{x - ۴۰۰}{۱۰۰} = \frac{۲۰}{۴۰۰} \Rightarrow \frac{x - ۴۰۰}{۱۰۰} = \frac{۰.۰۵}{۱۰۰} \Rightarrow x - ۴۰۰ = ۴۸۰ \Rightarrow x = ۹۸۰$

درصد $۶۰ = ۳ \times ۲۰ = ۳ \times \text{تورم کشور A}$ = تورم کشور B

کشور B $\frac{۶۰}{۱۰۰} = \frac{۴۴۸ - x}{x}$

$۶۰x = ۴۴۸۰۰ - ۱۰۰x \Rightarrow ۱۶۰x = ۴۴۸۰۰ \Rightarrow \frac{۴۴۸۰۰}{۱۶۰} = ۲۸۰$

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: دشوار * اقتصاد (درس ۱۱)

هرچه شاخص توزیع درآمد در کشورها بزرگ‌تر یا بیشتر باشد ← توزیع درآمد، نامناسب‌تر یا ناعادلانه‌تر است.

هرچه شاخص توزیع درآمد در کشور کوچک‌تر یا کمتر باشد ← توزیع درآمد، مناسب‌تر یا عادلانه‌تر است.

$\frac{\text{دهک دهم}}{\text{دهک اول}} = \text{شاخص توزیع درآمد}$

$\frac{۲۰}{۴} = ۵$ = شاخص دهک‌ها در سال ۸۶

$\frac{۲۷}{۵} = ۵.۴$ = شاخص دهک‌ها در سال ۸۷ نامناسب‌ترین / ناعادلانه‌ترین $\Rightarrow$

$\frac{۳۲}{۸} = ۴$ = شاخص دهک‌ها در سال ۸۸

مناسب‌ترین / عادلانه‌ترین $\frac{۲۱}{۶} = ۳.۵$ = شاخص دهک‌ها در سال ۸۹

آزمون

کارنامه رتبه‌های بهرتر

رتبه‌های ا تا ۳۰۰۰

جزوه

فیلم

مشاوره

www.
arefonline.ir

مرکز مشاوره عارف

